

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. EVFOLYAM, 172. SZÁM.

Debrecen, 1939 július 30 vasárnap

ÁRA: 24 FILLÉR

Létminimumot a kisháztulajdonosoknak

A magyar élet egyik legjellegzetesebb alakja az a kisiparos, aki egész életén át szorgalmasan dolgozott, takarékoskodott, míg megszerzett magának egy kis háztulajdont, amely nála nem volt egyéb, mint biztosítása annak, hogy öregsegre, amikor már iparát folytatni képtelen, legyen valami kis jövedelme a létfenntartásához. Aki figyelemmel kísérte az ilyen iparos sorsát, sokszor láthatta, hogy ha kihullt a szerszám az öreg kézből, rendszerint a maga lakásából kissebbe húzódott és a nagyobb kiadta a házában, élte párjával együtt szűkösebb körülményekkel is megelégedett, csak hogy a házból származó kis jövedelemből magát fenntarhassa. *Ime, ez volt ennek a becsületes kisembernek a nyugdíja.*

Jött azonban a házbirtokra a mind nagyobb megterhelés és mindinkább eltűntek az iparosok jövedelmei, egyre több lett azoknak a száma, akik még megöregedtetten, rokkantán is kénytelenek munkát vállalni, hogy életüket valamiből tengessék. Az idő azonban ezeken is keresztlövedék, hiszen ma már az ifjú nemzedék is nehezen tud elhelyezkedni, nem hogy a sokkal kisebb munkaértékért jelentő öregotthont keresethez. Még házmesternek sem fogadják be.

Azoknak az iparosoknak és kisháztulajdonosoknak élete biztosítása végett, akik egy kis házat tudtak maguknak szerezni, *feltétlenül és a legsürgősebben be kellene vezetni azt a létminimumot, amely a lakbérjövödelemből adó alá nem esnék.*

Ezt a kérdést mi már többször felvetettük, mert hiszen eddig is figyelemmel kísértük ezeknek a kisiparosoknak életszínvonalának napról napra való süllyedését. Láttuk, hogy egymásután kerültek dombra olyan házak, amelyek hivatalosan vannak arra, hogy az ilyen kisembereknek öregségükre legalább a mindennapi kenyeret biztosítsák.

Hogy milyen szomorú következménye van annak, hogy ezeknek a kisháztulajdonosoknak nincs meg a létminimumjuk, amely a lakbérjövödelemnél adómentes volna, különösen akkor, ha bizonyítva van az, hogy más jövedelmre az illetőnek nincsen, azt igen szomorú példák igazolják. Arra, hogy ezt a kérdést ma felvetjük, egy aktuális eset készítet bennünket.

A mai napon megjelent nálunk egy tisztas öreg ember. Egy határozatot mutatott és azt kérdezte, hogy melyik bíróság előtt kell ebben az ügyben megjelennie. Meg-

Románia nem enged területére orosz csapatokat

Megszakadtak az angol-japán tárgyalások

Japánellenes háromhatalmi frontot alakít Amerika Távolkeleten

Pénteken a késő esti órákban érkezett meg Londonba Craigie tokiói angol nagykövete jelentése az angol-japán kereskedelmi értekezlet legújabb fennakadásáról. Kiderült, hogy a tiencini bankok ezüsttartalékának kiadását és a kínai nemzeti kormány pénzének a forgalomból való kizárását sürgető japán követeléseket Anglia képviselője kereken visszautasította azaz az indokolással, hogy a) az Arita-Craigie-féle előzetes megállapodás csak a tiencini helyi vitére vonatkozik, nem pedig külpolitikai, vagy pedig valutáris kérdésekre b) Anglia törvényes fizető eszköznek ismerte el a kínai nemzeti kormány által kibocsátott pénzt. Craigie nagykövete mind-ezek alapján új utasításokat kért a kormánytól. Az angol sajtó nem tiltakozik, hogy az Egyesült Államok legújabb lépése kiszámíthatatlan módon erősítette Anglia helyzetét Japánnal szemben és hogyha a tokiói tárgyalások a legcsekélyebb nehézségekhez vezetné-

nek, Anglia habozás nélkül felmondja a Japánnal kötött kereskedelmi szerződését és más gazdasági megtorlásokat alkalmaz. A gazdasági eszközök most oly erős

ítőkártyát adtak Anglia kezébe, hogy Craigie nagykövete, aki eddig csak védekezésre szorított, bármely pillanatban támadásba mehet át.

„Japán jó magaviseletén fordul meg...”

Hull amerikai külügyminiszter újabb feltűnő nyilatkozata

London, július 29. Washingtonból jelentik: Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere sajtóértekezletén kijelentette, hogy a washingtoni kormány a japán kereskedelmi szerződés felmondása előtt nem tanácskozott ugyan az angol és francia kormányokkal, de azóta eszmecsere folytatótt Londonnal és Párisal is a távolkeleti helyzettel kapcsolatban teendő újabb lépésekről. Hozzátette Hull, hogy Japánnak nagyon gyökeresen módosítania kell politikai tö-

rekvéseit, mielőtt az Egyesült Államok a régi amerikai-japán jóviszony helyreállítására gondolhatnának. A washingtoni külügyi hivatal magasrangú tisztviselői kijelentették, hogy Amerika jövedő kereskedelmi és diplomáciai viszonya Japánnal kizárólag Japán jó magaviseletén fordul meg. Mindezekből a kijelentésekből Londonban arra következtetnek, hogy az Egyesült Államok a Távol-Keleten közös háromhatalmi arcot kívánnak kiépíteni.

magyarítottuk, hogy ez nem idézés, hanem értesítés arról, hogy *öt törölték a választói névjegyzékből, mert büntetett előéletű.* A büny, hogy ez az ember jogtalan elcsajátította az illetékes hatóságot arról, hogy ez az ember jogtalan elcsajátította a törvény betűje szerint az eljárás teljesen jogos volt, mert aki jogtalan eltulajdonítás miatt büntetést kapott, kizáró ok miatt törölni kell a választói névjegyzékből. Azonban ez az ember, aki egész életén át becsületesen dolgozott és a törvénnyel soha összeütközésbe nem került, annyira, hogy még ezt a határozatot is idézésnek hitte, felháborodva tiltakozott, hogy *öt büntetett előéletűnek tartásák, hiszen soha életében senkit meg nem rövidített, soha senkiét el nem tulajdonított.* Még arra sem emlékezett, hogy a bíróság előtt állt volna, csak hosszabb kérdészködés után tűnt ki, hogy valamikor tényleg vádat emeltek ellene, de — amint ez az ember előadta — *a bíróság sem büntetett, hanem azt mondta, hogy a huszonöt pengő bírságot nem kell megfi-*

zetnie, azt is elengedték. Így értették meg, hogy tényleg megbüntették, de az ítélet végrehajtását fel függesztették a nyomatékos enyhítő körülmények folytán.

Elmondta aztán ez az ember, hogy ma is feleségét és két leányát kell hogy eltartsa és éppen ezért ragaszkodott ahhoz a jövedelemhez, amit egész életén át keserves munkájával szerzett házából kapott.

Ime, az öreg iparos sorsa jutott ki neki, *házaeszkét szerzett, melynek lakbérjövödelme mindössze havi ötvennégy pengő.* Ez az összeg ugyan a négytagú család fenntartásához édeskeves, de mégis valahogy eltengődnek belőle, mint-hogy minden fáradozása meddő volt, hogy még valami más kereseti lehetőség is jusson.

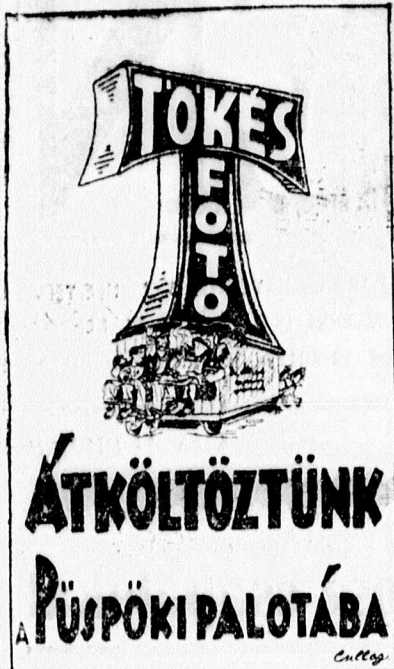
Mivel aztán így az adóval hátralekba került, letiltották a kis lakbérjövödelmet, *ő azonban ennek ellenére felvette a lakótól a lakbért és ebből élt.* Szerinte ehhez a pénzhez joga volt. Ezért került a bíróság elé és kapott büntetést és az öreg iparos a bűnügyi nyilvántartóba került. Holott, ha megfelelő

mértékben mentesítenék a lakbérjövödelmet, hogy a létminimumot biztosítsák vele, akkor az ilyen kis családok, ha szűkösen is, megélnének belőle.

Mi lesz a sorsa különben az ilyen megöregedett iparosnak? A felgyűlt adótarozásért elárverezik a kis házat, amelyért egész életén át dolgozott és a köznek kell gondoskodnia róla és családtagjairól. Bizonyos, hogy a négytagú család eltartása és közsegéllyel ellátása sokkal súlyosabb teher lesz, mint amennyit kitenne az az összeg, amit az adóból mentesítenének mint létminimumot.

A mai szociális viszonyok között itt lenne a tizenkettő óra, hogy az ilyen tragikus eseteket megakadályozzák és a törvényhozás intézkedjék, hogy *legalább azoknál a háztulajdonosoknál, kiknek igazoltan nincs más jövedelmük, csak a lakbér, a létfenntartásukhoz szükséges minimális összeget az adózás alól mentesítsenek.*

Sok száz és száz iparos és kisháztulajdonos érdekében írjuk ezeket a sorokat. Bárha meghallgatásra találna.

Négynapos szünet után ismét fellángolt az angolellenes hangulat Pekíngben. Az uccákon pénteken újra plakátok jelentek meg ezzel a felirattal: „Le Angliával! Ázsia az ázsiaiaké!” Más plakátok viszont felszólítják Angliát, hogy vonuljon ki Tiencinből és más északkeleti városokból.

Megkötötték a német-japán gazdasági szerződést

Tokió, júl. 29. A külügyminisztérium hivatalosan közölte a német-japán gazdasági szerződés megkötését. A közlemény az egyezmény megkötéséhez ezt a kommentárt fűzi:

— Ez a szerződés annyiból nagy jelentőségű, hogy Japant gazdasági kapcsolatba hozza a kommunistaellenes egyezményt aláíró államok egyikéhez.

Olaj és hőforrás után kutatnak Keeskemét határában

Keeskemét határában nagy munkálatokat indítottak meg és régi nyomok alapján gyógyvizet, olajat és artézi vizet keresnek a földgyomrában. Az iparügyi minisztérium geofizikusai már megérkeztek Keeskemétre, illetve Keeskemét határába, hogy ott megkezdjék a földtani kutatásokat. Elsősorban artézi kútakat akarnak feltárni, mert Keeskemét az egész országban legszegényebb ivóvízben. Dr. Pávay Vajna Ferenc megállapítása szerint olajat, földgázt és meleg vizet lehet találni a keeskeméti határában is.

Az ő utasításai alapján találták meg annakidején a szoboszlói és debreceni forrásokat is. Nagykoros és Keeskemét között a szoboszlóihoz hasonló földtani szerkezetet állapított meg dr. Pávay Vajna Ferenc. Keeskemét városa nagy izgalommal várja a munka eredményét.

Interpellációk napja a Házban

A magyar és németellenes propagandát választási visszaéléseket és a szürkekönyv ügyét tették szóvá

A Ház szombati interpellációs ülését tíz órakor nyitotta meg Szinyei-Merse Jenő Bejelentette, hogy Nyilas Ferenc önödi petícióját a közigazgatási bíróság elutasította, s így Nyilas Ferenc MEP képviselőt véglegesen igazolt képviselőnek nyilvánította.

A kincstár és Széchenyi Lajos gróf között létrejött adás-vételi szerződés ügyét, Demkó Mihály és R. Vozáry Aladár képviselő önmaga ellen tett összeférhetetlenségi bejelentését áttették az állandó összeférhetetlenségi bizottsághoz. Keck Antal nyilas képviselőt a pénzei üléseken elhagyott egyik közbeszólásáért utólag rendretasítják.

A képviselőház harmadszori olvasásra elfogadta az áraképletekre vonatkozó törvényjavaslatot.

A Ház legközelebbi ülését hétfőn délután 12 órakor tarja napirendjén Leány Bélának a házszabályok átvizsgálására benyújtott javaslatának indoklásával.

Ezután áttértek az interpellációkra s ismertették Szentiványi Lajos interpellációját, melyet az iparügyi miniszterhez intézett a kis- és középszappanipar nyersanyagával való ellátása ügyében. Az interpellációt kiadják az iparügyi miniszternek.

Meizler Károly interpellált ezután a választási visszaélések ügyében. Hangoztatta, hogy érdemtelen a választási visszaélések tekintetében mert az ő kerületében csupán etetés, ifatás és 3—400 pengős megvesztegetések fordultak elő, amelyek jelentéktelenek — szerinte, a többi kerületben előfordult visszaélések mellett. A névjegyek összeállításánál — állította — a nem kormánypárti szavazókat tömegesen vonták ki a jegyzékből s volt, ah. l. 25—30 százalék volt az arány.

Meizler Károly ezután hamis hírterjesztéssel vádolta a kormányt, melyet állítása szerint a választások alatt terjesztettek.

Gróf Pálffy József: No, a hamis hírterjesztésről maguk igazán hallgassanak!

Ezután Meizler kifogásolta, hogy sok helyen nem volt szavazófülke, Marealiban terrorgárdát szerveztek a nyilasok ellen és gumibotot és álarcot osztottak ki.

Vit'z Tóth András: Lángszórokát nem osztogattak?

Meizler felhozta még, hogy sok nyilas jelöltet tiltották ki a kerületekből, majd arról beszélt, hogy Nagykanizsán a választás előtt négy nappal gróf Teleki Pál aláírásával mind a 800 választó táviratot kapott, melyben a címzetek becsületbeli kötelességévé teszik, hogy a kormánypárti jelöltre szavazzanak.

Nyilas képviselő oldalán: Honnan volt erre pénz?

Nagy zaj tört ki, mely csak fokozódott, amikor Meizler Karafiáth főpolgármesterről, mint ösz Kara Musztafaságáról beszélt, aki telefonon szólította fel a BESZKART sportrepülőit, hogy a választások során a MEP röpecéduleit szórják.

— Ne sértegetsen — hangzik a kormánypárttól s a nagy zajban az elnök figyelmezteti Meizlert.

A következő interpelláló Tildy Zoltán, aki az egyes vidékeken veszendőbe menő gyümölcstermeszék szeszifőzés útján való hasznosítása ügyében szólalt fel és a szeszkontingens felemelését kérte.

Rätz Kálmán a miniszterelnökhöz és a külügyminiszterhez intézett kérdést az ellenséges külső és belső propaganda tárgyában.

Rámutatott, hogy a háború elvesztéséhez nagyban hozzájárult az álpacifista Wilson 14 pontja, ami csak propaganda volt. Az Anschluss óta különösen kiéleződött külföldön a német-és magyarellenes propaganda, melynek egyik motivuma az, hogy most majd minket kebelezz be Németország. Ez ellen a sötét külföldi propaganda ellen védekezni kell. Azt hittük, hogy Benes és társai a népus sorsára jutnak, de tévedtünk. A párisi esch követt, aki Magyarországon végzte iskoláit magyar ösztöndíjjal, még ma is hivatalában van és folytatja a tengelyhatalmak elleni propagandát. Amerikába és Londonba óriási összegeket sítottak ki a csehek az összeomlás előtt s a cseh állam külföldi letétjei is az ő kezükbe kerültek. De fegyveres alakulatokat is szerveznek már egyes külföldi országokban.

Drámai jelenetek közepette menekülnek az irek Londonból

London, júl. 29. Sir Samuel belügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy a legújabb terrorellenes törvényellenes törvény alapján 19 ir gyanúsított Londonból hazatoloncoljanak Délirországra. A Scotland Yard 30 gyanúsított ir kitoloncolására tett javaslatot, a belügyminiszter azonban csak 19 esetben rendelte el éjfélig az eljárás megindítását. A gyanúsítottakat azzal vádolják, hogy összeköttetésben állottak ir nacionalistákkal. A kitoloncolandókat 48 óráig még Londonban őrizetben tartják és azután szállítják őket Déliror-

— Az egyik nyugati államban — folytatja — 6000 főnyi magyar emigránsokból álló légió van már és Amerikában, Kanadában hasonló szervezkedés folyik. De báriárságos államokban is légiók alakulnak.

Rätz ezután arról beszél, hogy nem hisz ugyan a közeli háborúban, de a sajtó egy része már állást foglalt.

— Most pedig rátérek — mondja Rätz — a híres, illetve hírhedt szürke könyv esetére. Ez a könyv azzal kezdődik, hogy a központi hatalmak a világháborúban több tiszteséges békeajánlatot kaptak és nem fogadták el. Ez a könyv az adatok mesterséges csoportosításával dolgozik és gyanus külföldi adatokra épít. Gyakran idéz egy eszidő párisi emigráns könyvekből, Borzasztó, hogy ez a könyv hat hétiig cirkulálhatott, hatvanezres példányszámot ért el s nem tiltották be, ugyanakkor, amikor lapokat sorra betiltanak. Miért nem vette hamarabb észre a belügyminiszter? Sőt érdekes, hogy valamilyen szellemköz egyes miniszteriumokban és köhivatalokban a tisztviselők asztalára helyezte ezt a könyvet. Mi történt itt, mi történhetett, hogy ez a könyv így szabadon keringhetett?

A házszabályrevízió ellen tiltakozik, mert sajkosarat tesz szerinte a nyilasok sazájára. Végül kritizálta az idegenforgalmi hivatal működését és egyes intézkedéseket kifogásolt.

Szlovákia magyarellenes akciói miatt Kösi Horváth József jegyzett be interpellációt, elmondására azonban halasztást kért.

Az ülés feltizenkettőkor véget ért.

.....

Hungária filmszínház

Ma, VASÁRNAP délután 3, 5, 7, 9 órákor
HÉTFŐN délután 5, 7, 9 órákor
WALLACE BEERY és ROBERT TAYLOR
izgalmasfilmje:

A vasöklű

és HIRADÓ!

Az Apollóban

Ma, VASÁRNAP délután 3, 5, 7, 9 órákor
HÉTFŐN délután 5, 7, 9 órákor utóljára
Csak 16 éven felülieknek:

CIRKUSZ BARLAY

HANS ALBERS, CAMILLA HORN
főszereplésével!
HIRADÓ!

Románia nem enged orosz csapatokat határain belül

Augusztus közepe előtt nem fejeződik be a moszkvai tárgyalás

A francia és angol katonai bizottságokat, melyek a moszkvai tárgyalásokra mennek, a szárazföldi, légi és tengeri haderők képviselőiből már összeállították. A jövő hét folyamán indulnak Moszkvába. A katonai kérdésekben számos pontot kell a tárgyalások során tisztázni, így nem valószínű, hogy azok augusztus közepe előtt befejezést nyernének.

A francia diplomácia azon dolgozik, hogy katonai kapcsolatot teremtsen a háromhatalmi haderő és a biztosítottak között. Azt akarják elérni, hogy a biztosított országok, elsősorban Lengyelország és Románia közvetlen katonai segítségét is elfogadjanak a szovjettől és határainkon belül légi támaszpontokat is biztosítsanak az orosz légi erőknek, mert francia felfogás szerint addig az orosz haderő nem veszélyes a tengelyhatalmakra. Lengyelország párisi híradás szerint már nem helyezkedik merev elutasító álláspontra. Románia azonban azon a nézetten van, hogy a segélyt elfogadja, de orosz csapatokat nem enged a területére és repülőtámaszpontokat sem ad.

Rózsá

női divatüzlet

a régi helyén maradt

Alföldi

Takaréképület

Bika szállóval szemben

Chamberlain bejelenti a védelmi szerződés megkötését az alsóházban

Londonban nagyon valószínűnek tartják, hogy Chamberlain miniszterelnök a hétfői külügyi vita során bejelenti az alsóházban, hogy tíz nap múlva angol-francia-orosz vezérkari megbeszélések indulnak meg Moszkvában, miután a három kormány védelmi szerződés megkötését határozta el, amely a három szerződő félnek és bizonyos más szavatolandó országoknak támadások esetén védelmet nyújtana. Utalni fog a miniszterelnök arra, hogy a szerződés politikai részének bizonyos pontjairól még folynak a tanácskozások, de a már eddig elért haladásra való tekintettel a felek el-

határozták, hogy haladéktalanul megindítják egyszerre mind a katonai tanácskozásokat is, amelyek négy-hat héti fognak tartani.

Páris, júl. 29. Bonnet külügyminiszter az államtanácson megállapította, hogy az angol-francia-orosz diplomáciai tárgyalások nagy egészükben, a leglényegesebb pontokban már elvileg meg-egyezéshez vezettek. Már csak árnyalati és részletkérdések várnak szabályozásra. A 3 kormány között még az egyezmény egyetlen cikkelye körül vannak nézeteltérések a közvetett támadás meghatározása körül.

Negyvenöt mázsa aranyat kap vissza Spanyolország

Franciaországból a spanyol vörösek által elrabolt arany egy része öt hajóval elindult a spanyol partok felé. Az aranyszállítmány 45 mázsa.

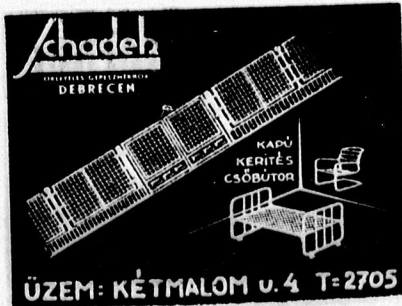
Ez a 45 mázsa arany a spanyol nemzeti bank aranytartaléka és

két bírói ítélet alapján utalták vissza Spanyolországnak.

Pápai enciklika a béke fenntartásáról

Róma, július 29. (MTI) Augusztus folyamán, valószínűleg augusztus 15-én jelenik meg XII. Pius pápa enciklikája. Ebben a Szentatya előreláthatólag megvilágítja a katolikus egyház jelenlegi helyzetét, kitér több vallási kérdésre. Felhívást intéz a világ népeire, hogy a mai nehéz helyzetben az egyház köré tömörüljenek, hogy az egyházzal együtt működjenek a béke fenntartásában és a nemzetek polgári haladásában.

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

Meteor Csillár vezet

Piac u. 9.

Elkészült a zsidótörvény végrehajtási rendelete

A rendeletet még augusztus közepén közléstessék, de a törvény már május 4 óta hatályban van — mondotta Tasnádi Nagy igazságügy-miniszter — A valutabüneslekményekre vonatkozó törvényjavaslat készen áll s lényegesen szigorúbb az eddiginél

Budapest, július 29. A Magyar Távirati Iroda ma katarsa kérdést intézett Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszterhez aziránt, milyen állapotban van a zsidótörvény végrehajtási rendelete és hogy körülbelül mikorra várható közléstete?

Az igazságügyminiszter ezeket válaszolta:

— Az a körülmény, hogy a végrehajtási rendelet még nem látott napvilágot, egyesegyül a rendelet által szabályozott joganyag terjedelmében és a tárgyhoz vonatkozósaiban leli magyarázatát. Nem szabad ugyanis figyelmen kívül

a zsidótörvény hatálybalépésének napjára a kihirdetés napját jelölje meg a törvényhozó, ez a törvény ezen a napon minden különösebb végrehajtási intézkedés nélkül is hatályba lépett és a törvény számos rendelkezésének a végrehajtása, amelyek részletesebb szabályozást, vagy különösebb magyarázatot nem igényelnek, a hatóságok részéről már a kihirdetés napjától kezdve folyamatban van. A végrehajtási rendelet kibocsátása ugyanis egyáltalában nem feltétele a törvény végrehajtásának, hanem csupán a végrehajtás megkönnyítését szolgálja.

— A törvény május 4 óta hatályban van s annak már e naptól kezdve mindenki engedelmességedni tartozott.

Ezúttal a Magyar Távirati Iroda tudósítja a közgazdaság érdekei ellen elkövetett visszaélések, az ügyvezetett valutabüneslekményekre vonatkozó törvényjavaslat sorsa felől kérte az igazságügy-miniszter tájékoztató nyilatkozatát.

A miniszter erre az újabb kérdésre ezeket válaszolta:

— Ez a törvényjavaslat is teljesen készen áll és csupán még néhány alakszerűség érintése van hátra, úgyhogy ez a törvényjavaslat már a legközelebbi jövőben a törvényhozás elé kerül.

— A közgazdaság érdekei ellen elkövetett büneslekmények jelentősége napjainkban főleg azért növekedett meg és nyomult mindjobban előtérbe, mert általános annak felismerése, hogy ezek a büneslekmények a társadalom széles rétegeinek, sőt a legtöbbször az érdekelt államok valamennyi polgárának elemi érdekeit veszélyeztetik és oly súlyosan romboló hatást gyakorolnak a közgazdaság rendjére és a termelés folytonosságára, a társadalom nyugalmára, sőt a honvédelem érdekeire is, hogy halályosabb üldözéseket és erőteljesebb megtorlásukat nagyfontos-

Víg színház

Ma 3, 5, 7, 9 órákor, holnap utoljára 5, 7, 9 órákor

Shirley Temple legragyogóbb és legkedvesebb filmje:

HEIDI

Világsikert aratott felejthetetlen történet

ANNY KALAPSZALONJÁT ÁTHELYEZTE A GAMBRINUS Kávézóba

PIACUTCA 26 VÁROSI BÉRPALOTA

ságú állambiztonsági okok is követhetnek.

— A tervezett törvényjavaslat lenyegesen szigorítja a valutabüntetések eddigi büntetési té-

teleit, hatályosabbá teszi a büntetések mértékét, gyorsítja és egységesíti az eljárási szabályokat.

Az olimpiai játékokra készülő sportrepülők Debrecenbe érkeztek

Szolnok, júl. 29. A jövő évi olimpiai játékokra készülő Magyar Vitorlázó Egyesület Szolnokon július 26-án kezdte meg a Magyar Aeroszövetség és a Horthy Miklós repülőalap által rendezett edzőtáborozást, amelyen több nagyteljesítményű vitorlázógép és a legjobb magyar vitorlázók közül kijelölt motornélküli repülő vesz részt. Az időjárás eddig nem volt kedvező, a szombati nap volt az első, amikor a légkör állapota alkalmas nyújtott említésreméltó teljesítményre. Szombat délelőtt

11 órakor 3 repülőgép félrepülésre indult Debrecenbe. Közülük Tasnády László és Bolemann Béla mi egyetemi sportrepülők, egyetemi pilóták 3 óras repülés után a dél után folyamán megérkeztek Debrecenbe. Tardos Béla Kunadara son szállt le. Egy gépnek nem sikerült messze menni, hanem az indulási hely közelében leszállt. Az 5. gépről, amelyben Tariska Ferenc, a MAV Testvériség Sportrepülőegyesület pilótája ült, az esti órákig még nem érkezett jelentés.

Valótlan hír egy álmosdi urleánnyal kapcsolatban

Egy tiszteletreméltó és közbecsülésben álló úri család leánytagja ellen minősíthetetlen és gáz támadás történt. Álmosdról levelet kaptunk, amelyben Vágó Sándor hírt adott gulácsi Gulácsy Klára énekművésznő esküvőjéről. *Leírta az esküvő lefolyását, a hatalmas vendégséget stb.* Másnap ismét levelet kaptunk, mely ugyanettől a kéztől származott és ebben a szerdán már megírt cikk helyreigazításaképpen annak közlését kérte ugyanez a Vágó Sándor, hogy mivel a *névben hibát követett el, ezt helyesbítsük*, mert a menyasszony neve gubaesi Gubaesy Klára. Levelet így fejezi be: *Minthogy megbízásból tudósítottam b. lapjukat, elnézésüket kérem tévedéseimért.*

A megjelent cikkkel kapcsolatban dr. Mailáth László ügyvédől nyilatkozatot kaptunk és kérte a megjelent cikk helyreigazítását, de vele személyesen is beszéltünk és előszóval is kijelentette, hogy a *beküldött egész hír szemszédelt valótlan, lakodalomról semmi-féle formában szó sem volt, Gulácsy Klára nem énekművésznő, házasságát nem köthetett Faluvégi Károly nevű földbirtokossal, mert ilyen nevű birtokos ott nincs, ezzel szemben az a valóság, hogy Gu-*

Eladó

2 és 3 szobás lakások a Sestakertben.

Köztisztviselők — akik csekély tőkével rendelkeznek — forduljanak a Sebestyén Lajos okl. építész céghez, Fűrdő-utca 2.

A házak oladási feltételei olyan kedvezőek, hogy a szerződéskötés alkalmával fizetendő vételár-részt kamata és a hátralékos vételár törlesztése együttesen kevesebb a lakások mostani lakbérénel.

A házak állami és községi pótdómentességgel bírnak.

lácsy Klára szerényen élő urleány, aki még csak jegyben sem járt senkivel. Az írásbeli nyilatkozatot egyébként a hölgy édesatyja, Gulácsy Sándor földbirtokos írta alá, tehát teljesen hiteles.

Igaz, hogy hitvány emberek a mentőkkel, tüzoltókkal is szoktak eléggé el nem ítéhető tréfát űzni, amikor vaklármával kicsalják távoli helyekre, de ezzel csak oktalanul fáradtságot okoznak a köz legnehezebb szolgálatában álló derék embereknek. Ebben az esetben azonban egy urleány hírnevét támogatta meg valaki gáz módon és kihasználta azt a jóhiszeműségünket és előzékenységünket, amellyel a vidékről küldött lakodalmi híreket mindig készséggel és díjmentesen közölni szoktuk.

Magától értetődik, hogy amint tudomásunkra jutott, hogy ezt a lakodalmi hírt valaki — *egyelőre ismeretlen célból* — kitalálta, mivel távolról sem óhajtottunk egy tiszteletreméltó családnak kellemetlenséget okozni, a *magunk részéről is a büncvádi feljelentést haladéktalanul megteszük a levélíró és a cikk beküldője ellen, akiknek felélnie és bünhődnie kell tetteért.* A hír cáfolatát pedig annál is készségesebben közöljük, mert mindenekelőtt elégtételt kívánunk adni a valótlan hírért, bár meggyőződésünk, hogy Álmosdon ismerik ennek a számkunkra sajnálatos esetnek szereplőit és az ilyen álhírek csak azokra pattannak vissza, akik beküldték vagy beküldették. Reméljük, hogy elnyerik méltó büntetésüket.

— A szem gyulladási megbetegedéseinek kezelésében a gyorsan és biztosan s emellett rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata gyakran kitűnő segéd-eszköznek bizonyul. Kérdezze meg orvosát.

Dr. Baál Svábhegyi Gyermekszanatórium

Budapest, I., Mátyás király út 23. (Bela király út 18.) Tel.: 165—111.

Legideálisabb nyaralás magaelti ózondús levegőn mindkét nembeli gyermekek részére 20 éves korig. — Összes nyári sportok, testnevelési főiskolai tanár vezetésével. Strand és egyéb szórakozási lehetőségek. Hízó- és fogyókúrás orvosi ellenőrzéssel. — Tökéletes vitamindús koszt. Minden diéta. Kívánatra prospektus.

Az állampolgársági javaslatot elfogadta a közjogi bizottság

Homonnay Tivadar elnökletével a Ház közjogi bizottsága szombaton délelőtt letárgyalta és elfogadta az állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről készült törvényjavaslatot. A kormány részéről jelen volt a belügyminiszter és az igazságügyi államtitkár.

Franciaországban csak 1942-ben lesz választás

Párisi jelentés szerint a kamarai képviselők mandátumát négy évről hat évre hosszabbítják meg és így a legközelebbi választást csak 1942-ben tartják meg.

A francia minisztertanács csatládvédelemre 9 milliárdot utal ki

Öt világrész gyermekei Debrecenben

Holnap érkeznek a Nyári Egyetem külföldi hallgatói.

Európa minden országból jelentkeztek az idén a Nyári Egyetemre hallgatók, de itt lesznek Egyiptom, Java, Szumatra, Málta képviselői is. A külföldiek hatalmas csoportokban holnap déltől kezdve érkeznek. Elsőnek a lengyel csoport tagjai közül a poznanaiak fognak először bejutni. Hidy János poznanai magyar lektor vezetése mellett, Ezenkívül Varsóban, Vilnában, Lembergben, Krakóban folyt nagy sikerrel a csoportszervezés.

Ugyancsak hatalmas csoportban érkeznek az olaszok. Az olasz csoporttal több előkelő olasz tiszt utazik, köztük Dell' Era őrnagy feleségével, Carlo Guido tüzérszázados feleségével.

Az esti gyorssal érkeznek a svájci csoport, amelynek megszervezése D. Carl Iret berni püspök érdeme. A csoport vezetője Gehriger Adolf svájci joghallgató. Ugyanekkor érkeznek a szlovákiai magyarok nagyszámú csoportja is.

Hétfőn este érkeznek az amerikai magyarok csoportja, amely az Amerikai Református Egyesület által meghirdetett tanulmányi verseny nyerteseit foglalja magában. A csoportot Borsy Kerekes György ref. esperes, az Amerikai Református Egyesület főtákará állította össze. Ugyanekkor érkezik a lett csoport, amelynek utazását Krause Rolf rigai magyar konzul szervezte meg.

A csoportok érkezése nem fejeződik be hétfőn, hanem a keddi nap folyamán is tovább folytatódik. Ekkor érkeznek a dán csoport Haakon Falcke vezetése mellett. A hollandokat az idén Tarnóczy Imre vezeti. Kedden érkezik Debrecenbe az éjszakai csoport dr. Fazekas Jenő tarui magyar lektor irányítása me lett.

Kedden érkeznek a hatalmas német csoport, amelyet a Birodalmi Német Diákszövetség bécsi osztálya szervezett. A német diákok közül mindazok, akik a debreceni

Nyaralás előtt

bőröndöt, útitáskát, retikült bizalommal

Tóthfalussy bőröndös szeküzletéből Piac-u. 40.

és a jövőben a magzatelhajtást szigorúan büntetik. A ponyvairódalom ellen is fellépnek és büntetik a terjesztőket.

Nyári Egyetemre érkeznek, felmentést kaptak a munkaszolgálati és mezőgazdasági munkák kötelezettsége alól.

A Nyári Egyetem idei tanfolyamát augusztus 1-én, kedden délelőtt nyitják meg. A tanfolyam megnyitására Debrecenbe érkezik dr. Jalsoviczky Károly vallás és közoktatásügyi államtitkár. A megnyitó ünnepély az egyetem díszudvarán lesz. Este a hallgatóság ismerkedő esten vesz részt, szerdán pedig megkezdődnek az előadások, amelyeknek sorát Jarrow Andor felvidéki miniszternek „Magyar megújulás — korszerű magyarság” című előadása nyitja meg.

Lossonczy István főispán meglátogatja Németországban az ott dolgozó 600 hajdusági mezőgazdasági munkást

Lossonczy István főispán a jövő hónapban, vagyis augusztusban szabadságra megy és augusztus elején részt vesz Oslóban az Interparlamentáris Unió konferenciáján, mint annak rendes tagja és utána Dánián, Svédországon át Németországba utazik és felkeresi azt a 600 mezőgazdasági munkást, akik különböző helyeken dolgoznak a birodalomban.

A főispán személyesen akar meggyőződni arról, hogy milyen körülmények között élnek és dolgoznak a magyar munkások.

Az idehaza maradt családtagoktól leveleket visz a főispán a munkásoknak.

Lossonczy István főispán szeptember első napjaiban érkezik vissza Debrecenbe.

Mielőtt:

gyomorsüllyedési haskötőt, sérvkötőt, köldökkötőt, gumiharisnyát akar venni, forduljon bizalommal

VITARIUS és SZENÁSY

fűzőkészítő, kötszerésmesterekhez Kossuth u. 2. sz. Telefon: 17-26.

Jó termés után

Jó kerékpárt

Soltésznál Kálvin tér 2.

12 havi részletre

A magyar revizióról irnak az amerikai lapok

Amerikában több lap ismerteti azokat a sérelmeket, amelyek Magyarországot a trianoni béke által érték s amelyeket Magyarország békés úton, de mielőbb jó akar tétetni.

Az egyik lap kiemeli, hogy Magyarország testéből Románia kapta a legnagyobb területet.

Megalakul a kereszténypárt

A kereszténypárt kedden tartja alakuló értekezletét, melyen hangsúlyozni fogják a párt különállását és függetlenségét a kormány-párttól és megteszik az intézkedéseket a felvidéki választásokra, melyeken a párt önállóan veszi fel a küzdelmet.

Eckhardt Tibor augusztus 3-án tér vissza Magyarországra. A független kisgazdapárt is megkezdte felvidéki szervező munkáját.

Megjelentek

huszonöt esztendővel ezelőtt a falakon a hatalmas plakátok. Először csak ezzel a szöveggel: Mozgósítási hírdetmény. Részből mozgósítás. Nemsokkal később új falragaszok árasztották el az országot, de már ezzel a szöveggel: Mozgósítási hírdetmény. Általános mozgósítás.

Ezzel elindult a világháború a maga borzalmas útjára és tombolt négy éven át népeket tiporva, államokat törve össze. A háború pusztítása után megkötötték a győztesek a békét, mely egyben bölcsője lett az igazságtalanságnál fogva az újabb békétlenségnek. Biztosítani akarták a békét, de tulajdonképpen a saját hatalmukat akarták megerősíteni a legyőzött népet nyomorban tartásával.

Ez a béke, melyet a vak és értelem nélküli szuronyok diktáltak, megbosszulta magát. Ezért nincs ma béke Európában, ezért állandó itt a háborús veszély és ezért van az, hogy az emberek úgy érzik, hogy nincs még vége annak a küzdelemnek, mely 25 esztendővel ezelőtt indult el.

Az igazságtalanság megbosszulja magát és nem tartható meg soká semmilyen erővel. Ezeréves hazánkat a béke parancsa törte darabokra, de már megindult az igazság, megerősödünk a feltámadás útján, haladva tovább Nagy-Magyarország felé.

Házhelyek

kedvező fizetési feltételek mellett eladók.

Építkezéshez hitelt nyújtunk.

Fahidi Testvérek Szoboszlói út 3.

A Balatonba fulladt fürdés közben Muzsnai százados

Szombathely, július 29. Muzsnai László százados, a szombathelyi 5. h. gyalogezred gazdasági hivatalának főnöke szombat délután 5 óra tájban Balatonyörökön fürdés közben a Balatonba fulladt. Valószínűleg szívizület-hűdést kapott s ez okozta halálát.

Brit-Guyanában felállítják az első kiserleli menekült-telepet

Londonból jelentik, hogy a gyarmatiügyi miniszter bejelentette az alsóházban, hogy az összes 500 közép-európai menekültet telepítenek kísérletként Brit-Guyanába. Kiváncsiak arra, hogy a menekültek alkalmasak-e a kiszemelt területen ipari és mezőgazdasági településre.

A fizetési szabadságra utazók kedvezményes utazása

A Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy azok az ipari, kereskedelmi és bányászati munkavállalók, akik augusztus 1 és október 31 közötti időben fizetési szabadságot kapnak és szabadságuk alatt 50 százalékos menetdíj-kedvezményt igényelhetnek, a következő módon juthatnak a kedvezményes vasúti jegyhez:

A szakmai családpénztár kötelekbe tartozó munkaadóknak a munkavállalói, a rájuk nézve illetékes családpénztár által, az ide nem tartozók, ha iparosok, az ipartestület, ha kereskedők, a kamara által lebélyegzett arképes igazolójegy és vasúti jegyutalvány alapján vehetik igénybe a kedvezményes jegyet. Igazolójegy és jegyutalvány kapható a kamaránál és ipartestületnél, az úrlap ára 8 fillér.

Az igazolójegyre a munkavállaló családfő 5x6-os fényképe ragasztandó s cégbélyegzővel úgy bélyegzendő át, hogy annak fele az úrlapra, fele a fényképre essék. A családfő neje és 14 éven aluli gyermekei csak akkor részesülnek az 50 százalékos kedvezményben, ha nevük az igazolványon fel van sorolva és együtt utaznak a családfővel. A jegyutalvány két példányban töltendő ki s az utazás alapjául szolgáló utalványt köteles a munkaadó a láttaozás helyén október 31-ig visszaszolgáltatni. Az arképes igazolvány 1943-ig érvényes. Mindennemű visszaéléstért elsősorban a munkaadó felelős, anyagilag is. Az 50 százalékos menetdíj-kedvezmény kiterjed tisztviselőkre, segédekre, tanoncokra, segédmunkásokra, kivéve a vezető tisztviselőket és a 6000 pengő évi jövedelmet meghaladó tisztviselőket, a községi hitelszövetkezetek és Nemzeti Bank alkalmazottait. A vasúti menetdíj-kedvezményt a következő években már április 1-től október 31-ig igényelhetik.

Hitler Saarbrückenben

Saarbrücken, júl. 29. (Német TI) Hitler vezér, a hadsereg legfőbb parancsnoka, szombaton Saarbrückenbe érkezett a Saar-vidék és a saarpfalzi erődív megtekintésére. Meghallgatta a biztonsági őrség és az erődívben gyakorlatozó eszaktok létszámáról szóló jelentéseket s aztán Ribbentrop társaságában, aki szemleútján elkísérte — este repülőgépen visszatért Beyruthba.

A horvát-szerb kiigyezésről

A horvát parasztpárt vezére, dr. Macsek ma, vasárnap beszédet mond, melyben ismerteti a szerb kormánnyal folytatott tárgyalásait, dr. Macsek hangzóatni fogja együttműködési készségét és ismerteti a miniszterelnökkel való tárgyalása során elért megegyezést.

160 ember megbetegedett a légpénés hustól

Nyiregyháza, júl. 29. A szabolesvermes Vigh-tanyán az egyik család tehene lépfenében elhullott. A húsát kimérték s mintegy 160 ember megbetegedett sa betegek közül többet a kiskvárdai kórházba kellett vinni. A nyiregyházi ügyészség a vizsgálatot megindította.

Elfogtak egy kasszafuró bandavezért

Budapesten elfogták Szamánszi József vasó bűségédet, aki már többször volt elítélve kasszafurások miatt. A betörő a Perczel Mór uca egyik házának páncelszekrényéből vitt el 1500 pengőt.

Vasárnap délután nyitják meg a gödöllői cserkészle ny táborát

A gödöllői cserkészleánytábor vasárnap délutáni ünnepélyes megnyitóján megjelenik Horthy Miklós kormányzó és hívtve. A megnyitó rendje szerint a kormányzó magyar és angol nyelvű beszéddel nyitja meg a Pax-Tinget.

A tábor éléről négy nyelven szerkesztett tábori újság számol be. Ez a lap közli, hogy gróf Teleki Pál miniszterelnök is megjelenik a megnyitón, valamint Gusztáv Adólf svéd királyi herceg is, aki a cserkészek világszövetségének üdvözlőlevele adja át.

Az ünnepélyen a cserkészleányok eljárják hazájuk táncait és bemutatják mészaköveiket.

Hitler táviratban üdvözölte Mussolinit születésnapján

Berlin, július 29. (Stefani.) Hitler vezér és Lauecellár Mussolini olasz kormányzóknak mai születésnapja alkalmából a következő táviratban kívánt szerenését:

A mai ünnepnap alkalmából bajtársi hűséggel üdvözlöm Önt és kívánok szívből minden jót, személyi jólétet, valamint történelmi munkájának sikerei tekintetében. Hálával emlékezem meg a mai napon az ez év májusában kötött német-olasz barátsági és szövetségi szerződésről, amely elválaszthatatlan sorsközösségbe olvasztotta össze népeinket, hogy erejüket létjogaik megóvásáért és a európai béke fenntartásáért bizonnyítsa be.

Fárasztó gyaloglás

kiemelt testi, vagy szellemi munka után, amely a bonyolult idegrendszert is kimeríti, dörzsöljük be izmainkat valódi

Diana sósorszesszel

Ez a 30 év óta világszerte bevált kitűnő házszer a testápolásban előkelő helyet foglal el. Különleges készítmény, mely csupa jóillímet és mindenféle alkalommal kiterjedten használt hatóanyagokból áll és szerencsés összetételénél fogva rendkívül sokoldalú hatású. Frissít, üdít, erősít, fertőtleníti, a fájdalomérzést és általában az érzékenységet csökkenti, sőt megszünteti, a bőrfelületet zsirtalanítja, az izzadást meggátolja, szóval a legtöbb esetben hatásos és nélkülözhetetlen első segítség.

Egy háztartásból sem hiányozhat.

Próbapalack . . . 64 fillér
Kis palack . . . 1.10 pengő
Közép palack . . . 3.20 pengő
Nagy palack . . . 5.90 pengő
Mindenütt kapható!

LEGUJABB

A pénzügyminiszter a vagyonváltásról szóló rendelet értelmében a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltásában felelős fizetendő bíza árat a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg augusztusban mázsánként 20 pengőben állapította meg.

Csáky István gróf külügyminiszter Szeprenbá érkezett, ahol a Nyári Egyetem ünnepélyes megnyitóján vesz részt.

Belgrád, július 29. A Montenegrótól északra fekvő Csaor hegységben egy gépkocsi 14 emberrel az útról lezuhant egy 300 méter mély szakadékba. Öt ember meghalt, heten súlyosan megsebesültek.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 5-7-9 órakor! „Az öserdő kémé”. Híradó! Szerdától: „Tucend” és „Bor”.

Hajdú, Szabolcs, Bihar, Szatmár

kerékpárért

Földeshez jár

Debrecen, Püspöki palota

Bánky Elemér a Bors István-ban

A Magyar Komédia Kamaraszínház együttese szombaton este Bánky Elemérrel a címszerepben adta elő Hunyady Sándor nagyszerű darabját, a *Bors István*-t. Az előadást táblás ház nézte végig és melegen ünnepelte a kitűnő színészi, aki remek alakításával elragadtatta a publikumot és minden jelenete után felesattant a taps. Bánky Elemér művészetének új oldaláról mutatta meg ez a szerep s elsőrangú, finoman kidolgozott, izos alakítása teljes elismerést érdemel.

Színházi iroda hírei!

Vasárnap délután olcsó helyárakkal a legmulatságosabb vígjáték, a „Méltóságos asszony” kerül színpadra.

Vasárnap este Fodor László legnagyobb sikerű vígjátéka, a „Templom egere” van műsoron.

Hétfőn este Ibsen legszebb munkája, a „Nóra” kerül bemutatásra.

A Kamaraszínház esti előadásai minden nap ketten egy jeggyel kerülnek színpadra.

Színes filmkockák

ZSUFOLT NEZŐTER GYÖNYÖRKÖDIK

Estéről-estére vitéz Bánky Róbert Kamaraszínházának előadásában. Különösen hatalmas sikere volt a Kék róka előadásának, melyben a farsulat nagyszerű teljesítménye mellett a kiváló vendégművésznő, Moóri Lucy nyújtott ragyogó alakítást.

A sorozatos fellépések jelentőségének méltatásánál azonban nem lehet szó nélkül elmenni a Magyar Komédia Kamaraszínház igazgatójának szép gesztusa mellett. Vitéz Bánky Róbert ezúttal is megmutatta, hogy hogyan kell közönséget nevelni a színházaknak. A szezon kötharmadát úgyszólván állandóan rendes helyárakkal játszotta végig és a nézőteret akkor is állandóan megtelt. Vitéz Bánky Róbert azonban hozzá akarta juttatni a színházlátogatókhoz a legszegényebb embereket is és az utolsó két hetét előadásainak ketten egy jeggyel játssza végig, amivel estéről-estére egy olyan réteget megvonhat a közönségtől, amelyik rendes helyárakkal nem mehetett volna. Vitéz Bánky Róbert rámutatott az egyedüli helyes útra, arra, hogy közönséget nevelni kell a színházaknak s hozzáférhetővé kell tenni a színházat mindenki számára.

JOLESÓ JELENÉS

Az is ebben a színészválságtól hangos világban, hogy a Magyar Komédia Kamaraszínház évről-évre szebb felszereléssel, nagyobb ruhatárral, többéltetesebb díszletekkel érkezik vissza Debrecenbe. Ma már az a helyzet, hogy a darabok külső kiállításai is minden igényt kielégül. Vitéz Bánky Róbert saját tervezésű díszletei praktikus és kitűnő megvalósítást juttatnak s a kiváló direktor az elmúlt szezonban hatalmas befektetéssel gazdagította színházát. Údító jelenség ez napjainkban, amikor mindenfelé a nézők hátról, a színház válságáról beszélnek és az igazgatók hónapszámra nem tudnak fizetni színészeiknek. A Magyar Komédia Kamaraszínház a maga szerény keretei között évről-évre fejlődve, gazdagodva tért vissza, a tagok pontosan kapják gázsijukat és kiderül, hogy színházi válság ide, színházi válság oda, Debrecenben közel negyven éves kánikulában is megtöltötte a köz-

zönség a színházat, tehát — közönség is van.

A „SPANYOLORSZÁG” BEMUTATÓJA

Szombaton, augusztus 5-én lesz Szalacsy Rácz Imre szép, művészi, amellől izgalmasan érdekes, határos drámája méltó keretek között kerül előadásra. A farsulat a legjobb szereposztásban készül előadni a kitűnő író történelmi drámáját s ezért a Magyar Komédia Kamaraszínház kitűnő együt-

tesét megerősítette Tanay Emillel, aki egy éven át kedvenc színésze volt a debreceni publikumnak s ezúttal is a darab egyik főszerepében nyújt mély-ségesen emberi, nagyszerű alakítást.

De megrázóan nagyszerű figurát csinál a másik vendégművész, Dózsa Jenő, a Nemzeti Színház nyugdíjas művésze is egy inkvizitor döbbenetes erejű szerepéből. A kiváló együttes nagy gonddal készül a teljesen új-szerű darab előadására. Az ünnepi bemutató augusztus 5-én, szombaton lesz.

A spanyol történelem véres és lángoló napjai elevenednek meg a Csokonai színház színpadán...

Szalacsy Rácz Imre „Spanyolország” e történelmi drámáját a napokban mutatja be vitéz Bánky Róbert Kamaraszínháza

Ünnepi bemutatója lesz augusztus 4-én a Magyar Komédia Kamaraszínháznak. A Csokonai színház öreg deszkáin a spanyol történelem legvéresebb és izzóan drámái századának, II. Fülöp korának drámája, a XIV-ik század végéig eselszövényektől tarkított, embervér biborától festett ideje játszódik le egy nagyon értékes, izig-víg magyar tehetség, Szalacsy Rácz Imre darabjában.

Szalacsy Rácz Imre hosszú éleddes-ségteljes írói multra tekintve vissza fiatal kora dacára. Könyvek ömege áll hála mögött s talán egyetlen vidéki regényírónak, akinek kétszer egymás-után sikerült bevennie remek regényeivel azt az áttörhetetlen falat szót, mely a vidéki tehetség elé mered. Két regénye jelent meg a fővárosban s újszerű tehetségét az epikus műfajban már régen elismerte kritika és közönség egyaránt.

Ezúttal a dráma területén a t nagy és döntő sikert Szalacsy Rácz Imre. A „Spanyolország” egy friss, ereteti tehetség új utakat vágó munkája, mely történelmi drámáink természetéből mes-sze kiemelkedik.

A darab születése felől kerdezzük a kiváló író, aki a következőkben számolt be a „Spanyolország” keletkezéséről:

— Két évvel ezelőtt született meg a darab terve, akkor, amikor a spanyol testvérháború a legvadabb kegyetlenséggel tombolt. Egész Európa éltetlenül állott ennek a tömegkáasztrofának sorozatos döbbenetei előtt, mert senki se tudta megérteni, hogy miért kell olyan szenvedélyesen írni egymást azoknak, akik egy fának a hajtásai, testvérek. Ez a szörénységben test-vérharc adta a gondolatot, hogy mul-ton keresztül megvilágítsam a jelen-

borzalmait. Az, hogy nemzeti és vörös Spanyolország van, még nem világít meg mindent. Sokkal mélyebb, belsőbb a baj, veszedelmesebb a mérge, mely ennek a népnek testébe szívódott, elkerülhetetlen végzettségűvel a hároméves harcban tombolja ki magát. A baj és mérge visszanyúl a 16-ik századba, amikor a fénykorát élő spanyol világbirodalom összeomlott és bár a birodalom területén nem nyugodott le a nap, maga a nép nyomorgott, vergődött és gyűlölte egymást jobban, mint valaha. II. Fülöp, aki korának divatját diktálta, aki minden falatját és minden tényérnyit ruhadarabját külföldről hozatta, nemesak kora, de a történelem egyik legérdekesebb alakja volt. Spanyol a szó legspanyolabb értelmében. A pusztuló, haldokló közepkor utolsó nagy ura, aki Isten kegyelméből való uralkodását sokszor többre tartotta az isteni uralomnál is. Katolikusként hirdette magát, de megfenygette a római pápát is, ha nem akart kedve szerint eljárni. Mélyen vallásosnak hitte magát, de az ünnepélyes és rettentő kivégzéseket végig nézte a legnagyobb lelki nyugalommal, sőt gyönyörűséggel. Megteremtette végzetét az összeomlást és ma is érezzük a bürokratikus uralkodás terhét, mert ez is az ő találmánya volt. Soha se látták mosolyogni, hivatalában ő volt az első és utolsó, még se sikerült neki semmi. Családja szerencsétlen, országa pusztulás szélére került, népe máiglan érzi romboló uralkodását...

— Új darabja készült? — kerdezzük a kitűnő író.

— Új darabom készen van, mely a mai idők legfrissebb eseményét dolgozza fel magyar szempontból természetesen. A magyar terület felszabadult, itt új világ kell, hogy teremjód-

jék, de csak a régi ezerszázados magyar sziklamult alapjain. A közel múlt, alig néhány hónapos eseményei beszéljenek a jelenhez és adjanak irányt a jövőnek. Ez az új darabom nem meséje, de valósága. Hiszem, hogy ez sok, sok velem érző jó magyarnak leg-hőbb kívánsága ma...

— Valamit a dráma válságáról?

— A magyar drámáról én nem szólhatok. Jó darab és rossz darab van, hogy az utóbbi időben miért vergődött színház és magyar film, azt mindenki tudja ebben az országban. Minden apró, pénzzel rendelkező Kuporgatók, igazgatók és darabkiállítók, előadók lehetnek, ez volt aztán a következménye annak, hogy nem a tartalom, nem az irodalom, nem a művészet, de a kontárság és üzleti szimat érvényesült. Hozzá akarták szoktatni az embereket ahhoz a silány, sokszor gyatrábbnál gyatrább holmihoz, melyet művészet pajzsa mögött csempészték elő. Mindig és mindenben a pénz uralkodott, pénz-szaga volt a darabnak, előadásnak, amivel aztán elértek azt, hogy a közönség mindig úgy ment színházba, mintha a zsugori tőkét pénzének a kamatait akarta volna adni s valósággal hálát várt azért, hogy ő most színházba megy. Ezek az idők elmúlnak lassan, rájönnek az emberek, hogy a színházért magáért is érdemes elmenni, mert ott megnyugvást, lelki épülést, gyönyörűséget, művészetet, multat és jelent szedhetnek a mátlól zaklatott és sokszor üres lelkükbe... Várnak valamire s ha azt kapták, akkor az író jó és becsületes munkát végzett, mert hallgatósága, olvasótáborra telített szívvel szépek látja a bánatban is az életet...

Franco ragaszkodik a semlegesség politikájához

Londoni jelentés szerint Franco tábornok ragaszkodik semlegességi politikájához és elhatározta, hogy legközelebb tágabb körű kormányt alakít.

Az új kormányba Franco felveszi azoknak a csoportoknak a vezetőit, akik vele együtt harcoltak a polgárháborúban.

Angol király Brüsszelben

Londoni jelentés szerint az angol király október végén látogat el Brüsszelbe, hogy viszonzza a belga király londoni látogatását. Az angol király Brüsszelben három napig marad.

SZERET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

Délután is, este is ketten egy jeggyel!

Délután 4 órakor: **Méltóságos asszony** | Este fél 9 órakor: **Templom egere**

két mulatságos vígjáték.
Komédia Kamaraszínház vendégjátéka.

Nyári árukat elképesztően Olcsón

Méter áru

Voál	mindenre alkalmas	0,88	0-68
Vistra flakon	pazar minták	1,55	1-28
Strand karton	gyönyörű minták	1,10	0-96
Kloque	tejtűnően szép mintákban		1-28
Müselvem Lavable	tehnemű anyag izléses minták	1,88	1-38

Strand cikkek

Női fürdő trikó	divat mintás minden nagyságban	3-2	2-38
Férfi uszó nadrág	márkás áru	3,90	1-98
Gyermek napozó		1,10	0-70
Fürdő cipő	friss gumiból sarkos és sarkos nélkül	3,90	1-75
Frottir köppeney	egész nőhez finom áru		12-90

Vegyes áruk

Short harisnya	finom müselvem fonalból	1,58	1-28
Vekonzsálú	selyem harisnya müselvem fonalból		2-25
Kötött ing	rövid ujjal vagy hosszú ujjal	2,90	1-70
Selyem ing	finom müselvem fonalból rövid ujjal	4,80	3-30
Puplin ing	sport gallerral egész finom minőség pazar minták	6,20	5-20

Csillag Tesztvérek

Piac és Simonffy u. sarok

Az egri hős Dobó Istvánnak leszármazottja Debrecenben házmester

Vágyainak netovábbja, hogy a volt 2-ös huszármester lovaskézesítő lehessen. Vitéz Dobó Gyula küzdelme a szegénységgel

A nagy színműírók rendszerint kis élettragédiákat dolgoznak fel nagy művekké, mert nem merik az életet a maga rideg valóságában lemásolni. Igazuk is van, hiszen hányszor látunk olyan em-

beri életet és sorsdrámát, amelyet ha a színpadon kellene végignézniük, azt mondanánk, az író beteges fantáziájának valószínűtlen szüleménye.

Az élet ezernyi ismeretlen, de a maga területén nagyon szomorú »kistragédiáiból« egy-egy olykor kiemelkedik és fülekért kiált, amelyek hallanak és szívekért, amelyek segítenek. Az ilyen támogatás alkalmával rendszerint »okmányokra«, bizonyítványokra van szükség, különösen abban a tekintetben, hogy az illető derék családból származik-e, megállta-e a helyét a társadalmi rendben, főleg annak hatályosabb védelmét illetőleg. Talán éppen ezért volt meglepő, amikor azt hallottuk, hogy a történelmi nagyságnak, a világhírű egri hősnak, Dobó Istvánnak a leszármazottja Debrecenben nyomorog egy kis dohos pincészetében, házmesterkedik és kereset nélkül küszködik.

Ime a pár száz esztendő élettragédiája. Dobó Istvánnak még hatalmas vagyona volt, vitéz Dobó

Gyula 2-es huszármesternek pedig az a legnagyobb gondja, hogy holnap mit eszik. Szeretettől telelkü hitvesének köszönhető, hogy ez a gond mérsékelten válik fenyegetővé és éhezéssé, mert az asszony dolgozni jár s így megkeresni kettőjük szűkös kenyerét.

Csodálkozás fogadja az újságírókat vitéz Dobó Gyulaéknál, amint belépünk kis lakásukba. Felcsillan a remény, hátha »esemény« következik be a világháborútól sújtott és annak terhét még ma is hordozó vitéz őrmester életében. Percek múlva már kezünkben van a »Tabella geneologica familiae Dobó de Ruska«. A messze multban kimutatható a családfő: Dobó Jakab. Sz ez a mult kezdődik valahol az 1225-ös években. Az ősről 1417-ben és 1423-ban — Dobó István és Dobó Lászlóról — Zsigmond királynak a leleszi konventhez írott rendeletében esik szó. »Rendes« nevekkel találkozunk a családfőtáblázatban. Losonezi Báthory Veronika, Dobó Ferenc beregi főispán, Dobó István az egri hős, Dobó Domokos asztalnok, Dobó Ferenc barsi főispán, Dobó Krisztina, a Balassa Bálint neje és így tovább, csupa fényes név, mind jó hazafi. És most a sor végén a bőszi Dobók családjában egy kis pincészetében vitéz Dobó Gyula hadirokkant őrmester, Vitéz is, rokkant is. Tehát alaposan kivette a részét a nagy eseményekből és becsülettel megtette a kötelességét.

A beszélgetésünk éppen olyan rapszódikus, mint az élet maga. Három éve házmester Sz. Nagy Samu ügyvéd házában. És két éve csaknem teljesen munka nélkül van. Ez is annak a huncut gránátnak a hibája, mert azért mégis csak hagyott nyomokat, egy életre valót. Vitéz Dobó Gyula ácsiparos nem tud magasban dolgozni, mert leszédül. Akit a gránát emelt a magas levegőbe, most csak alacsony építkezésekben tud segíteni. Családja élő tagjairól beszélgetünk. Egyik nagybátyja az országos nevű tanító: Dobó Sándor, az

országos tanítóegyesület elnöke volt, míg élt. Ő kezdte meg a háború előtt a nemesség-kutatást. — A Dobók Bősziörvényben élnek. Vitéz Dobó Gyula nagyapja is Bősziörvényben volt hajdúörmester és börtönőr. Dobó Sándor évekig kutatott Dobó Istvánnak, az egri hősnak tömérdek vagyona után. Ezt a vagyont annak idején az egri káptalan vette át. Ebből a vagyonból szerettek volna valamit visszakapni a Dobó-család tagjai. Dobó Sándor azonban meghalt s a többiek csaknem kivétel nélkül szegény emberek.

— Gyenge fiúk vagyunk hozzá — magyarázza érthetően vitéz Dobó Gyula őrmester — és nincs pénzünk a vagyonért való harchoz. Mert ehhez sok pénz kellene... És ezt a sok pénzt nem tudják összehozni, jöllehet 150 ember él még a Dobó-családból.

Dicső multnak szomorú jelene. Fényképek, vitézségi érem igazolványok folytán a világháborúra terelődik a szó. Mind a ketten éltünk a nagy világégésben, szívesen beszélgetünk róla.

Dobó Gyula 1909-ben vonult be tényleges állományba, 1911-ben szabadult, 1912-13-ban »hat hónapra« behívták és aztán 1914 augusztusában kiment a frontra és 1918 végéig kint volt a tűzvonalban. Talán még ma is ott lenne, ha a világháború tartana.

A híres 2-es huszároknál szolgált. Emlékszik dr. Kölesy Sándor polgármester úrra, aki »akkor zászlós volt«.

Nézem vitéz Dobó Gyulának frontarcos egyenkabátját. Kétszer a nagyüzist, egyszer a kisüzüst, négyszer a bronz vitézségi érem, Károly kereszt, sebesülési érem. Sokat kellett ezekért adni.

— Hat hónapig a rohamszázadnál voltam — mondja olyan egyszerű, természetes hangon, mintha ez valami szórakoztató mulatság lett volna csak.

Mindenről beszél, csak »arról« nem akar, harapófogóval kell belőle kihúzni a szót, hogy miért is lett hát vitéz. Szinte észre se veszi, amikor a »jelentéktelenebb« esetekről beszél.

1916-ban négy tarack ágyút mentett meg tizenharmadmagával óriási orosz erő ellenében. Felhúzza a vállát. Az oroszok voltak az oka. Mert ha meg merik rohamozni őket a tüzelés ellenére, akkor láthatták volna, hogy 13 magyar huszár tartja a frontot a sokezernyi muszka ellen.

— Hat nap, hat éjszaka folyt a

támadás az oroszok részéről. Elhőtünk a táviróvezetékünket, nem tudunk összeköttetést kapni. Az oroszok már a nyakunkon voltak. — Jöttek vállukra vetett fegyverrel. Biztosak voltak a dolgukban. Mikor ezt láttam, gyorsan rajvonalba parancsoltam az embereimet és tüzet vezényeltem. Mind a négy tarack ágyút sikeresen megmentettem.

Milyen egyszerű ez, ahogy elmondja:

— Először azt hitték az oroszok, hogy külön nagy rajvonala van ott, velük szemben. Megálltak az előrenyomulásban. Nem is lőttek, csak álltak. Közben a négy ágyút hátra vittem.

Semmi az egész. Csak talán pár ezer magyar katona életét mentette meg azzal, hogy megállította az előrenyomuló oroszokat.

— 1914-ben a Bug folyón a hidat robbantottam fel...

— Hol sebesült? — kérdezzük tőle.

— Csak egyszer sebesültem — hárítja el. Majd pillanatnyi esend után folytatja. — Alámbújt a gránát és húsz méternyire kivágott onnan, a robbanás ereje a mocsárba hajított. Ez volt a szerencsém — mosolyog —, mert különben szétloccsantam volna. Így is összezúztam magam.

Filmszerűen megyünk tovább...

— 1918-ban a Piavénél gránátlégnyomást kaptam. Ez mindennél rosszabb volt. Két hétig ráztam a fejemet, meg a kezeimet. De azért kint maradtam a fronton. Itthon már akkor két nap óta forradalom volt, de az osztrákok eltitkolták s nekünk még szembe kellett szállnunk az angol, olasz, francia csapatokkal. Olyan zárótűzet kaptunk, amelyet sohase láttunk. Tömrdek emberünket elfogtak akkor. Ezelőtt két nappal kaptam a gránátnyomást, mégis azért elhátároztam, hogy inkább meghalok, de fogoly nem leszek. Sikerült is átveregődnöm a zárótűzön. Megmentekültem.

— Mikor hazajöttünk, akkor a románok bevonulásáig mint nemzetőr szolgáltam Bősziörvényben vitéz Fehérvári Béla nemzetőr parancsnoksága alatt.

Az élet további része már nem olyan eseménydús. A légnyomás miatt nem mehett magas építkezéshez, mert leszédül. A ácsmesterség nem gránátűz, »ezzel« nem lehet játszani.

Mégis megkockáztatjuk hozzá a kérdést:

— Mit szeretne csinálni, mivel foglalkozna?

A még mindig fiatalos külsejű és jó erőben levő 2-ös huszármester kihúzza magát, szemé megcsillan:

— Még mindig megülném a lovát... nagyon szeretnék a városnál lovaskézesítő lenni, ez minden vágyam.

És ki tudja, talán eléri, az életnek vannak ilyen fureságai, hogy a vágyakat teljesedésbe viszi...

Cordatic

autó és motorgumi

EMERGÉ

GAZDA abroncs

gyári lerakata:

Szabó Zsigmond

FERENC JÓZSEF U. 6.

Telefon: 25-70.

Az Alföldi Takarékbontásából

vas- és fa-portálok, liftek, falburkolat, falburkoló márvány és minden egyéb építési anyagok olcsón kaphatók. — Bontási iroda: CSAPÓ-UTCA 1.

A betörő megakadályozott egy öngyilkosságot

Riport azokról az esetekről, amikor a halál önkénteseinek nem sikerül itt-hagyni a földet

Horváth Árpádnak, a Csokonai Színház igazgatójának tragikus öngyilkossági kísérlete felvetette azoknak az eseteknek nagy számát, amikor a halál önkénteseinek, az öngyilkosjelölteknek minden makacs akaratuk mellett sem sikerül kilépniük az életből.

Általában csak minden nyolcadik-tizedik öngyilkossági kísérlet végződik halálal — mondotta a Debreczen munkatársának egyik detektív, aki már több, mint egy évtizede dolgozik az életvédelmi reszortban és ezalatt az idő alatt féltizednyi öngyilkosjelöltet hallgatott ki. — Ebbe pedig beleszámítottam azokat a mérgezési eseteket is, melyeknél momentán felgyógyul az illető, de a mérgeg hatása valami olyan betegséget vált ki szervezeteiben, ami egy-két éven belül mégis halálát okozza. Főleg a marólagos mérgezési esetek között vannak ilyenek. Az öngyilkosnak hasztalan van elszánt akarata, az élet és halál határán csak nem tud hideg fejjel gondolkodni. Ezért van az, hogy elemi hibákat követ el. Reszket a keze, mikor elsült a riasztás, túlbeszéli a mérgezőanyagot, vagy valami más csúszik be az elgondolásba, csak tény az, hogy a legtöbb esetben az elszánt másvilágra szándékozó itlmarad ennek az életnek a partján.

A legérdekesebb esetem azonban az volt — mondotta a detektív, — amikor egy öngyilkosságot a betörő akadályozott meg.

Állás nélküli magántisztviselő volt az illető és már nagyon régen nyomorgott. Ami ilyenkor nagyon sok esetben bekövetkezik, az történt nála is. Egy érezte, hogy elérkezett ahhoz a ponthoz, ahol az emberi lélek rugalmassága végleg megtörik. Ordítani tudott volna a dühöl, annyira céltalanul és vigasztalanul látott mindent. Ézen a szűk, nyomorult kis léten belül az elérhető dolgok legkisebbikét is csak ritkán kaphatta meg. 14 éven át görnyedt az iskolapadban és az egészről csak egy nagy, éhes, ástító vágyakozás maradt meg lelkében az élet könnyebb, finomabb, színesebb dolgait iránt.

Öt év alatt valóban megpróbált mindent ez a szerencsétlen ember — folytatta a detektív. — Volt fényképezés, orvos ívása, egy nagy textilgyár ügyke, moztiszolga és kereskedőtanonc. Kereste azt a fix pontot, ahol a mindennapi élet ordító hullámaiban megvethesse lábát. Az élete minden fércnyit Jevetközött. Kis, nyárspolgári vagyak fakadoztak fel benne, meleg szoba, rendes, tiszta ruhák, mindennapi evés... Néha egy este a színpadi hazug világ, a maga parfümös, meleg levegőjével. Rendesen étkezni, jó könyveket olvasni, problémákon elgondolkodni és örömmel riadni arra, hogy mindenről van saját felfogásunk. Mióta ezek a vacak idők jöttek rá, fáradt fáradt volt gondolkodni is. Valahogy megvakult a lélek a ninesstelen-ségben. Jó meleg, tiszta estékre vágyott ezeknek a napoknak füledten, piszkosan kavargó zürzavara után s valahol ezeknek a felszakadt, ködös vágyakozásoknak mélyén testetlenül, minden pozitívumot nélkülözve, egy

nő alakja is kezdett kibontakozni... De ezek után a gondolatok után egyszerűen undorral riadt rá, hogy ismét álmodozik... Érezte, hogy mindjában jantaszlová válik, légűres térbe kerül s ilyenkor előntötték lelkét az undor otajos hullámok. Ha visszagondolt, szinte érezte az utat, amelyen eljutott eddig a napig. A sok ember között, akiket felbukkanni érzett magában, ott élt az az öngyilkos is. Már gyermekkorában felbukkant náha, amikor kikapott születésétől, vagy valami büntetés érte. Csak gyáva volt, hihetlenül gyáva és ez a gyávaság is benne élt, talán erősebben, mint más érzések. Mikor egyszer el akart lögni a beinkasszált pénzzel, ez gyürte le benne a sikkasztót is.

De most valami cinikus elégtétel-gondolt rá, hogy hiába ez is, a kétségbeesés kivégezte lelkében a gyávaságot. Tegnap óta elborította az öngyilkosság gondolata minden porusában az léheget. Elősebben soha nem látta élete céltalanságát, mint azóta. Valami furcsa láz kapta el, Hasonlított ez a pillanat azokhoz, amikor valami nagy terv dobban fel az ember lelkében, elárad rajta, megrészegeti és fűti, hajtja az embert egészen a megvalósításig. Ugyanílyen teremtő láz viszi az embert az öngyilkosság felé is.

Hazament lakására — mint vallomásaiban elmondotta — folytatta elbeszélését a detektív. — Végigheueredelt az ágyon és tudta, halálosan biztosan tudta, hogy reggel megtörténik az öngyilkosság. Arra gondolt, hogy mi lesz — azután. Esetleg napokig is elfekhet a bezárt szobában, amíg rátalálnak. Olyan nyugodtan, üres lélekkel nyult el a takaró alatt, mint már régen. Végre annyit kavargó, örült kétédes és várakozás után egy bizonyosság. Az álom rázuhant és elnyomta gondolkodás közben...

— Éjjel valami különös zajra ébredt — mondotta a vallomásaiban. — Az álom köde pillanat alatt kitisztult agyából és érezte, hogy valaki jár a szobában. A padló meggigikkant és ahogy szemét kimeresztette, megsejtette a szekrény előtt motozó árnyat. Zsibongó vérhullámok öntötték el testét. A lélekzetét is visszafojtotta. Kétségtelen, hogy betörő jár nála, Ajánl félelem dermesztette el tagjait. A lába fájni kezdett a zsibbadtságtól, de nem mert megmozdítani, nehogy tudomást szerezzenek róla. Teste átnedvesedett az izzadságtól, amit a félelem préselt ki belőle.

Tjeszlen hosszú idő telt el. Talán csak a percek növekedtek órákká tudatában. — Mi lesz, ha észreveszi, hogy ébren van és figyel...

Biztosan fegyver van nála... De nem, már megy... az ajtó majdnem nesztelenül nyílik ki kisse és azután puhán becsukódik. Egyedül van ismét de még nem meri hinni. Már a hajnal piszkos szürkesége kezd áttörni az óeska függönyön, amikor fel mer kelni és utána nézni a dolognak.

A székéről hiányzik nadrágja és kabátja... De most nem gondol erre, ujjongó felszabadultság öröme tör fel melléből... Csak ezután kezdi elemézni magában az éjszaka történte-

ket. Mi volt az a félelem. Igen, a haláltól félt, attól, hogy a betörő esetleg megölheti. De hiszen ügyis meg akart halni... Vagy mégsem...

Szomorúan, lecsüggesztett fejjel vacogott az ágy szélén és tudta, abban a percben már biztosan tudta, hogy ő nem lesz öngyilkos. Az a tolvaj nemcsak az óeska nadrágot vitte el tőle, hanem azt a megnyugtató gondolatot

is, hogy a mai nappal megszűnik számára minden baj.

— Ezt a történetet az öngyilkosjelölt akkor mondta, — fejezte be a beszélgetést a detektív, — amikor kölcsönkért ruhában eljött panaszt tenni... És ennek a történetnek a világosságánál nagyon sok nem sikerült öngyilkossági kísérletet megérték... (k. i.)

12 éves korában vándorolt ki Amerikába, 33 éve nem volt Magyarországon

Az Amerikából itt járt Verhovay-csoport egyik vezetője, Varga Mihály a Verhovay Segély Egylet főpénztárosa volt. Beszélgettünk az érdekes életét és gyönyörű munkát végző rokon-szenves magyar úrral, aki elmondta, hogy 12 éves korában vándorolt ki családjával Amerikába és 33 év óta nem volt itthon. Leírhatatlanok azok az érzések — mondotta, — amelyek elfogják az embert, amikor újra a haza földjére lép.

Varga Mihály sárospataki diák volt s bár most 52 éves éves, megközelítőleg sem látszik annyinak.

— Hogy lehet ilyen fiatalosnak maradni Amerikában? — kérdezzük tőle.

— Valószínűleg azért, mert Amerikában nagyon el vagyunk foglalva és a túlsok munkában nem érünk rá megöregedni.

Elmondta azután, hogy milyen kellemes volt a hajóútjuk és Lengyelországnál lépték át az új lengyel-magyar határt. Végtelen nagy öröm fogott el bennünket. Budapesti testvéreink nagyon kedvesen fogadtak. És mi igen hálásak voltunk ezért a szeretetért. Talán furcsának hangzik, ha megmondom, hogy különös érzés töltötte el lelkünket, mivel tudjuk, hogy szülő-hazánkba tértünk vissza, mégis olyan szokatlan és furcsa volt eleinte, hogy itt mindenkit csak magyarul hallottunk beszélni. És ennek örültünk legjobban.

Nagyon vágytunk Debrecent meglátni, mert sokan közülünk sohasem jár-

tak még itt. A csoport fele amerikai születésű, ezek meg éppen nem is jöttek soha itthon.

— Milyen az ottani magyarok élete? — tettük fel a kérdést.

— Az amerikai magyarok és az óhazabeliek között lelki kapcsolat fejlődött ki. Hogy 30—40 évi távollét után visszavándoroljanak, ezt sokszor lehetetlenne teszi számukra az ottani családi állapotuk. A Magyarországról való kivándorlás viszont most nagyon nehéz. 35.000 kérvény fekszik bent, tehát 20—25 év múlva kerülhet a sor innen a kivándorlásra, olyan alacsony a kvóta. Az amerikai magyarság szeretettel gondol szülőföldjére, az óhazai eseményeket is figyelemmel kíséri, de természetesen mint amerikai polgárok nem szólhatnak bele az itthoni belpolitikai eseményekbe. Mi elsősorban amerikai állampolgárok vagyunk, annak ellenére, hogy szívünkben megtartottuk hazánk, szülőföldünk iránti szeretetet.

— Volt valami elképzelése Magyarországról, mielőtt hazajött?

— Nem nagyon. A társadalmi életről hallottam, olvastam sokat, de egyébként nem tudtam elképzelni, hogy milyen lesz. És most, hogy itt vagyok, az ország nagyon kedves benyomást tett rám. Ha a turát a csoporttal befejezzük, én magam elmegyek még Sárospatakra, megnézek mindent, ahol gyermekkoromban élttem és jártam. Gondolom, nagyon megozózott minden.

A Csokonai színház tagjainak segélykérése a várostól

A Csokonai Színház társulatának két tagja, Halassy Mariska és Szabó Ernő, a főrendező szombaton délelőtt tárgyaltak Zöld József helyettes polgármesterrel és kérték, hogy a társulat részére a szubvencióból még rendelkezésére álló 6000 pengőből adjon segélyt. A pénzre azért van szükség, hogy a társulat tagjai elutazhassanak Sátoraljaújhelyről, ahol 26-án befejezték a szezonot.

A város méltányosnak találta ugyan a kérést, de több nehézség merült fel a pénz kiutalását illetőleg. A szubvencióról ugyan lemondott öngyilkossági kísérlete előtt Horváth Árpád, de tekintve, hogy életben maradt és hogy szerződése a városhoz köti még három évre, a vele való tárgyalás után döntöttek a szubvenció kiutalása ügyében.

A kiutalást azért nem lehetett megcsinálni, mert előbb a városi ruhatár és díszlet átvételét is meg kell csinálni, azután még arra is gondoltak, hogy az új rendszer értelmében bizonytalan még, hogy a társulat előadásait megkezdheti-e Debreczenben, vagy már az új vándortársulatok veszik át Debreczenben is a színházat.

A társulat igen nehéz helyzetbe került, az kétségtelen, mert a pest-erzsébeti szezon is elmaradt. A

színházat le kell bontani, mert tűzveszélyes és így a társulat Sátoraljaújhely után nem vonulhat be Pesterzsébetre.

Megjött az első hivatalos jelentés a debreceni gyermekek kárpátaljai nyaralásáról

Mint ismeretes, Debreczen város a debreceni szegény gyermekek egy csoportját nyaralásra vitte a Kárpátaljára a testvérközségekkel kapcsolatban rendezett nyaralási akció során. Az első hivatalos jelentés megjött a gyermekek nyaralásáról. Kitűnően érzik magukat a szép vidéken és jó időben naponta tesznek kirándulásokat a hegyekbe.

Az élelmezésük jó, a legutóbbi napon az élelmezés rendje a következő volt: Reggel: kakaó; tízórai: cserkészszkolbász; ebéd: paradicsom leves, sertéskaraj rizszel; vacsora: tea, cserkészszkolbász, alma. Délután rendszeren kapnak vagy vajaskenyeret, vagy keménytojást.

Annak ellenére, hogy igen hideg esős napokat is kaptak, beteg nincs a csapatban. Hideg időben nem hagyják el az iskolát, ahol szállásuk van.

FILLEREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyverdei csónakázás.

Debrecenben született meg a többmillió költséggel tervbe vett amerikai intézet gondolata

Telekes László és Kovács Árpád amerikai egyetemi tanárok eszméje a század egyik legérdekesebb intézményét valósítja meg

A jövő hónapban érdekes vendégek érkeznek Debrecenbe. Városunkba jönnek Telekes László egyetemi tanár, a newyorki magyar könyvtár igazgatója és Kovács Árpád amerikai egyetemi tanár.

Mindketten azoknak sorába tartoznak, akik maradandóan beirták nevüket a magyar szellem történetébe. Az amerikai magyarság szellemi vezetője mindkét egyetemi tanár s Reményik Zsigmonddal, a kiváló regényíróval együtt ők képviselik azt a külön szint a magyar kultúrában, ami az amerikai magyarságot jelenti. Telekes László és Kovács Árpád professzorok már a múlt évben is eljöttek a nyári hónapokban Debrecenbe s Bakoss János professzorral folytatott beszélgetéseik során született meg az a nagyszerű eszme, melynek megvalósítását tűzte ki célul idei látogatásuk.

Kovács Árpád vetette fel először a gondolatot, hogy létesíteni kellene egy intézetet, melynek célja az lenne, hogy az európai szellemet tanulmányozza s az igazi amerikai lelket, kultúrát pedig előadásokban, ismeretésekből közel vigye az európai közönséghez.

Rendkívül fontos kérdésre tapintott rá e gondolat a két kiváló amerikai magyar tudós.

Az a helyzet ugyanis e pillanatban, hogy mindkét kontinens embereinek lelkében hihetetlen fantasztikumok és ferdeségek élnek a másik kontinens népeiről...

Az amerikai szellemet Európában úgy képzik el általában, mint az originális ötletek és csodabogarak hazáját. Nagy lehetőségeket, emberről szóló lelkellen robot, ahol az emberek kitűnő üzletemberek, ellenben hihetetlenül naivak kulturális és irodalmi téren. Hajlandók az európaiak — nagyrészt az amerikai filmek után kiindulva — azt hinni az amerikaiakról, hogy azoknak szellemi igénye megáll a vadnyugati filmeknél s legfeljebb technikai bravurokra képesek, de igazi művészet alig virágzik ki a rohanásnak, lüktető életnek azon a talaján, melynek Amerika a neve. Ugyanakkor ezek a felületesebb illekezők elfelejtkeznek arról, hogy

Amerika egészen sajátos, újarcú művészetet teremtett meg s van többek között egy Sinclair Louise, egy Upton Sinclairje, egy O. Neilje, és egész sereg más ragyogó értéke, akik a legfinomabb művészetet, a lélek megkapó szépségeit tárják fel s ezen át tükrözik a világ elé az amerikai lelket.

De Amerikában sem sokkal tájékozottabbak Európáról. Ez a kölcsönös tudatlanság teszi valóban rendkívül szükségessé a Kovács Árpád és Telekes László újszerű gondolatának megvalósítását.

Nagy jelentőségű a két amerikai magyar professzor elgondolásában az a tény, hogy a többmillió költséggel megvalósítandó intézményt Magyarországon gondolják elhelyezni. Indokoltá teszi ezt az a körülmény, hogy ma a Dunavölgyében van Európa problémáinak forróját, a népek életének hullámvérése itt érzik legerősebben s a kontinens legforróbb és legjellemzőbb kérdései itt buggyanak fel.

Mind ezek az elgondolások valóban éretten fontossá teszik, hogy Magyarországon állítsák fel az amerikai intézetet. Telekes és Kovács professzorok már tárgyaltak en-

nek megvalósításáról gróf Teleki Pál miniszterelnökkel is, aki szintén melegen felkarolta az értékes gondolatot.

Ezután a két amerikai magyar tudós megkezdte megbeszéléseit amerikai tudományos körökkel, melyek az anyagi hozzájárulást nyújtanak az új intézmény létesítéséhez. Ezeknek a tárgyalásoknak eredményéről hoz érdekes híreket Telekes és Kovács Árpád professzor Debrecenbe érkezésükkor s remélhetőleg a monumentális terv, mely egyike a század legérdekesebb elgondolásainak, rövidesen a megvalósulás útjára kerül.

Debreceni vonatkozásban pedig az az érdekessége a dolognak, hogy ez az ötlet itt született meg Debrecenben, a Nagyerdő árnyékában, az augusztus

nyáriegyetemek hónapok zsiavjgó Babelében, amikor 22 nemzet fiataljai jöttek össze az öt kontinensről Debrecenbe. Kovács Árpádnak és Telekes Lászlónak, a két nagyszerű amerikai magyar tudósnak örök dicsősége marad ez a szép eszme, mely az amerikai intézet által hivatva lesz a két vezető kontinens embereinek lelkét, művészetét, szellemiségét kicserélni, megismertetni, a másikkal. Hivatva lesz elosztani rossz tájékozásokat, félreértéseket... Egyik nagyszerű magyar tudós, Nemes István mondja valahol, hogy a világ összes problémái, bajai félreértésből származnak s mihelyt a félreértéseket sikerül elosztani, a problémák úgy eloszlanak, mint füstfelhő a kinyitott ablakok friss levegőjére... Sok igazság van ebben a megállapításban és ha ezt elfogadjuk igazságnak, akkor azt kell mondanunk, hogy a mi beteg, problémáktól átszaggatott lelkű, súlyos korunknak egyik legnagyobb, legszebb, legértékesebb gondolata ébredt fel itt Debrecenben, két Amerikába szakadt magyar tudós értékünk lelkében: olyan gondolat, mely teljes egészében azt a célt szolgálja, hogy félreértéseket oszlasson el s közelebb vigye a tengerentúli és tengeren inneni embert a másikhoz.

A Rózsabokor vendéglőben a Szoboszlói uton augusztus 1-től minden este Marosi Alice és Kalmár Rózsai fővárosi jazz zenekara játszik.

Uj tulajdonos: Rácz Rezső. Asztalrendelés 19-01 telefonon.

Húsz év után halálba kergette egy emlék

Egy öngyilkosság rejtelmes háttere

A debreceni lapok pár hónappal ezelőtt hírt adtak T. Ferenc közismert dúsgazdag debreceni vállalkozónak tragikus öngyilkosságáról. Az élete delén levő, vagyonos, életerős férfi megdöbbentő halála szinte minden előzmény nélkül következett be. Egyik este panaszkodott családtagjainak, hogy erős fejfájás kínozza. Pár perccel később felállt az asztaltól, ahol feleségével és leányával együtt ült és azt mondta, hogy néhány percre felmegy a padlásra.

— Odafent élesebb a levegő... kicsit kiszellőztetem a fejem, hátha elmúlna belőle a fájás — jelentette ki szomorú mosollyal. Azzal eltávozott. Többet nem látták élve.

Mikor távolléte már órákra dagadt, hozzátartozói rosszat sejtve utána mentek a padlásra, ahol borzalmas látvány tárult eléjük. A szerencsétlen férfi ott függött a padlás egyik gerendáján, felakasztva kötéltre s a percek alatt előhívott orvos megállapította, hogy a halál már több, mint félórával előbb bekövetkezett.

A vállalkozó nem hagyott hátra búcsúlevelet és a különös öngyilkosság előtt teljesen értetlenül állottak ismerősei éppúgy, mint a nyomozó hatóságok. Aztán eltemették T. Ferencet és az egész esetre a feledés szürke fátyola borult az elfutó napokkal.

Néhány nappal ezelőtt összetalálkoztunk a tragikus véget ért vállalkozó egyik legjobb barátjával és beszélgetés közben szóba került a titokzatos öngyilkosság esete is.

— En talán tudnék némi magyarázatot adni, ami megvilágítaná ezt az érthetetlennek tetsző öngyilkossági esetet — mondotta kiesendülő részvétellel hangjában a barát. — A magyarázat némileg bizarr, de még mindig a legvalószínűbb oka barátom tettének.

Az újságíró természetes érdeklődésével fordultunk ez elbeszélő felé, aki a

következőkben fedte föl a vállalkozó öngyilkosságának rejtélyét.

— Az eset háttere két évtizednyi távolba, még a világháború idejére nyúlik vissza. T. Ferenc, akivel egy ideig egy fronton szolgáltunk, a közös hadsereg egyik legvitézebb katonája volt. Egy ízben egyedül fogott el egy orosz járőrt. Számos kiténtetés hirdette a

Hogy lehet ez...

?

Short harisnya	női matt gyönyörű csipke gumival	1-10
Férfi zokni	strapára nagyon szép minták	0-58
Női nadrág	táncfazon kis szépség-hibával	0-78
Női ingnadrág	ujdonosság mintázott kötés	1-48
Férfi ing kötött	minden nagyságban	1-85
Férfi ing	matt műselyem saját csikozással	3-30
Férfi ing	matt műselyem gyönyörű mintákban	4-60
Női habselyem ruha	multévi fazon	3-90
Férfi uszónadrág	la. macco anyagból	1-98
Női fürdődressz	egyes darabok	1-98

Válassz: a

Havas Harisnyaház

nem spekulál

debreceni nagyvállalkozó háborús vitézségét.

— Volt azonban T. Ferenc háborús emlékei között egy sötét pont, amire mindig borzalommal gondolt vissza. Egy ember... egy orosz katona halálának vérpárás emléke.

— Egyszer bizalmas beszélgetésünk során felfedte előttem életének ezt az örvénylő titkát, ami végeredményben akkor, mint katonának kötelessége volt. Mégis olyan mélyen szívére vette T. Ferenc, hogy két évtized gondterhes életének hullámai nem bírták lemosni lelkéről ennek a véres emléknek végzetesen beletört foltját.

— Elbeszélte az esetet... izgalomtól összezúkló testtel, lázas ajkán elsteregve lobbantak ki a szavak és megörnyedt a szőnyű emlék súlya alatt.

— Háború... Orosz hadsintér... Offenzíva... Egy véres roham... Közelharcban összekerült egy orosz katonával.

A következő pillanatban a bajonet hegye, mint puha vajba, szaladt bele az emberi testbe s véres hegy-

ADLER
SZEMELYAUTÓK KORZET KÉPVISELETE

ZIKSZAY

DEBRECEN

FERENC-JÓZSEF ÚT 60.
TELEFON: ÉJJEI-NAPPAL 12-45.
GARAGE és BÉRAUTÓ
FUVAROZÁSI-VÁLLALAT

gyel jött ki az orosz férfi hálan... A széles, szűkefejű ázsiai arc eltorzult... kiült vonásaira zése, ami rákövült a halálbamerdő vonásokra.

Szaján véres hab buggyant elő és tágranyílt szemében valami rettenetes szemrehányás égett.

— Ez a tekintet üdözte két évtizedet át a debreceni vállalkozót — mondotta — a jóbarát. — Hasztalan kísérte meg belepihenni a békeélet nyugodtabb, megpihentetőbb ritmusába, átába vetette bele magát a vállalkozások, töprengések küzdelmeibe, ez a te-

kintet átizzott mindenem. Kergette éven át a véres árnyék... a leszűrt ember emléke... belekapaszkodott idegzetébe, megzilálta azt... És húsz évre azután, hogy az orosz fronton elesett kezétől az orosz katona, a debreceni vállalkozó halálba menekült a véres emlék elől.

Ebben a különös történetben lebent fel a debreceni vállalkozó öngyilkosságát borító titokzatos fátyol, melyen át egyúttal az emberi lélek ingoványos tájainak is ismeretlen mélységeibe lehet bepillantani.

Igy mondotta el a történetet az öngyilkos vállalkozó barátja. Azonban valószínűbb, hogy a történet csak legenda. Az öngyilkos férfi olyan gyenge idegzetű ember lehetett, hogy ha nem azt az emléket, akkor talált volna mást, amibe belekapaszkodó képzelete az elmúlás útjára ragadta volna. A nagy világgés után divatba jött minden hibát a háborúra fogni, aminek pedig a nyűtt idegek, ki-siklott gondolatok voltak az okozói.

(kiss)

a pozsonyi országgyűlés megnyitását. Még érdekesebb, ami hét év múlva történt. Az 1832—1836. évi ország-

gyűlésen már annyira komolyan vettek a magyar viseletet, hogy a gyűlési terembe már csak fekete atillában volt szabad belépni. Az idegenek, angolok, franciák, előbb magyar ruhát csináltak maguknak és abban jelentek meg károsan a rendi tábla gyűlésein.

Szívünk teljes örömevel üdvözljük a magyar viselet újracsodását. Már Debrecenben is élvezhetjük egy-egy ünnepélyen, sőt köznapon is, hogy kisnyelők és felnőttek, nők és férfiak hova-tovább jobban jelennek meg magyaros szabású öltözetben. Férfiaknál is, nőknél is gyönyörű a magyar ruha. Szébb minden másnál! Úgy érezzük, hogy magyarok vagyunk. Magyarok akarunk maradni. És ezt ki kell fejezni a magyar viseletnek is!

VASÁRNAPI TÜKÖR

Írja: HEGYALJAI KISS GÉZA

Magyar viselet

Néhány év előtt Debrecenben mondtam beszédet egy ünnepélyen. Sok nő is szerepelt. Azt mondom: Magyon csodálkozom, hogy a debreceni nők még nem fedezték fel újból a magyar ruhát. Mennyivel szebb lenne és mennyivel stílusosabb lenne, ha mindenki, aki színpadra lép, vagy dobogóra kiáll, magyar nemzeti viseletben járulna a közönség színe elé. Csak néhány év telt el azóta és a debreceni nőknek már nem kell mondanivaló, hogy milyen szép a magyar ruha!

Most egy volt debreceni diák küldte el nekem a könyvét azzal, hogy nagyon örülne, ha éppen én mutatnám azt be a debreceni közönségnek. Örömmel teszem. A volt debreceni diák: Ferenczy Ferenc. Az új könyve: Magyarok vagyunk. A magyar ízlés könyveiből való ez. A könyv célja felkelteni az érdeklődést minden iránt, ami magyar, ami nemzeti. A könyv végén egy igen jó összeállítás van a magyar szellemiség irodalmáról. Nyolc oldalon felsorolja, hogy kik írták a magyarokról. A felsorolás nem teljes, mert nem említi meg például olyan írókat, aki száz meg száz cikket írt a magyarságról. Mégis hasznos ez a felsorolás, mert látjuk, hogy a viselettől, a készítményektől kezdve a művészeti kik azok, akik a magyarokról írtak. Sok ezek között persze a debreceni név és a debreceni vonatkozás.

Ferenczy Ferenc miniszteri osztálytanácsos, a Nemzeti Értékek Védelmére Alakult Országos Bizottság ügyvezető elnöke. Mint ismeretes, országos mozgalmat indított a magyar viselet érdekében. A mozgalom sikeres, mert hivatalos szervek is, egyéb társadalmi alakulatok is újra magukra vették a magyar ruhát és udvarképes, szalonképes, hivatalképes és minden lett új-

ra a magyar ruha.

Ferenczy maga is több írásában szól a magyar viseletről. Ezek: A magyar öltözködés divatjáról: A Magyar Öltözködési Mozgalom elindulása (1933), Magyar ifjúsági ruhák (1936), Magyar ünnepi ruhák (1937). Múlt Ferenczy Ferenc előbbi könyveihez ez a legújabb könyve: Magyarok vagyunk. Tele van gyönyörű képekkel. De a szövege is értékes. Izzó szeretettel ír magyarságunk kincséről. Magyar ház, magyar virágok, magyar bútorok, kézimunkák, szóttesek, magyar mintázású szőnyegek, magyar gyermekjátékok mutatják azt, hogy magyar ember otthona a ház.

A magyar viseletről ezt mondja: A korszerű magyar ruhadivat ügye azért is említésre méltó, mert ha egy magyar értékkel meg lehet csinálni azt, hogy élővé, használatra alkalmassá tegyék, sőt el lehetett érni azt is, hogy az a világdívatot szemben is megállja a helyét. — akkor nyilvánvaló, hogy azt más magyar értékkel is meg lehet tenni.

Takáts Sándor 1928-ban írt a Budapesti Hírlap febr. 26-iki számában egy kitünő tárcát a magyar viseletről. 1825-től kezdve hódított tért a magyar közéletben a magyar ruha. Arad megyébe kezdte meg az ősi magyar viselet életrekelését. Bécs rettegni kezmatottak, hogy politika rejlik alatta. 1825 őszén a pozsonyi országgyűlésre ünnepélyesen bevonult a magyar viselet. A karzatán 200 élőkkel magyar hölgy nemzeti viseletben. És ami több: magyar öltözetben jelent meg maga a királyné is. Ahonnan kiadták a parancsot, hogy nyomozni kell: mi van a magyar ruha mögött? — maga a parancsot kiadó udvar is magyar ruhában pompázott 1825 szeptember 18-án

Nincs férfi az erdélyi magyar falvakban, mert a románok mindenkit elhajtanak

Elképzelhetetlen zaklatás, kétségbeesztő vergődés a magyarok között. Munkát kérnek, ha már haza nem tudnak menni a menekültek. — Munkát kér egy menekült magyar.

Hónapok óta folyton-folyton jönnek a kibírhatalatlan román pokolból a magyar menekültek. A terror és kínzás fokozódik, a falvak népe végső kétségbeeséssel várja, hogy segítség érkezzen.

De átadjuk a szót a szem- és fültanúnak.

Negyvenegy esztendő, de az idő és a megpróbáltatás ötvénnek mutatja.

Egy a sok közül, akit úgy hajtottak el sánccsásra, erődépitésre és két heti rettenetes megpróbáltatás után megszökött, otthagya kis földjét, szőlőjét, de mindenekelőtt két gyermekét, feleségét, kis házát.

Most itt ül előttem és nem tudja, hogy mihez kezdjen. Három napja gyalogolt, két napja nem evett és becsületes magyar arcán síkolt a fájdalom, minden magyar felé némán, összelörtén, hogy segítsenek rajta.

Haza nem mehet, mert agyonverik, családjáról hetek óta semmit se tud, itt se állása, se keresete, pedig elvállalna minden munkát, mert élni szeretne, egyszer vissza menni oda, ahonnan most kiűzték, ahol bizonytalanságban él a családja.

Okmányokat, írásokat szed elő. — Úgy volt, tudja — kezd kálváriáját, — hogy egy esztendő óta már nem magunknak gazdálkodunk.

Hol követ kellett hétszámra hordani az erődükhöz, hol az erődöt irtottuk, hogy a drótakadály-

hoz ágasokat tudjanak készíteni.

Letarolták a határ közelében az erdőt és nekünk, magyaroknak kellett azt kiirtani. Keresztül-kasul árkoltatták velünk a határt mindenfelé és minden öt kilométerre lövészárkok, drótakadály.

— Hogy mit szenvedtünk, csak az Isten tartja számon.

A falut katonákkal rakták meg, akik mindent elesznek, mert a kószolásokról nem gondoskodik a román kormány, úgy élnék, ahogy tudnak, ott esznek, ahol hozzájutnak.

Lovunk, jöszágunk régen nem a miénk, míg egy hónappal ezelőtt eddigi heti négy-öt napi kényszermunka után összeszedték a falu minden férfiat ötven esztendőig, aztán két rend ruhával, két heti élelmiszerral útunk indítottak bennünket befelé, Erdély középső részébe új sánccot ásni.

Nagyon soknak közülünk az utolsó falatot kellett elvinnünk hazáról, de azzal senki sem gondolt, hogy a kereső családfő helyett ki fog keresni, ki fog kenyeret tenni az asztalra...

Ott dolgoztam háromezred magammal Zilah alatt. Alsó, Felsőszopor tájékán, ahol árkot ástunk, tankesapdát építettünk.

de olyan elviselhetetlen volt a bánásmód, annyira nélkülötünk, hogy egy éjjel megszöktem és Penészleknél átléptem a határt.

Zilah alól Penészlekre gyalog jöttem. — Azt hittük, kérem, hogy itt katonák leszünk, aztán ha kell, hát megvünk az otthonunk, családuknak védelmére, mert haljon meg inkább az ember, de azt nem bírja elviselni, ami már ott van.

Mindenből kiforgatják a családukat, eleszik előlük az utolsó falat kenyeret s ráadásul verik, ütik, kínozzák.

Hát lehet, szabad ilyennek megtörténni, uram, békés ország békés lakosságával?

Nem sir, mert nincs könnye, testem a fáradtság nyomai égbekiállanak s most munkát akar, dolgozni akar...

Hétfőn az olasz hadgyakorlato r utazik a magyar vezérkari főnök

A magyar honvédevezérkar főnöke, Werth Henrik gyalogsági tábornok, az olasz vezérkar meghívására hétfőn Olaszországba utazik és néhány napig marad ott, hogy az olasz hadgyakorlatokat megsejmelje.

Rigell Irénke és Major Sándor esküvőjéről az Angol Királynő fehér termében.

Harminc mázsás holdankénti rizstermést várnak a hortobágyi öntözéses gazdaságban

A Hortobágyon új látvány, új csodáltnivaló van. Az új meglepetés, mely a tanulni szerető embert várja, túlszárnyalja a pusztai híres varázsát is. Az új csoda látására nemrégben a pusztára érkezett Magyarország kormányzója hitvesével, jött a földművelésügyi miniszter és legutóbb József Ferenc kir. herceg a feleségével járt a Hortobágyon, hogy saját szemével győződjön meg a híres pusztai új meglepetéséről.

A kormányzó úr őfőméltósága híres jó gazda, erről bizonyosság a kenderesi birtoka a földművelésügyi minisztert hívatása, a kir. herceget óriási birtoka kapcsolják szorosban a magyar földhöz és terményeihez. Erthető tehát, hogy nagy érdeklődéssel szemlélték a Hortobágy új meglepetését, a rizsföldeket.

Az öntözésügyi Hivatal ugyanis, amikor a várostól hat évre bérbe vette a csárdától nem messze elterülő ezer holdas területet, elhatározta, hogy a pusztán mindent megkísérel, amit csak az öntözéses gazdálkodással elérni lehet. Kiadta az utatást, hogy rizst kell termelni a pusztán. Vízről bőségesen gondoskodtak, mert

a Hortobágy folyót, melyet annak idején nagy bölcsességgel lecsapoltak, hogy nem marad belőle csak egy keskeny iszapos árok, most felduzzasztották és vízből 300 holdas tároló medencét töltötték meg, hogy annak segítségével öntözzék az ezer holdas birtokot. A háromszáz holdas tároló medence tele van vízzel, a Hortobágy medre is bővebb van még a víznek és a híres kilenc lábú köhídnak mind a kilenc lába vízben áll. Szép a környéke most a Hortobágy folyónak. Már halásznak is rajta.

A 300 holdas víztároló vadregényes képet nyújt nádszige- teivel és a vízimadarak ezreinek tarka képével. Itt nem szabad vadászni és vígan élni, mint menedéken a vízi szárnyasok.

A csatornák mentén pedig, ahová elvezetik a felesleges vizet új növényzet virul és diadalmasan hirdeti az emberi szorgalom diadalát. Az öntözéses gazdaság kísérlet-

képpen

28 holdon rizst termel. A kísérlet sikerült, mert a rizs igen szépen fejlődik, mint azt a szakértők megállapították.

A szára már 30-40 centiméter magas, egy hét múlva várják, hogy kalásza szökjön. Olyan buján fejlődik, hogy biztosra veszik, holdanként 30 mázsát ad az aratás.

A rizsföldeket földesatorna veszi körül és állandóan folyik a víz a haragoszöld rizstáblákra. A vetés vízben áll egészen, körülbelül 10 centiméteres víz borítja a talajt.

A vizet úgy adagolják a csatornába, hogy a talaj víztakarása állandó legyen. Így nő, terebélyese-

...friss gyümölcsökhez Dreher keksz

dik a vízben állva a rizs. Ha megéri a kalász, akkor leengedik a vizet és megkezdődik az aratás.

A szakértők szerint, ha a talaj rizs számára megmunkálódik és a rizs is megszokja a hortobágyi klímát és talajt, akkor elérni a holdankénti 40 mázsás termést is. A hortobágyi rizs olyan lesz mint a külföldi rizs, mely még most drága gyarmatárú.

A rizst előbb szoktatni kellett a magyar éghajlathoz és talajhoz. Nem azt a rizst vetették el, melyet elvetnek Kínában, Japánban, vagy a gyarmatokon. Nem ez a kényes vetőmag került először a 28 holdra, hanem előbb szoktatták kísérleti telepeken a rizst és amikor már alkalmazkodott a növény és szépen fejlődött, akkor vettek a magyar talajhoz edzett rizsből vetőmagokat és ezt vetették el a hortobágyi pusztán. Jobban mondva nem is vetették el, mert a rizst nem vetik, hanem ültetik, plántálják.

A területet víz alá bocsájtják és nyílegyes sorban haladva plántálják a sáros földre a kicsiny növényt.

Munka van tehát a rizszel elég, több kiadás is, mert öntözésről gondoskodni kell, de megfizet bőségesen, ha sikerül az aratás. Rizst

BURAY sorsjegyáruda ÚJ helyisége SAS U. 4.

Debreceni Kölcsönös Segélyző-Egylet
székházában.

Pénztári órák változatlanul d. e. 8—fél 1-ig. d. u. fél 3—6-ig

azonban termelni csak ott lehet, ahol állandó bőséges víz van a földek előntéséhez. A Hortobágy vize mely eddig semmi hasznót nem hajtva folyt le az agyonszabályozást jelentő esatornán, most rizs táblákat öntöz és segítségével egyre nagyobb területek termelnek értékes tananyagot.

Ha a kísérleti gazdaság tervei valóra válnak, akkor nemcsak az ezer holdas Borsólapon, hanem a Hortobágy többi részén is lehet majd rizst termelni. Különösen nagy jelentősége van ennek a Tiszához közel fekvő földeknél. A Tiszából bőséges vizet kaphatnak esatornán és az eddig kevés hasznót hajtó legelőterületek bőséges rizs aratással lepi meg az ámuló gazdákat. Már most is nézegetik a Hortobágyra járó gazdák a gyönyörű rizstáblákat.

Nem láttak még soha rizst, csak a fűszeres zsákban.

a csoda, melyről álmodni sem mertek: rizst aratnak a pusztán. Az öntözéses gazdaság sikereivel új korszak indul az ősi pusztán és hasznosabban kapcsolják a nemzetgazdaság életéhez, a polgárok jobb boldogulását szolgálva.

A rizs termelésén kívül más téren is folynak kísérletek az öntözéses gazdaságban és azok is biztató eredményt ígérnek. Az új piros eserepes gazdasági épületek és lakások, melyek ez évben készültek el, új korszakot jelentenek a Hortobágy történetében. A föld meghódítása újból megkezdődött a szikes pusztaságon.

(benéz.)

Az angol légügyi miniszter repülőbalesete

Londoni jelentés szerint az angol légügyi miniszter negyedmagával repülőbaleset áldozata lett. A gép kényszerleszállást végzett a gép utasai közül négyen súlyosan megsebesültek. A légügyi miniszter kisebb sérülést szenvedett a sérülés enyhe lefolyású. A miniszter nyolc főnyi kísérete közül négynek nem történt semmi baja.

Budapest felett 31000 galamb repült Németország felé

A Magyar Postagalambtenyésztők Szövetségének vezetői szombatra virradóra megjelentek a keletföldi pályaudvaron, ahol 41 vagon postagalambot vettek át. A galambokat a német postagalambtenyésztők küldték a különböző német városokból azzal a rendeltetéssel, hogy Budapestről engedjék útnak hazafelé a galambokat.

Először Hamburg és Kiel galambjait engedték útnak. Egyszerre repült fel 6000 galamb nyílegyesen a levegőbe. Tájékozódtak, majd irányt vettek és elrepültek városaik felé. Az egyes vagonokból a távolabbiakat a távolabbi repülőket hamarabb. Debrecenbe is hoztak egy vagon galambot és innen indultak. A magyar postagalambokból 1500-at nemrégben indítottak útnak. Németországból és a 705 kilométeres útról minden galamb visszatért.

Megállnak a csatorna partján és úgy kérdezik:

— Mitféle apró nádat, sást termelnek itt az urak?

— Nem sás ez, hanem vízi búza — adja meg a választ egy munkás, aki a kínai rizstermelők példájára férdig felgyürt nadrágban gazolja a rizsföldet.

— Azért vízi búza, mert csak úgy nő, ha mindig vízben áll a lába. Ha megéri rizst aratunk itt, mert ezek rizs földek!

— Szépnek, szép zöld — mondja egy esereppás kiscgazda — de jónak, csak akkor lesz jó, ha tényleg zsákba kerül a rizs.

Tamaskodik a kiscgazda, nem bízik a rizs aratás sikerében, pedig egyszer már megjárták a tamaskodással. A hortobágyi halastavak készítésénél is azt mondták, hogy elszalad a víz és megdöglik a tenyészet a pocsolyában és immár sok-sok év óta ontják a finom édesvíz halakat a hortobágyi halastavak, melyeket a Tisza vize táplál egy csatornán át.

Az öntözéses gazdaság bizik a rizstermésben, és szeptemberben kezdi meg az aratást.

Ha zsákokba kerül a hortobágyi rizs, holdanként legalább 30 mázsát, akkor a valóság túlszárnyalja a pusztán a délibábot. Még történt

Házlebontás miatt üzletemet rövidesen az Alföldi-palota előtt létesítendő üzletházba helyezem át.

Schön Sándor
keztyűs és kötszerész

Telefon: 30-53
Rózsa áruház

Összes műtrágyák

kerületi képviselője:

Ganofszy Lajosnál

Debrecen, Hunyadi u. 23. Telefon 11-56.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél,
dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2— pengő.

WERNER nyári olcsóságai

Szalமாகაპ	1'80	Nyakkendő	1'20
Rövidujjú ing	3'90	Tropikal ing	3—
Divat öv	—'98	Sokni	—'68

Saját készítményű nap és
ESERNYŐK
legolcsóbban
Esernyőszalonból
PIAC U. 77.
Javit, áthúz, alakít.

Hölgy- és úrfodrászatokat
magnagyobbítva és modernül
berendezve át helyeztem
SAS UCCA 2 ALA.
Kérem a szíves pártfogást
Boczán Sándor fodrász.

Díszasztaló

urasztalterítő
magyaros
kézimunkák
készítés
előrajzolás
csak

Szent Anna u. 10.

Pikó László
kézimunkaipar

48- pengős rádió
előlegfizetendő:
2-P. részletre
Gulyás
kerékpár, csillár
szaküzletében
Piac u. 58. T.: 22-19

Finom acélárúk
görkorcsolyák
FRICK Testvéreknél
Ferenc József u. 27.

Fűszerek, csemegék
háztartási cikkek
olcsó áron
Volentiknél
Piac u. 38.
vilányóráre berende-
zett kávépörkölde

Kerékpárok és alkatrészek,
horgászati felszerelések, te-
niszütök és labdák és egyéb
sportcikkek
Tóth Gyula
vasúletében

Golyócsapágy
Kerékpár
varrógép, motor rádió
legelőnyösebben
Királynál
Royal épület

Íróés irodagépek
MARKOVITS SANDOR
Piac utca 58.

UJ PAPANLANT
legszébbben, régi paplanvátát
legjobb partalánt villany-
erőre berendezett géppel
íj. Püspök Sándorné
Csapó utca 27 szám.

Befőttes üveget
legolcsóbban
Dávid
Halván u. 15.

Orosz
divat és orthopéd cipész cipő
kényelmes
elegáns formás
Piac utca 40. Hangyapalota.

Festékek, olajok
háztartási cikkek
SAS UCCA 1 SZ.
Nádudvari Lajos

BUTOR
Háló, ebédli, uriszobák, jég-
szekrények, szalonok, szőnyegek,
testmennyek. Egyes darabok igen
olcsón
Butormagazin Széchenyi 6.

Tokajhegyaljai
termelői bor-
pincészetben
Csapó u. 31. alatt
boraimat olcsón
— árusítom —

Akkumulátor
Dinamó
Gumijavítás
Rétinél
Pannónia udvar.

Tóth Gábor
úriszabóság
Debrecen, Piac u. 89.
Mindig a legújabb
vonalruhák töké-
letes bricsesz nadrágok.

Kézimunka
tervezés és előnyomása, a hozzá-
való anyagok olcsó beszerzési
forrása
Bessenyei Ilona
kézimunka üzlete VAR U. 2.

Szliuka
szikvíz üdít
TELEKI U. 100. Telefon 21-11.

ÓRAKBAN
ékszerekben legolcsóbb
Halász

Figyelem!
Olcsó felvidéki favételemből
míg a készlet tart
bükk vágott fa
házhoz szállítva 4-40 és 3-80
Tűzitelepen Nap u. 4.

Orvosi műszerész
és orthopéd kellékek üzeme.
Ludtáp betétek gipszminta
után.
Szabó István
Piac u. 42. Pannónia udvar.

Rádió
kerékpár
NEUMANN cég
Piac ucca 27.

Boroshordók!
(új és használt) minden nagy-
sámban eladó Br. Győrffy
hordógyártási telepen Nap
ucca 4., ugyanott javítások
gyorsan készülnek Tel. 12-83.

Kérje minden üzletben
Klein Géza
jó izi

FOTOKOPIAT
készíttesen ok-
mányairól.
Műszaki Fotó
Hangya palota
Ferenc J. út 40.

AUTOGUMIK futófelületézése
és minden e szakmába való ja-
vítás garanciával
Tóth Gumiüzem
Hunyadi u. 2.
Telefon hívó 12-35.

kidolgozza, fényképezőgépet
elad, vesz, cserél
Amatőr felveteleit
Berzseki fotószaküzlet.
Ferenc J. u. 38. bent az udvarban.

Spórolni akar?
Minden röfösűség-
letét szerezze be a
Maradéküzletben.
Dégenfeld tér 11.
TISZAPALOTA.

Varrógépet, kerékpárt
felelősséggel javítok.
Vétel, cseré, kölcsönzés.
EISENBERGER
Csapó u. 101.

Villanymotorok,
villanygépek és készülékek
javítását, teleresztését át-
alakítását szakszertűen végzi
Kovács Lajos elektróüzeme
Miklós u. 9.

„LELA“ z. nánctűzhely
le. st. kékletesében sőt, 16z.
Készít:
LEVENCSEK,
Csapó u. 87.

Szekeres borozó

Kellemes szórakozóhely. Kérthelyiség, külön termek, tiszta, olcsó szobák.
Cigányzene. Polgári árak.

Hunyadi u. 1.

Repülés

Pár nap múlva megkezdődik a repülőbélyegek árának beszedése

A debreceni közönség lelkesedése, amellyel a repülőbélyegeket vásárolta, a kereskedő jóindulata, amellyel forgalomba hozták ezeket a bélyegeket, a hazafias érzelmű kereskedelmi alkalmazottak fáradhatatlan munkája, amivel a bélyegeket ajánlották a vásárlóknak, bizonyára teljes értékű eredményt fog hozni. Egészen bizonyos begyűlik annyi pénz a repülő bélyegekért a legfontosabb nemzetvédelmi célra: a fiatal pilótágarða és utánpótlás nevelésére és kiképzésére, hogy Debrecennek nem lesz oka szegénykezni. A debreceni fiúkban megvan a készség a teljes munkára, dolgoznak is szorgalmasan, csak a lehetőséget adják meg számukra a kiképzéshez.

A vezetőkben is él a lelkesedés, ehhez azonban feltétlenül szükséges a

nagyobb anyagi erők, részben, hogy a klubháza felépíthessék, másrészt, hogy megfelelő biztonságot nyújtó repülőgépek álljanak a kiképzés szolgálatára.

A debreceni közönség eddig sem haladt közömbösen a nagy szükséglet mellett, minden hazafiasan érző debreceni polgár szívesen fogadja a repülőbélyeget, mert tisztában van vele, hogy a saját fiainak életbiztonságát növeli minden bélyeg, amit megvásárolnak.

A pilótakiképzésre rendkívül nagy szükség van, tehát mindenki a leg-
elemibb hazafias kötelességét teljesíti, amikor a repülőbélyegeket vásárolja. Aldozunk jó szívvel két fillért repülő hadseregünk újáteremtéséért.

A Debreceni Club gépei résztvesznek a német csillagtúrán

A jövő hónapban rendezik a német repülőgép csillagtúrát. Ezen minden valószínűség szerint a Debreceni Repülő Club gépei is résztvesznek. Ezzel is igazolni fogja a Club, hogy rövid

idő alatt milyen élénken kapcsolódott bele a nemzetközi légi turisztikába és hogy mindent elkövet, hogy Debrecennek megbecsülést és hírnevet szerezzen a csillagtúrán való részvétellel is.

Napi 180-200 felszállás

A debreceni legfiatalabb motoros pilótágarða kiképzése során igen alapos munkát végeznek. Naponként nem kevesebb, mint 180—200 felszállást teljesítenek a motoros növendékek. Ez igen derék teljesítmény, ami rendkívül nagy mértékben előmozdítja a kiképzésük gyorsaságát és alaposságát.

előre közlik majd a megjelölt napot és időpontot, amikor minden engedély nélkül a közönség a repülőterre léphet a repülőter parancsnokának hozzájárulásával és akkor gyönyörködhetnek a debreceni pilótajelöltek szép munkájában.

Köszönetnyilvánítás

A Debreceni Repülő Club ezúton is hálás köszönetét nyilvánítja Mihályovits Jenő gyógyszerésznek, aki a vitorlázó osztály mentőfelszereléséhez gyógy- és kötözőszerek adományozásával hozzájárult.

Már jelentkeznek a debreceni hölgyek a pilótakiképzésre

Mint megírtuk, Lossonezy Istvánné főispánné elvállalta a Debreceni Repülő Clubban megalakított női csoport elnökségét.

Alig alakult meg a csoport és került nyilvánosságra, máris megkezdődött a debreceni hölgyek jelentkezése, akik pilótává szeretnék magukat kiképeztetni.

Miután azonban az első csoportba — éppen a tökéletes kiképzés céljából — csak tíz hölgyet vesznek fel, cél-szerű, ha minél előbb jelentkeznek a pilótajelöltek, hogy a munkát mihamarabb megkezdhessék.

Egyenruhát kaptak a növendékek

A motoros pilótanövendékek repülő egyenruhát, a vitorlázó növendékek pedig egyensapkát kaptak. Mindegyikük a klub jelvényét is viseli.

Lendületesen folyik a kiképzés

A motoros pilótanövendékek kiképzése hatalmas lendülettel halad előre. A napokban volt szeles és esős időben is repültek a növendékek, mert a kiképző tisztek azt akarták, hogy ezt az időjárást is szokják meg az ifjak. Így össze tudják hasonlítani a rossz időben való repülés módját a csendes, szép időben való munkával.

Felföldünk gyöngyeiről tar- előadást a rádióban Hegyaljai Kiss Géza dr

Hegyaljai Kiss Géza dr. a kiváló író, aki lapunknak is munkatársa, augusztus elsején d. u. 4 ó. 15 per-
kor tart előadást a rádióban Buda-
pest I. hullámhosszán. „A Felvidék
gyöngyei” című szép előadásában
Munkaestől Komáromig vezetí vé-
gig a hallgatóságot Beregszász
Urgvár, Kassa, Rimaszombat, Lo-
sone, Rozsnyó, Léva stb. nevezetes-
ségein. Az előadást Debrecenben
is sokan fogják meghallgatni.

A közönség érdeklődése a pilótakiképzés iránt

A város közönsége rendkívül nagy érdeklődéssel kíséri a fiatal pilótajelöltek kiképzését. Egyre nagyobb számban merül fel az a kívánság, hogy megsejmelhessék a kiképzés menetét. A repülőterre azonban csak engedéllyel lehet belépni.

A Repülő Club elhatározta, hogy a jövő hónapban egy-két napon a város közönsége számára lehetővé teszi a kiképzés megtekintését. A sajtó útján

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA, július 22-től, július 29-ig: „Nap”, Piac ucca 1. sz., telefon: 27-73. szám. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér és Teleki ucca sarok, telefon: 29-81. — „Aranyegyszarvú” Kossuth ucca 8., telefon: 34-96. — „Arany János” Csapó ucca 66, telefon: 11-78. — „Mátyás király” Nyilastelep, Vámospércsi út 16. sz., telefon: 13-83. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Judit

dizsárdykat gyűjt. Különösen nagy becsben tartja azt, ami régi. Régi porcellánok, égetett üvegvasák, ótvás-munkák nagy választékban. Ingóság-közvetítő, Püspöki palota.

A református templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor Nagy Sándor, Kistemplom délelőtt 9 órakor Szentes László, 11 órakor dr. Soós Béla, délután 6 órakor Kiss Lajos, Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, 5 órakor Biró Béla, Károli G. téri templom délelőtt 9 órakor Lukács László, délután 4 órakor Szabó Gábor, Ispótyi-templom délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulesár Dezső, Árpád téri templom délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Molnár Gyula, Homokkerti templom délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Szilágyi László, Nyilastelepi templom délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután fél 6 órakor Szabó Béla, Csapókerti templom délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Farkas Dezső, Kerekes-t. templom délelőtt 10 órakor Kulesár Ferenc, délután 5 órakor Kulesár Ferenc, Nyulási áll. isk. délelőtt 10 órakor Szabó Dániel, Téglyaskerti áll. isk. délelőtt 10 órakor Birinyi János, Téglyavetői gyűl. ház délután 3 órakor Kovács Árpád, Wolaflka-telep olvasóköri délután 3 órakor Kovács József, Horthy közp. ház délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — Tanyai istentisztelet: Pallag délelőtt 9 órakor Papp Géza, Hortobágy délután 3 órakor vitéz Szabó Endre, Cucca délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna utcai plébánia templomban és kápolnában.** Rendes vasárnapi miserend, misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél tíz órakor nagymise, melyet tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. A további szentmiserend 11, 12 és fél 1 órakor. Kertsegekben: Csapó-kertben Szemes piarista tanár, Hajdúsámsomban Novák Gyula, Józsan Faragó László segédlelkész, Nyilastelepen Erdöss, Angusztia szanatóriumában Béres Endre.

— **Görögkatolikus miserend.** Reggel 1/2 8 órakor esendmisse, 8 órakor diák és katonamisse, 10 órakor nagymise, melyet tart és szentbeszédet mond Papp Gyula szentszéki tanácsos. 1/2 12 órakor esendmisse, délután 1/2 4 órakor rózsafüzérjátosság, 4 órakor vacsernye.

Istentisztelet a baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9 fél 10-ig imára, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásosestély, Szerdán este fél

8—fél 9-ig bibliára, Péntek este fél 8—fél 9-ig imára.

Az evangélikus templomban. Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, Prédikál Koren Emil segédlelkész.

— **Nagy Lenke Klára és százfai Ragályi László** f. hó 30-án déli 12 órára kitűzött esküvőjüket közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztják.

— **A veszprémi és kassai püspököt a hercegprímás szenteli fel.** Hírt adtunk már arról, hogy négy új püspököt neveztek ki. Köztudomás szerint minden új püspököt három felszentelt püspöknek kell püspökké konzekrálnia. A pápai kinevező bullák megérkezése után valószínűleg a hercegprímás szenteli fel a veszprémi és kassai püspököt.

— **A Déri Múzeum és Közművelődési Könyvtár augusztusban zárva.** A város polgármestere a múzeum igazgatóságának előterjesztésére elrendelte, hogy a Déri Múzeumot és Közművelődési Könyvtárat a nyári nagytakarítások, árendezési munkálatok és többrendbeli javítások miatt augusztus havában zárva tartásák. A múzeum igazgatósága azonban gondoskodik arról, hogy vidékiek és külföldiek augusztus havában is minden hétköznap 11—13-ig, kedden és csütörtöki napokon pedig 15—18 óráig rendes belépődíj mellett a múzeumot megtekinthessék. Ma, azaz vasárnap délelőtt a Déli Múzeum 9—13-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Thaly-szoba épület javítása miatt a nyár folyamán zárva. A közművelődési könyvtár szeptember 1-én nyílik meg a nagyközönség részére.

— **Hortobágyi kirándulás!** Kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak kirándulást rendeznek a jövő vasárnap, augusztus 6-án Hortobágyra és halastóra. Különvonat indul d. e. 9 órakor a Kisállomásról. Menettértei jegy 2.— P. Előre jelentkezni lehet Benyáts Ernőnél Tiszapalota. Bárki vendégeket szívesen látunk. Cigányzene, tánc, csónakázás stb. Részvételi díj aug. 3-ig előre kifizetendő.

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készít Adám. Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

— **A kárpátaljai rutén leányok csoportja** igen vidáman nyaral a debreceni Nagyerdőn. Dr. Kupinszky Sándor tanácsnok felesége állította össze az étrendet részükre és személyesen vigyáz arra, hogy minden a legnagyobb rendben legyen az étkezés körül. A leánykák igen jó étvágyúak és kezdik megszokni a zsíros, tápláló ételeket. Nótáznak és a közéjük beosztott debreceni leánykakkal eszadást táncolgatnak már a szállásuk előtti tisztáson.

— **Társasutazás indul Debrecenből a helsinki olimpiáig.** A ez követőleg a finn tövidékra, északi jegestengerhez és Svédországba. Részletes felvilágosítást nyújt és jelentkezéseket elfogad vitéz Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanár keddi, csütörtöki és péntek d. u. 2—fél 3 között Magoss György-tér 6 alatt.

— **Dr. Láréné Béla fogszakorvos** rendelését Péterfia u. 18. sz. alatt újból megkezdte.

— **Külföldi ezüstöt vásárol Amerika** nagyobb mennyiségben és elvetették a szenátusban azt az indítványt, mely azt célozta, hogy tiltsa el a kormány a külföldön történő ezüst vásárlásokat. Az ezüstvásárlás megtiltása igen súlyos helyzetet teremtett volna Mexikóval szemben.

— **Svábot, poloskát öl!** „Szektin” rovarirtó doboz 1.20. Kapható Jóna és Jóna utóda, Somogyi drogéria.

— **Az angol légiflotta** legközelebb ismét gyakorló repüléseket tesz Franciaország felett, de később Közel-Kelet területei felett is megjelennek az angol repülőrajok.

— **A kenti herceg és felesége** autón Párizsba érkezett. Egy hónapig maradnak a kontinensen és autón járják be az országokat.

— **A debreceni famunkások** és asztalosok vasárnap egésznapos kirándulást rendeznek a nagyerdői DTE pályára, melyre szeretettel meghívják mindenkit. Kellemes szórakozásról a rendezőség gondoskodik. Lesz elsődrendű zene, tánc, különféle trásasjátékok. Futballmérkőzés a famunkások s bór- ipari munkások csapatai között.

— **Remekbekerült citromfaladikókat** faragott herceg Esterházy gulyása, Kálmán István. Az egyik faragásos ladikót a Kormányszónak, másikat a lengyel köztársaság elnökének küldi el. A citromfához úgy jutott a gulyás, hogy tavaly egy farönkből kifaragott egy ladát és elküldte Mussolininak. A ladáért kapott egy elismerő oklevelet, 100 pengőt és egy nagy citromfatörzset, hogy azon folytassa művészetét.

— **Vattay Margit tánciskolájában** augusztus 5-án diák kolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

— **A cseh menekülteknek Anglia** 3.5 millió fontot folyósít és a pénzügyi államtitkár kijelentette, hogy ezenkívül Anglia mást nem tehet. Ez a pénz is a cseh államnak ingyen adott 6 millió fontból maradt vissza. Ezt a pénzt már nem utalták át a német megszállás következtében.

— **X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégibb szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérez, telefon: 19-56 szám. — „Ineció” lerakat.**

— **A vasvillá felnyársalta** Mocska községben Piller Antal 43 éves napszámot, aki egy szekérről ugrott le olyan szerencsétlenül, hogy a vasvillába zuhant. Sérülésébe a helyszínen belehalt.

— **A mexikói kormány** másfél-millió kigazdát és földművest akar hazatelepíteni Amerikából és óriási gyapotföldeket létesítenek öntözési művekkel, ahol a visszavándorlókat elhelyeznék. Ezideig 500 család került vissza.

— **X DEBRECEN és H-SZOBOSZLÓ** alkalikus tartalmú strandfürdők vizéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikkeket a Benyáts Emil harisny- és kötöttáru gyára gyártja. Eladás nagyban és kicsinyben.

— **A huszonegyedik gyermeknek** adott életet egy olasz gépész felesége. Hat leány és 15 fiú van a családban. A gépészt most kitüntették.

— **A Balatonon viharos időben** bójára futott a mély víz felett dr. Kerekes Lajos lupszerkesztő motoros hajója. A kis hajó kilyukadt, de sikerült még a mély vízből a sekély vízbe kormányozni, ahol elszüllyedt. A hajó utasait megmentették.

— **Ha költözködni, vagy szállítatni akar,** forduljon dr. Vasady szállítóhoz. Iroda Szent Anna u. 2 sz.

— **A francia szenátus** egyik gyorsíróját letartóztatták kémkedési ügyben. Beszállították a katonai fogházba. A gyorsíró írta általánosan a szenátus hadügyi bizottságának üléseit.

— **Táncal egybekötött fagyfaldélutánt** rendez ma délután 6 órai kezdettel a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete Kossuth u. 51. számú színházában, melyre az egyesület tagjait és ismerőseit szeretettel meghívja a rendezőség.

— **Kerékpártörzések.** Kovács Lajos Hadházi-u. 17. alatti lakostól a Csapó-után az egyik ház előtt hagyott kerékpárját 80 pengő értékben ellopták.

Autósok

figyelmébe!

Aki az autóját igazán szereti Mindig tisztán tartja és lekezelte. Lemossa, zsírozza, alvázat lefújja, Minden tekintetben szépen rendbehozza

Debrecen

Ferenc József út 42 sz.

— **A debreceni ügyészségről** Benyó József tisztviselőt saját kérelmére a rimaszombati ügyészséghez helyezték át és szombaton délben már elhagyta debreceni hivatalát és családjával együtt Rimaszombathoz költözött. A debreceni jogásztársaság előtt kedves ismerős volt Benyó József és távozását őszintén sajnálják. Benyó József irodalmi munkásságát is fejtett ki Debrecenben, verseit lapjaink közölték, verskötetet is itt jelent meg.

— **Aramszünet.** Vasárnap délelőtt 6—14 óráig Petőfi tér, Deák Ferenc és Hunyadi uccákon, délelőtt 6—9 óráig Ferenc József út, Kossuth u. eleje, Dégenfeld tér, Kálvin tér, Péterfia u. páros oldala, Rothermere u., Magoss György tér, Kétmalom u., Károly Ferenc József út, Böszörményi út vége, Libakert, Csige kert, Vénkert, Ujkert, Sestakert, Andrásy, Poroszlai, Komlóssy, Horthy Miklós utakon és a Nyulási rokkint telepen.

— **Részeg öntudatlan állapotban** találtak rá szombaton reggel Kovács Róza Tegez-utca 51. alatti napszámosnőre a Csapó-utca egy kapualjában. A mentők a hiszterizáló részeg magához térítették és átadták egy rendőrnek.

— **Az arc** igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Hajját ápolassa, fésültesse Adámmal, Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

— **Kugliverseny a Szárnyaske- rékben.** A Szárnyaske- rék vezető- sége a tagok általános óhajására 1939 augusztus hó 5-én d. u. 4 órá- tól este 9 óráig és 6-án reggel 9 órá- tól este 9 óráig egyéni kugli- versenyt rendez igen értékes díj- kal.

— **Filmező hajó mellett robbant** fel egy katonai repülőgép bom- bája a Keleti tengeren. A hajón Emil Jannings és Werner Krauss is ott volt. A film felvételeinél ka- tonai repülőgépeket is igénybe vettek és így történt, hogy tulságo- san közel robbant véletlenül egy bomba. A filmező hajó súlyosan megrongálódott. — Emberéletben nincs kár.

— **Balesetek.** Összeütközött egy ismeretlen kerékpárossal Deme Ferenc Homok ucca 87. sz. a. hen- tességé, amikor a Rákóczi és Ma- rothy György u. sarkán haladt ke- kerékpárján. Deme zúzott sebet szenvedett a kezén. — Kunkli Györgyné 59 éves balmaújvárosi napszámos felesége a klinikáról ment a Kisállomás felé, közben a Hatvan ucca 61. szám előtt össze- esett és nem bírta tovább menni. A mentők a Kisállomásra vitték, hogy utazzon haza.

GYÁSZ ROYAT

Szabó Attila Csaba élt 5 hetet. Temetése vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozójából református szertartással. Temetését Fehértői vállalata rendezi.

Özv. Cseresznyés Lajosné szül. **Szabó Mária** 75-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 6 órakor lesz a köztemető II/a. ravatalozó terméből. Lakás: Kut utca 58. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek, kik felejtetelen édesanyáink, nagymamáink özv. Kálmán Józsefné Végh Juliánna elhunytával nagy bánatunkban részvétel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezután mondunk köszönetet. Gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó rokonainknak és ismerőseinknek, kik felejtetelen jó édesapánk, nagyapánk, néhai Nagy János temetésén résztvettek, mely által mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezután mondunk köszönetet. A gyászoló családok.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtetelen jó férjem, drága édesapánk elhunyt alkalmából mély bánatunkban részvétel osztottak, ravatalára koszorút, vagy csokrot helyeztek, továbbá a Tisza István Dalkör tagjainak ezután mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. Özv. Kiss Imréné és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás Felejtetelen felesége elhunytával megnyilvánult jóleső részvételt rokonaimnak, barátainak, a hentes szakosztály tisztelt tagjainak hálás köszönetet mondok. Strébelv Alajos.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult férjem és jó apánk Weninger György elhunytával megnyilvánult jóleső részvételt hálásan köszöni a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik drága jó édesapánk elhunyt alkalmából részvételüket nyilvánították, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, köszönetet mondunk. Soós család.

Balla Ferenc

szabómester 54 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető III. terméből ref. szertartással. Lakása: Szent Anna u. 18. *Pusztai* temetkezési intézet.

Kiss József

asztalos s. 32 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető III. terméből római kath. szertartással. Lakása: Dugovics T. u. 8. *Pusztai* temetkezési intézet.

Kranovszky Gyula

eszmádia mester 49 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 6 órakor lesz a Köztemető III. terméből ref. szertartással. Lakása: Olajútó 15. *Pusztai* temetkezési intézet.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kovács András gazdálkodó, Nyírvasvári, leány: Éva. Kormány Béla m. kir. postatiszt Nyiregyháza, leány: Klára. Papp Mihály eszt. Püspökladány, fiú: László. Vány László segédlelkész Hajdúsámon, leány: Csilla Onody Kálmán napsz., Monostorpályi-u. 92. fiú: Kálmán. Máthé András gazdálkodó, Veréb dűlő 16., fiú: László. Papp Sándor napsz. Csap-u. 70. leány: Ilona. Pipó János földművelő Bánk 102. fiú: János. Bikszádi István jbir. tisztv. Kut-u. 68. fiú: István, Gelencsér András OTI tisztv. Hajnal-u. bérh. fiú: András. Gömöri István napsz. Téglás, fiú: István. Szoboszlai János gazdálkodó Bellegelő 132., fiú: János.

Eljegyzések: Molnár Sándor műszerész, Luther-u. 16., Varga Emília Oláh K.-u. 10. — Cseh Ferenc Hangya tisztv. Rimaszombat, Prényi Margit Vörösmartly-u. 24.

Házasságok: Szigyártó András fm. D. Somogyi Anna Monostorpályi-u. 56. — Czentye Sándor fm. Varga Róza Tegez-u. 23. — Ragályi László áll. tanító Csengerújfalú, Nagy Lenke Dobó-u. 36. — Kaesari Béla kertészsegéd, Késes-u. 16. Tacsai Juliánna Késes-u. 13. — Bácz Imre asztalossegéd, P. Nagy Rozália Böszörményi-u. 3. — P. Nagy József fm. Sipos Margit Bikabérbáz. — Kovács Béla tanító, Halastó-u. 4. Szekeres Erzsébet Némethu. 38. — Sz. Molnár Sándor vasbetonmunkás Szabari Róza, Józsa.

Haldiosások: Both Sándor ref. 9 hónapos, Dömsödy-u. 38. Nagy Sándor ref. 5 hónapos, Hajduböszörmény. Kiss József asztalossegéd r. k. 32 éves, Titusz-u. 8. Balla Ferenc férfitiszábmester, ref. 54 éves Szent Anna-u. 18. Horváth Béla r. k. 13 hónapos, Pesti-u. 4. Kozák László ref. 6 hónapos, Pesti-u. 4.

x Korona díszterem a legnagyobb és legművészebb táncsterem, ahol minden esztendőnkön összlát.

x Üzletátvétel. Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a Battyhány utca 2. sz. alatt lévő Riskó-féle szűcsüzletet átvettem és minden szakmába vágó munkát szakszerűen felelősség mellett és jutányos áron készítek. Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását. Kiváló tisztelettel Jámbor Lajos szűcs.

— Székrekedésben szenvedőknél reggel felkeléskor egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcserét megélénkíti, a vért felfrissíti, az idegeket megnyugtató és fgy kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— A Magyar Jövő Szövetség felhívja tagjai és az érdeklődők figyelmét, hogy a városhoz közel fekvő birtokokból még korlátolt mennyiségben szőlő, szántó vételre előjegyezhető az irodában, Diac utca 38. sz. alatt.

— Elütötte egy ismeretlen autó. Z. Matolay József Kíshegyesi út 16. szám alatti magántisztviselőt szombaton este a Leány és Rákóczi utca sarkán, amikor a járdáról lelépett, Matolay a lábán és könyökén szenvedett könnyű sérülést, amit a mentők kötözték be.

Fasizta vezetők sportvizsgáztatása. Mielőtt vezetőkké lesznek, úszásból, lovaglásból, kerékpározásból, célbalövésből és atlétikából kell vizsgáznok.

— Szobrot emeltek Gárdonyi Géza-nak szülőhelyén Agárdon. A bronz szobrot augusztus 6-án fogják leleplezni.

— Szlovákiában új tíz- és húszkoronás érepcz bocsátottak ki. Az új pénzeket Cyril és Method szlav apostolok képével díszítik.

— A hosszadalmas vámeljárás okozta az algiri robbanást, melynek a jelek szerint 20 halálos áldozata lesz. A kórházban még 40 súlyos sebesültet ápolnak.

— Elfogtak egy hírhedt pesti betörőt Fojtor Ferenc személyében. A híres betörővezér 32 betörést követett el az utóbbi hónapokban.

— Péteri Józsefné leánygimnáziumi tanárnőt feljelentette Szilasi Antal dr. ügyvéd azért, mert a leányának felelős közben a tanárnő azt mondta: „Az akkori lányok erkölcsösebbek voltak, mint a maiak.” A békéscsabai járásbírószabaton hirdetett ítéletet a becsületértérsít perben és felmentette büncselekmény hiányában a tanárnőt.

— Palesztinában az angoloknak 160 hősi halottjuk van a zsidók és arabok hrcrainak leszerelése miatt. A megsebesített angol tisztviselk száma 79.

— Nagy árvíz az Odera völgyében. Berlini jelentés szerint Sziléziában az Odera völgyében óriási árvíz pusztít. Az ártengerből csak a házak teteje látszik ki. Az Odera völgye egyetlen hatalmas tóvá változott.

— Erdélyben a magyarokat egyre üldözik s a legutóbbi jelentés szerint Nagyváradon letartóztatták Gerenesér Sára tisztviselőt, mert a vád szerint külföldről reviziós térképet kapott.

— Angliában Benes, a volt cseh köztársasági emök nyilvános előadásokat tart, melyekhez az engedélyt megkapta. Az előadások címe: A demokráciák jövője.

— Kétszázmillió homozsákot rendelt az angol kormány a juta malmoknál honvédelmi célokra. A zsákok egy részét Indiában már elis készítették.

— Benedek László dr., a debreceni egyetem volt nagyhírű tanára, a budapesti egyetemi idegklinikus tanára, Amerikában jár most és előadásokat tart. Július 14-én tartotta egyik nagysikerű előadását szakemberek előtt az agyda-ganatok körjelzéstanaának új módszeréről. Benedek tanár szeptember végén érkezik vissza Budapestre.

Családi értesítés:

Rényi Terka
és
dr. Gál Imre

orvos házasságot kötöttek.
Minden külön értesítés helyett.

néhai dr. Kovács Károly
Máv intező leányát

Margitkát

eljegyezte

Tóth Ernő

m. kir. vámtisztviselő.

— A szenátus újabb 850 millió dollárral csökkentette a Roosevelt-féle munkaszerzési programot. Az eredetileg 3 milliárd dolláros munkaszerzési programot a szenátus idővel 1,64 milliárd dollárra csökkentette.

IRÓGÉP eladás-csere HURAY, Iparkamara T: 17-93

— 8000 hősi halott emlékművét avatták fel Cortina mellett. Az emlékmű sírboltjában 8000 halott katona pihen, akik a Dolomitokban lettek hősi halált.

— Pánik tört ki Amerikában, amikor a Mars-bolygó földközébe jutott. A csillagfényes éjszakában hatalmas dörgéseket hallottak, azonban kiderült, hogy semmi köztük a Marshoz, hanem egy hadihajó motorzúgásától erednek.

— A románoknak szükségük lenne 15 milliárd leire, hogy a mezőgazdaságot korszerűen átszervezzék. A szakértők szerint öt éven belül a termelést 50 százalékkal lehetne fokozni. A tervek megvalósításához pénzre van szükség, de eddig csak a tervek vannak meg.

Apolja kezét! Manikűröztesse Rencznél, Kossuth u. 4. Városház épület.

**NYILT
TER**

A becsületében megsértett Tóth Lajosnéól ezennel bocsánatot kérek, mert az állításom nem történt meg.

Pusztay Lajos.

Ui tölgyparketta

használatlan, garántálan száraz korlátolt mennyiségben négyzetméterenként
Lerakás P. 1'20

P 4'50

Parkettgyári iroda: József kir. herceg u. 5., II. 3. Tel. 28-71.

Egy ruháért és egy kerékpárért arart gyilkolni egy nagykorú ASSZONY

Hirt adtunk már arról, hogy *Sá-fár Ferenc marhakereskedőt meg akarta ölni Kőrödi Sándorné 30 éves asszony*. A marhakereskedőt éjszaka, amikor aludt, akkor támadta meg az asszony és egy borotvával akarta a torkát elvágni. A marhakereskedő azt álmodta éppen, hogy valaki meg akarja gyilkolni, felriadt, álmából és ez mentette meg a haláltól. Birokra kelt az asszonnal, de elfogni nem tudta, mert az erős asszony elmenekült.

Nyíregyházán fogták el Kőrödi

Sándornét, aki elmondotta a kihallgatáson, hogy ő egy szerelmi dráma áldozata, a marhakereskedő tanácsára vált el férjétől és 200 pengő megtakarított pénzét is átadta Sáfárnak, de az nem vette feleségül, sőt amikor a pénzt visszakérte, meg is vorte. Arra a kérdésre, miért akarta most Sáfár Ferencet megölni, kijelentette, hogy pénzre volt szüksége, hogy egy ruhát és egy kerékpárt vásároljon.

Lego'csóbban kifogástalanul fest, tisztít Weisz Arany János-u 29 1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

SPORT

Horthy Kupa: Magyarország-Hollandia 4:1 (2:0)

Dostinchen, július 29. A hat legjobb európai vízipólózó nemzet válogatott csapatának részvételével szombat délután 3 órakor kezdődött a Horthy-kupa mérkőzések sorozata. A nagy számú előkelő közönség sorában Bernát herceg is jelen volt.

Eredmények: Magyarország-Németalföld 4:1 (2:0). A magyar csapat a várakozásnak megfelelően szerepelt. Mezey kapus kiválóan játszott. A magyarok góljait Németh, a hollandok becsületgőlját Rootschelser dobta.

Belgium-Franciaország 2:2 (2:0). Olaszország-Németország 4:4 (3:2). Vasárnap Magyarország és Olaszország mérkőznek.

Sporthíradó

A Debreczen sporthírszolgálatát jelentti:

Debreczenben vasárnap semmi különösebb sportesemény nincs.

Budapestben a Középeurópai Kupa-döntő második felvonása: most Újpesten lesz a második Újpest-Ferencváros találkozó. Az Újpest 4:1 arányban nyert a múlt héten s most saját pályáján három gól előnnyel nyugodtan, magabizton nézhet a mérkőzés elé, míg a Ferencváros megkísérli a lehetetlent, behozni a három gól hátrányt.

Balmazújvároson a BSC a Teglaskert FC-vel játszik a Hajdu Kupáért. Vezető Sárosi.

A Boeskaai Ungvározt az UAC-cal játszik barátságos mérkőzést. A Boeskaai lengyel tőrúra megy s most hozza össze csapatát.

Újra elsőosztályú a Boeskaai! Nagy örömet keltett széles körben Pesten, vidéken, Debreczenben, hogy a Boeskaai újra elsőosztályú lett. A jövőbe kell nézni: jó vezetőséget, jó csapatot kell szervezni, mert a visszavétel kötelező. Jó vezetőség, hozzáértő, lelkes, áldozatkész férfiak és jó csapat, anyagi megalapozottság, ez kell, hogy az alap legyen. Az átszervezés már lezajlott, van minden tekintetben, az új vezetőség élére dr. Fábrián Sándort, a Magyar Távirati Iroda igazgatóját emlegetik. A csapatban Markost, Takácsot, Belesiket kell pótolni. Hajdu, Nádas, Pásztói, stb. meg van. Ez a keret: Vörös — Nádas, Junzso, Csokai — Elek, Pocsai, Palotás, Sarkadi — Kristóf, Sándor, Pásztói, Veress, Hajdu. Három-négy új játékost keresnek, így a Phobushól is érdeklődnek Béky, Turay II., Titkos II. iránt. Mind jó erősség lenne. De még az is lehet, hogy Takács, Belesik is marad. Az átszervezési munka már megindult.

A Debreceni Vasutas SC a felvidéki csoportba került. Ez erősebb csoport,

mint az Alföldi, de érdekesebbek lesznek a mérkőzések, hiszen Ungvározt a Rusj, UAC, Munkácsi SE, Nyíregyházi TVE, Kassai SC, Diósgyőri MÁVAG, Saigótarjáni BTC, SSE, Ózdi MOVY, Pétercsi TK stb. játszanak itt, 16-os mezőny lesz és négy kieső. Vigyázzni kell a DVSC-nek... A régi sorsolást megsemmisítik és újra sorsolnak az NB-ben és NBB-ben is.

Vasárnap a legfontosabb úszóversenyt Kassán bonyolítják le, amelyen a Kormányzó Ur Óloméltósága vándordíjért a keleti kerület versenyzői a dunántúli és déli kerület válogatottjaival mérik össze erejüket. Délután a MUSZ központi kiküldöttei a vidék kerületi és egyesületi vezetőivel kongresszuson vesznek részt, amelyen megvitatják a vidéki úszósport legfontosabb kérdéseit.

Szombaton a magyar-olasz tenisz-mérkőzés második napján sor került a két páros mérkőzésre, amelyet az olaszok nyertek meg úgy, hogy már 4:0 arányban vezetnek. A mérkőzést holnap folytatják.

Takács főhadnagy győzelme a hadipuska versenyben. A honvédtiszt sportlövőegyletek országos lövészversenyt szombaton a hadipuska versenyét fejezték be. A vitéz Gombös Gyula hadipuska csapatverseny vándordíját a budai Otisz csapata nyerte 1290 ponttal. 2. a debreceni Otisz lett 1203 ponttal. A tisztek versenyében 2. oszt. ban 1. Takács főhadnagy Debreczen 438 ponttal.

Délelőtti mérkőzés a napokban Szolnokon volt megtartva. E versenyen a debreceni közül beválogatott állták az alábbi eredményeket érték el: 100 m síkfutás: 2. Gábor László 11 mp-cel, a 400 méteres síkfutásban 1. Arady János 52.2 mp-cel, a 800 m síkfutásban 1. Arady János 1 p 56.8 mp-cel, a 2 p. 04.8 mp-cel győző svéd váltófutásban a 100 métert Gábor László, a 400 métert Arady János futotta, a magasugrásban holtversenyben 3. Molnár Ferenc 1.75 m-rel, a hármassugrásban 1. Kapros László 13.66 m-rel, vagyis amint az eredmények mutatják, állatánk nagyon szép eredményekkel szerepeltek.

KÖZGAZDASÁG

Megkezdődött a dinnyeszezon

A tegnapi hetipiacon nagyon meglátszott a hő vége. Nem a felhozott árak árulták el ezt, mert áru volt bőségesen, hanem vásárlóközönség volt kevés. Ilyenkor nagyon laposak az ereszények. Ez, meg is látszott a vételkedven. Mindhárom piac zsúfolva volt áruval, mint ebben a hónapban mindennap. Hatalmas tömegeket láttunk paradicsomból, zöldségből és burgonyából. A burgonya ára emelkedett egészen 10 fillérig különként. Ellenben esett a paradicsom és a zöldséppaprika ára. Az előbbinek 16 fillér kilója, az utóbbinál a legalacsonyabb ár 1 fillér darabonként. Magas a zöldség ára, 44 fillér kilója. A többihez száraz időjárassal magyarázzák ezt az áremelkedést. Egy-két hét múlva javulni fog a helyzet, mert a kiadós eső egy-két hét múlva látszik meg. Egyik termelőnél esodájára jártak a kék-góliá-fajta karalábának, 24 fillérről árulták darabját. A Kerekes-telepen termelt.

A gyümölcspiacon lassan a dinnye veszi át a gyümölcsök között a vezető szerepet. A sárgadinnye ára napról-napra esik. Tegnap a legalacsonyabb ára 6 fillér volt különként. A görög-dinnye nem ilyen mértékben olcsósodik, mert még mindig 16 fillér kilója. Olcsóbb lett a szőlő is, 40 fillérről árúsítják. Almából van a leg-több, melyből rekordtermés van. 20-24 fillér különként. A sárgabarack lassan eltűnik a piacról, most már csak esemegének vásárolják, a helyébe az őszibarack lép. Egyre több a szilva, melynek kilója 24 fillér. Kevés ribizli és málnát is árúsítottak. Mindkettő mérsékelt áru.

A baromtipiacon közepes volt a felhozatal. A múlt heti olcsó kövér kacsa és liba ismét 1.40 fillérré emelkedett különként. A többi árak változatlanok, csupán a tojás drágult, 8 fillér darabja.

Zöldségárak: burgonya 8-10, spenót és sóska 30, káposzta 28, vöröskáposzta 30, zöldbab 44 f kg-ként, szemelve literje 36 f, zöldség 20, paradicsom 16 f kg-ként, zöldséppaprika drb 1-4, kartfiol 12-60, esőtengeri 2-3, uborka 1-2, karalábé 2-24 f, retek esomója 6 f, savanyúkáposzta kg-ként 40, gomba 1.40-2.- P, hagyma 12 fillér kg-ként.

Gyümölcsárak: alma, körte 20-24, sárgadinnye 6-10, görög-dinnye 16, szőlő 40, barack 30, őszibarack 24-60, málna 50, ribizli 24, szilva 24, meggy 50 fillér kg-ként.

Baromfiárak: csirke kg. 1.30, párja 1.60-2.80, tyúk kg. 1.20, savány kacsa és liba 90, kövér kacsa és liba kg. 1.40 P, tojás darabja 7-8 fillér.

Marha- és borjúhúsárak: I. r. marhahús 1.20, II. r. 1.-, borjúhús I. r. 1.80-2.40, II. r. 1.20 P, juhús kg. 80 fillér.

Sertéshúsárak és zsiradékok: lővikes 2.20, comb, karaj 2.-, tarja 1.60, vékony oldal 1.52, hárj 1.54, zsír 1.60, szalonna, sós, 6. 1.70, újszalonna 1.60, zsírnakvaló 1.42, friss kolbász 2.20, füstöltkolbász 2.60, paprikás szalonna 2.40, tepertő 2.-, száraz kolbász 4.-, szalámi 5.20 P kg-ként.

Halárak: ponty 1.30-2.-, csuka 1.80, harsa kg-ként 2.50, szelételve 4.- P.

TERMÉNYTÖZSDE

Újbúza: tiszavideki és kisaflöldi 77 kg-os 19.50-19.70, 78 kg-os 19.70-19.90, 79 kg-os 19.90-20.10, 80 kg-os 20-20.20, felsőtiszai 77 kg-os 19.40-19.65, 78 kg-os 19.60-19.85, 79 kg-os 19.80-20.05, 80 kg-os 19.90-20.15.

Újroz: pestvidéki 14.10-14.25, más származású 14.20-14.40.

Tengeri augusztusra 17.60-17.70, zárlat 17.71-17.73; szeptemberre 17.58-17.77, zárlat 17.76-17.78.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYÁRAK:

Búza 18.40-18.60, rozs 12.00-15.50, árpa 15.00-15.20, zab 16.00-16.5, tengeri 6.50-9.00, széna 4.-, lóhere 6.00-7.50, szalma 1.80-2.-, lucerna 6.10 P mm-ként.

HIRDETÉNY. Értesítem a város mezőgazdasági lakosságát, hogy a m. kir. kormány által elhatározott olcsó ruházati vászon- és szövatarúknak a mezőgazdasági lakosság részére való árúsítása a debreceni Hangya Keresztény Fogyasztási és Értékesítő-Szövetkezet Rózsa-utcai üzletében kezdetét vette. Az eladásra kerülő ruházati akciós vászon- és szövatarúkat az ár-ellenőrzés országos kormánybiztosa az alábbi mélyen leszállított árakban állapította meg: 1. Nyers molinó (sárga pamutvászon, fehérneműre 78 cm széles, métere 50 fillér, 2. Fehérített pamutvászon, fehérneműre, ágynemű-

re, 72 cm széles, métere 57 fillér, 3. Lepedővászon, fehérített, vastagszálú, jó minőség, 140 cm széles, métere 1.60 P. 4. Barehend, nyomot mintás, tartós minőség 68-70 cm széles, métere 1.- P. 5. Tenniszflanell, színes, megbízható, csíkos, 68 cm széles, métere 54 fillér, 6. Pamutstrux, munkaruhára, munkanadrágra, bekecsre, 64 cm széles, métere 1.03 P. 7. Gyapjú seviol, szövét, divatmintás diáköltönyre, férfi ruhára, női koszlumre, 140 cm széles, métere 4.85 P. 8. Gyapjú bekecszövét, sportmintás, öltönyre, bekecsre, felöltőre, tartós, nehéz minőség, 140 cm széles, métere 7.70 P. 9. Gyapjú lódenzövét, sima fekete, sima kék és szürkéké téli öltönyre, bekecsre, női és férfi téli kabátira 150 cm széles, 6.75 P. 10. Fésűs gyapjúszövét, sima, kék és fekete, intézeli ruhára, női és férfi ruhára, tartós minőség 150 cm széles, métere 6.20 P. 11. Fésűs lóden gyapjúszövét, sima, kék, fekete, intézeli női ruhára, kiváló minőség, 140 cm széles, métere 8.30 P. 12. Fésűs, lóden gyapjú szövét, sima, kék, fekete, intézeli ruhára, női, férfi ruhára, elsőrendű minőség, 140 cm széles, métere 9.80 P. Ezekből a rendkívül olcsó cikkekből mindenki csak saját, vagy családja részére vásárolhat. A tovább-eladásra való vásárlás tilos. Az árak kizárólag a Hangya központ kötelékébe tartozó szövetkezet útján (Debreczenben a Rózsa uca) rendelhetők. Polgármester.

ERŐ, egészség a nagyérdemi strand!

**Terményeit tűzkár ellen
átalánybiztosítás keretében biztosítsa**

A hadsereg anyagi ellátása

Milliók tömegek anyagi ellátása külön szervezeteket és országos elöngondoskodást kíván. A hadsereg háború és béke ellátása tehát országos kérdés. Békében egyszerűbb, háborúban nehezebb.

A háborús anyagellátást békében kell előkészíteni.

Az előkészítés a termelés és gazdálkodás mozgósításából, nyersanyagkészletek felhalmozásából, kész cikkek tárolásából, a termelés irányításából, a gyárak teljesítőképességének növeléséből, a szállítóeszközök megszerzéséből stb. tevődik össze.

A hadsereg anyagi ellátásának legfontosabb tételei: az élelem, a lőszer, a fegyverzet, az egészségügyi anyag, a ruházat, a járművek és az üzemanyag ellátás. Az ellátás központi irányító szerve a Honvédelmi Minisztérium. Végrehajtói a hadsereg minden egységében helyet foglaló szakközégek és szakcsapatok, az úgynevezett „szolgálati ágak”.

A szolgálati ágak hivatása a haderő mindennemű anyagi szükségletének biztosítása, harkésztségének fenntartása és az utánszállítás lebonyolítása.

A hadműveleteket a hadseregnek anyagilag is meg kell szervezni és elő kell készíteni. Annak sikerét nemcsak elegendő emberrel, hanem elegendő anyaggal is biztosítani kell. Különösen vonatkozik ez az élelemre, a lőszerre, az üzemanyagra és az egészségügyi ellátásra.

Élelmezést illetően a harcoló csapatok ellátását először a helyszíni beszerzésre építik. A harctérület segélyforrásait, készleteit a hadsereg lefoglalja és igénybe veszi. Csak annyit hagy meg, amennyi a polgári lakosság ellátására szükséges. A helyszínen fel nem található anyagokat, elsősorban a lőszeret, valamint a kiegészítő cikkeket (kávé, cukrot, dohányt, stb.) a csapatok a hátszázagból kapják utánszállítással. Az utánszállítást a fővezérség szervezi meg. Az anyag vasúton vagy gépkocsis-oszlopokon jut előre az egyes egységekhez, az úgynevezett „felvételező helyekig.” A felvételező helyekről az anyagot a csapat a saját járműveivel szállítja előre a harcoló részekhez és osztja el közöttük. Hogy ez az utánszállítás milyen nagy anyagmozgatást jelent, jellemzi, az hogy egy-egy dandár napi lőszerigénye kb. 25 vaggon és élelmiszerigénye is ugyanannyi. Az anyagi ellátás lebonyolítására minden zászlóaljnak és ezrednek gazdasági, élelmező és lőszer tisztje van. Minden seregtestnek, dandárnak, hadtestnek hadbiztossága és az anyagi szolgálatot irányító külön anyagi vezérkari osztálya.

Hogy ellátási nehézségek ne adódhassanak, minden csapat a legszükségesebb élelemmel, egészségügyi és üzemanyaggal, lőszerrel, tartalék akatrészekkel stb. eleve fel van szerelve. Ezeket a csapat magával viszi. Magánál az egyes embernél is egy napi lőszer és egy tartalék élelmi adag van, konzerv alakjában. A századon belül két napi ellátás van biztosítva. Ujabb 1-2 napi anyagi felszerelés van a seregtestek „vonatának” járművein, kocsijain és gépkocsijain. Ekként, ha az utánszállítás valami okból el is akad, a helyszíni beszerzés nem is indulhat meg, a csapat első szükséglete 3-4 napra minden körülmények közt biztosítva van. A felhasznált anyagot a hátszázagból jövő utánszállítás tölti fel, a maga raktárából, vágóállat telepeiből, műhelyeiből stb.

Ezek az intézetek, raktárak, lőszer-telepek, javítóműhelyek, háborúban mozgékonyan vasúton, gépkocsin, lépésről-lépésre követik a működő hadsereget és az arcvonal mögött települnek. Békében erre természetesen nincs szükség. Béke viszonyok közt a hadsereg élelmiszerigényeit nagyobbbrészt

készpénzzel történő helyszíni bevásárlás útján kapja. Egyébként a központ ellátó szervei utalják azt ki neki. A honvédség minden béke hadtestének területén élelmező és lőszerraktárak, valamint fegyverjavító műhelyek működnek. A ruházatot, a gépkocsit, hradó és műszaki anyagot egy-egy központi raktárból kapják a csapatok.

Szalacsy Rác Imre: A tékozló fiu

Kisgimnázista fiú voltam. Ha jól emlékszem, az V-et tapostam, akkor még »ev. ref.« s akkor még »fő« gimnáziumban. Már csak ref. gimnázium. Eppen úgy nyolc osztályos ma is és éppen úgy református ma is, de mi nagyon büszkék voltunk akkor az elmaradt »ev.«-re. (Nagy nyomtatott E betűvel kezdődött a felírás a gimnázium homlokzatán s az E betű alsó szárát legörbítette az eső, meg a szél, de mi csak büszkék voltunk rá.) A »fő«-re meg még inkább, (mert a mi városunk Karcaggal állott hadilábon s ott egyideig csak hat osztályos »gimnázium« volt a »fő« nélkül).

De büszkék voltunk arra is, hogy a nagykunok földjén élünk. Tehát V. gimnázista koromban történt, hogy Jókai: Az új földesúr c. regénye alapján magyar dolgozatot kellett írunk. Ez volt a címe: A magyar föld átalakító hatása. A dolgozatot 14-15 éves fővel hamar kikanyarítottuk. Egyszer vonalban futott a vázlat, a szerkezet, hogy imé az osztrák generálisból miképpen lesz függetlenség párti. Kosuth-párti kuruc magyar. (Akkor csak függetlenség párti volt az igaz magyar ember.)

Néhány évtized telt el azóta s bizony ma nem tudnék ilyen egyenes vonalú dolgozatot írni erről a címről. Keményen rácafol erre Trianon, meg a telepítési akció, amelyek éppen Debrecenből indult ki.

Szóval akkor, mikor ezt a dolgozat-címet kaptuk, a mi osztályunk sovinszta nagykun volt. Nem kun, ne tessék félreérteni: »nagykun«, még azok is, akik vérségileg nem tartoztak a nagykun törzshöz. Meg is fogadtuk akkor, hogy ha városunkban maradunk, nem nyugszunk addig, míg a piacon fel nem állítjuk a Kuthen (Kötöny) király lovasszobrát s életünk minden további szakaszában kifejezésre juttatjuk nagykun mivoltunkat. Jött a világháború, jött sok minden, de a gyerekkori fogadalom elővillant néhánha. Az egyik társam — az apja Pestről hazakerült ügyvéd volt s második korában lett padtársam. Erdőmérnök lett, sokfelé megfordult az országban — mondom, ez az osztálytársam a fiát Kuthennek kereszteltette. Ma is így hívják az ifjú esemetét: Tóth Kuthen. Elég szokatlan összetétel. Egy másik társam — ő is régen elkerült az ősi kun városból, a kislányát Eduának, a fiát pedig Törtelnek kereszteltette.

En, sajnos, egyiket sem, sem fiamat, sem lányomat nem kereszteltethetem kun névre, mert hogy egyik sínes, sem fiam, sem lányom. De a nagykunsg engem is nagykunná tett, a föld átalakító hatása meglátszik rajtam, pedig atyai ágon hajdu, anyai ágon bihari vagyok. (Amint ezt most hivatalosan meg kell mindenkinek állapítatnia.)

Ezért kaptam olyan nagyon Szalacsy Rác Imre »Tékozló fiú«-ján, azért, mert »kun« Lászlóról szól.

Miután így tisztáztam (elég hosszadalmasan) a köztem és a Kun László közötti kapcsolatot, szeretném tisztázni

A Kárpátalja felszabadulásakor, a leszegényedett és kifosztott lakosság élelemmel való ellátását a katonai vezetés, a „Hangya” Szövetkezet bekapcsolásával végezte akként, hogy bizonyos felvételezési góccokra Hangyákészleteket, lisztet, zsírt, cukrot, petróleumot stb. irányított.

azt is, hogy Rác Imre hogy kapott kedvet ehhez a témához. Mégha Móricz Zsigmond tette volna! (Kisújszállási diák volt!) Vagy az osztálytársaim közül valaki, azt érteném, de olyan ember, akinek semmi köze a kunokhoz?

Mikor így töprengem a kapcsolat létrejöttén, Sz. Rác Imrénék egy évkezel előtt elhangzott kijelentése jut eszembe. A magyar értékekről beszélgettünk. Mennyi, de mennyi kallódott el és kallódik el a magyar ugaron, hány széprehivatott, nemes célokra rendelt magyar tehetség left semmivé, legfeljebb tivornyaasztalok királyává, cigánybanda dirigálójává s Mécs László-királyfiává, aki az édesanyja szemében örökre királyfi marad.

Pompás, tehetséges, nagyszerű gyerek volt ez a kun László — mondta Rác Imre s mi lett belőle! Magyar sors, fájó magyar sors, benne sír a megbűnhődött magyar mult minden bánata. Már kezd is derengeni bennem, miért választotta Rác Imre regénye főhőséül Kun Lászlót s miért adta címéül Kun László életregényének a Tékozló fiú-t.

No meg talán azért is, mert a kiátkozott László királyt hűséggel fogadja Szalacs várában a félkarú Szemere. Egyébként egyáltalán nem fontos, hogy mért választotta regénye főhőséül Kun Lászlót. Örülünk, hogy őt választotta, csak azért időztem itt, mert szeretem az ilyen kapcsolatokat kutatni. Fényt vet az író lelkiességére és belevilágít ismert írón át a szereplők jellemébe.

Ezek mellett aztán nem fontos az sem, hogy a mese milyen. Bár ilyen címmel, ilyen szereplővel az sem lehet másodrendű. Nagy feladatra vállalkozott a szerző, de bravurosan megoldotta feladatát. A mesével megteremtette a történelmi levegőt. Szinte szerelnék olt járnai a morvamezei csatába induló magyar sereggel, a Köröszug kunszállásain, a bakonyi vadászaton. Szinte a páras levegőt is érzem az ember, annyira élénk tudja varázsolni szép színes leírásaiban a cselekmény színhelyét.

A bonyolult mese egyenes vezetése, a szép leírások mellett nagyszerűek a tömegjeleneti Rác Imrénék. Néha egyenesen festőnek érzem. Egyik országgyűlés szinte a színpadra kívánkozik (pompás drámai téma maga az egész regény), hát még, amikor szenvedélyek fűtik egy-egy sikerült tablójának a személyeit. Rendkívül jellegzetesek egyébként a kevés szereplős, drámai feszültségű jelenetei. (Erzsébet, Pektári, László). Erdemes volna jeleneteivel külön is foglalkozni. Szinte egyenként rakja fel a színeket a jelenet díszleteihez és ekkor eleveníti meg a személyeket.

Minden írónál akkor látjuk az igazi értéket megcsillanni, amikor a jellemeket vizsgáljuk. Nincs nehezebb dolog az emberábrázolásnál. Fel lehetne most itt a különböző módszereket sorolnunk. Nem teszem. Ehelyett inkább szólók néhány szót a szereplőkről. A főhős előtünk nő fel, előtünk fejlődik. Nagyszerű gyerek, minden testi és lelki tehetség megvan benne. De öröklődik s felőröklődik a hatalomravágyók és a királyi szabadság fitogtatásának malomkövei között. Nagyszerű pedagógiai problémák vetődnek fel jellemfejlődése során. A gyermek viaszlemez-lelkében mélyülő hatások hogyan válnak fejlődésnek örök útjává. Kü-

lönösen a gyermekkori megaláztatások érezhetőek további fejlődésében, főleg olyankor, mikor döntő elhatározások előtt áll. Pedig a főhős nagyszerű jellem volna: tele jóssággal, segítői akarással (Rákkel, ekejelenet) gaval, lórtempóval, lovagiassággal; de daccal és ellenszegülő bátorsággal is, amikor királyi tekintélyéről van szó. Sír a lelke az embernek, amikor látja, hogyan lesz a dús atyai örökség, az Árpádok gazdag öröksége a tékozló fiú kezén semmivé s neki már az a reménysege sínes meg, hogy visszatérhessen atyjához, akinek sok jószága vala, hanem meg kell elégednie a dísznők eledelével. Pedig mit érhetett volna el, ha nem pártoskodó kiskirályok, hatalomvágyó Kun Erzsébelek s a fékezhetetlen kunok játékszerévé nem válik. Ha mindenki hűségesen mellette marad, mint Miklós érsek és Péter püspök. Gyönyörű jellem mind a kettő, elesésükben és elzüllésükben is fájdalomosan magyar. A kemény, fékezhetetlen főúr gyönyörű szobra Miklós érsek. Nagyon szépen rajzolt, nemes papi alak Filep fermói püspök, aki a szenvedésekben lesz igazán nagygyá és pappá. Külön említést érdemelnek az asszonyi jellemek — köztük elsősorban Kun Erzsébet, a hevesvérű, örök-ké szomjas királyné. Mindig érzi környezetétől a származás okozta kisebbitést s ez ösztönzi arra, hogy minél nagyobbak lássék. Emellett nem válogatja meg a barátait, nagyon szeret, de rettenetesen gyűlöl, sohasem hiányzik fegyverei közül az örök asszonyi fegyver, az intrika. Ahogyan Izabellát végigméri és megöleli, az inkább öles, mint ölelés. Minden asszonyi fogyatkozása mellett mégis a legszebb asszonyi diadémet viseli: édesanya, gyermekéért a veszelj percében mindent. Úgy, ahogy egymásra találnak a pártoskodó magyarok a veszelj percében: a szászok megbüntetésénél, a morvamezei esata előtt, amikor közel hetvenezre magyar indul stillfrídei mezőre, hogy Ottokárt megsemmisítse s a Habsburg-ház uralmát megalapítsa. Eltűnt ez is, az is. 1912 nyarán olt álltam az egyszerű gránit emléknél a Morvamezőn. Stillfried és Dürnkruut határában. Elmerengtem, betűzgettem a fakult felírást — akkor még nagyon kun voltam s nagyon büszke voltam Kun Lászlóra és akkor éreztem azt, amit most a Rác Imre könyvének olvasásakor, hogy él, mozog körülöttem a Morvamező s úgy érzem, hogy néhány percre a Kun László korába kerültem vissza.

Történelmi regényről ennél többet, jobbat nem mondhatunk.

Török Tibor

Versenytagyalási hirdetés. Közöljük tagjainkkal, hogy augusztus hó 2-án, 8-án, 14-én és építőiparosokat, augusztus 14-én az építőmestereket, vízvezeték-szerelőket és lakatos iparosokat érdeklő versenytagyalási hirdetmény határideje jár le. A részletes kiírás az Ipartestület hirdető tábláján megtekinthető.

HIRDEMÉNY. A városi szennyvíztisztító telepen több ezer székér szennyvízűledék trágya kerül értékesítésre. Ára a helyszínen szekerenként, szabad rakodás mellett 2 (kettő) pengő. A trágya kiválóan alkalmas rétek, legelők és szőlők trágyázására, valamint szikfoltok javítására. Az eladást a helyszínen Mészli Lajos, a szennyvíztelep felügyelője eszközli. *Gazdasági tanácsnok.*

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza, munkakedvét növelik

Példátlan botránnyá fajult a román „Agrárreform panama”

Miért volt szükség olyan hirtelen a földreformra — Kik részesültek ebből a nagy áldásból — Következmények, melyek nem a románokat igazolják — Propaganda, melynek éppen ellenkező az eredménye, amit vártak

Hónapok óta visszhangzik a román főváros azoktól a nem éppen szokatlan, de a román viszonyokhoz mérten is nagyarányú panamáktól, melyek az új kormányzat buzgólkodása révén pattantak ki. A változatosság kedvéért most a földművelésügyi minisztériumra kerül rá a vizes lepedő, mely elnyeléssel fenyegeti a román közélet számos tényleges, vagy nyugdíjas magasrangú tisztviselőjét.

Vannak itt miniszterek, államtitkárok, főispánok, alispánok és minden rendű és rangú funkcionáriusok papoktól csendőrmestereikig

Elmondhatjuk, hogy szerepel minden társadalmi réteg, de erre szereplésre távolról se gondoltak ezek a „hősök”, akik most próbálják tisztára mosni magukat a siker minden kecsesítő reménye nélkül. Mindent megkísértenek, mindent megpróbálnak, újabb panamákat szőnek, de a végzett munka eredménye olyan otrombán durva és annyira kirívó, hogy rajtuk aligha fog segíteni a mostani kormány...

Jellemző a mai időkre különben, hogy közel húszszázötven bűnököt hánytorgatnak odaát és egymást érik a súlyosabbnál súlyosabb vádak, melyek előtt érthetetlenül áll a külföld: hogyan, hát ilyesmii is előfordulhat odaát, a naggyá dagasztott és fellüjtött Romániában?

Büntetni, vádolni is lehet közéleti méltóságokat olyan vétekért, bűnökért, melyek egykor, ha nem is érdemek, de mindenesetre többé, kevésbé nemzeti jellegzetességek voltak...

Hiába, megváltoztak az idők és az erkölcsök alakultak az időhöz.

Károly király vasvesszővel próbál rendet teremteni és bizonyára nem rajta múlik, hogy ez nem fog sikerülni minden jószándéka mellett se. Későn kezdte, igen, igen megkésztetett jött rá, hogy másképpen is mehettek volna a dolgok abban az országban, ahol a lakosság ötven százaléka nem az »uralkodó« fajhoz tartozik. Rájött, hogy ez az uralkodó faj valóban uralkodott a szó legsúlyosabb értelmében olyan tömegek felett, melyek műveltség, tudás, felkészültség terén jóval fölülte állanak a hatalom nem birtokló, de bitorló vezetőinek...

Most aztán szépségtapaszkok segítségével akarja elkendőzni azt, ami már belső bomlási folyamat, amelyet takargatni lehet, de előbb, utóbb olyan vehemens fog kirobbanni, hogy elsöpör minden jószándékot és erőltetett erkölcsöt.

Egy ilyen takargatott és sokszor flastromozott sebe új Romániának az »agrárreformmal« kapcsolatosan elkövetett szörnyű és méreteiben beláthatatlan panamák sora. Hogy mi indította el közel húsz esztendő után a leleplezést?

Erre se nehéz válaszolni, amint Romániában minden végtelenül egyszerű, természetes, még az is, hogy ma is szereplő, vezető állásban lévő urak nyakig ülnek a többi között ebben a panamában is. A dolgok rendje az, hogy húsz esztendővel ezelőtt igen szegény, igen elmaradt és a háború borzalmai alatt szerencsétlenül lezúllott ország volt Románia. Aztán jött

az Isten legnagyobb megpróbáltatása Európára, a Párizs környéki békekötés.

Milliók könnye, átka kísérte ezt az erőszakon épült szerencsétlen és embertelen fekélyét az európai embernek, de némely fellüjt és mesterségesen megnagyobbított országok, így például Románia is kitörő lelkesedéssel ünnepelte ezt a békekötést.

Érthető, hiszen a régi balkáni kis országból közép állam lett, a 140 ezer négyzetkilométernyi területi koldusország több mint kétszeresére növekedett, mert 157.000 négyzetkilométerrel gyarapodott és így 297.000 négyzetkilométer felett lett egyszerre, váratlanul és átmenetileg úrrá. Csak Magyarországtól 103.000 négyzetkilométert kapott, tehát csaknem annyit, mint eredetileg az anyaországuk volt. Természetesen a fejükbe szállott a diésőség.

Olyan magasra hágott a dákóromán önérzet, hogy Titulescu lassan a nagy atyafisággal, a franciákkal is csak úgy vállveregető barátsággal beszélgetett és Benessal együtt a genfi sóhivatalban ők voltak Európa legnagyobb szájú hősei...

A megnagyobbított országot nyomban átszervezték a maguk módja szerint.

Az egykori államok tisztviselőit, közleleit elesapták, dacára minden nemzetközi, sőt trianoni békekötésnek, mely nemcsak a románoknak, de a kisebbségi sorba jutott más nemzetiségeknek is teljes jogot biztosított. Fűtültek erre túl a Királyhágón, amint ma is fűtülnek.

Nyíltan, világlapoknak adott nyilatkozatban mondta annak idején Jonel Brătianu, majd Vintilla Brătianu — azóta mindkettő halott —, 1926-ban, hogy tíz esztendő múlva nem lesz kisebbség Románia földjén.

Ma 1939-et írunk, de Romániában egyetlen emberrel sincs kevesebb kisebbség, mint akkor, amikor ezek a nagyhangú pöfögések elhangzottak...

Természetesen az volt az irányzat, hogy románizálni kell.

Igy kerültek pénzügyigazgatói székbe leszerelt számvevő őrmesterek, például Nagyváradra, s ültek romániai szempontból is gyenge képesítésű regáti tanítók a kolozsvári egyetem »professzori« katedráira...

Egy volt a fontos: eltiúntetni mindent, ami nem román.

Furesán hangzik, de ez a folyamat máig tart, hiszen alig pár napja engedték meg, hogy a helység neveket magyarul is kiírhasák a magyar lapok, sőt volt idő, alig egy esztendővel ezelőtt, amikor eszelősen még arra is parancsot adtak, hogy a temetőben csak román nyelven írt fejkák és keresztek állíthatók fel...

Mi sem természetesebb a román állam szempontjából, mint az, hogy a legelső időkben elvették úgynevezett földreform címén a többségi kisebbségi lakosságtól a földet...

Nem volt nehéz, egyszerűen meg kellett szavaztatni egy heveny-

ben összeűtött törvényt azzal a román parlamenttel, melyben ekkor még egyetlen egy képviselője nem volt az ország lakosságát kitevő nemzetiségeknek. Mindegy, fő az, hogy megcsinálták a törvényt és lett olyan eldorádója a szélhámoságonak, amilyen még a földön nem volt. Ezt nem mi mondjuk, ezt most a román »független« bíróság állapítja meg diéséretes buzgósággal...

No, mert még Romániában se nőnek a fák az égig. Dacára sok mindennek, megváltozott a világ. A panamák kora látszatra lejáróban van s egykori bűnökért is számolni kell sokaknak. Természetesen első sorban azoknak, akik a mostani kormánnyal nem értenek egyet. Ezeket az urakat aztán előszedik s lerántják róluk a mult leplét. Nem nehéz a feladat, csak meg kell bolygatni például a román agrárreformot, melytől akkor visszhangzott a világ és büzlött egész Erdély.

Olyan szabad préda még föld nem volt a földön, mint akkor a kisebbségek kezéről elcsapott föld. A legsötétebb Kongóban, vagy Cortez idejében az amerikai új föld se jutott olyan könnyen idegen kézre, mint a vérrel, könnyel, verejétkkel áldott és öntözött magyar föld.

Óh, jól emlékszünk ezekre az időkre: kis, névtelen tanítók hirtelen és átmenet nélkül vármegyei gazdasági felügyelők lettek, akik százezer hold földek felett rendelkeztek és mi se természetesebb, mint az, hogy az agrárreform megindulását követő első héten a »gazdasági felügyelő« úrnak már saját hintós fogata volt, mellyel a székhelyéhez közel fekvő, egykori grófi, bárói, egyházi, vagy statusi, esetleg iskolai földekből kiszakított saját birtokára kocsikázgatót. »Kusmit«-kovácsból előlépett állatorvos, aki feleserélte hirtelen a barmokkal foglalkozás révén kitűnő gazdasági ismeretekkel rendelkező ügyességgel eddigi magasan ívelő pályáját »generál inspektorsággal« és esekély hatszáz holdon kezdett gazdálkodni minden átmenet nélkül. Névtelen kis fiskálisok, akik magyar világban esirkeperemből és regáti guruló propaganda aranyakból éldegéltek, most kastélyt »vásároltak« meg és ültek be történelmi nevekkel díszített családi kriptás uradalmak központjába és innen nyújtogatták csápjaikat nagy, nagy mohósággal. Vidéki gimnázium tanárából lett prefektusok színes ingben, de frakkban fogták meg a piros-sárga-kék szalagokkal díszített eke szarvát

egyik, másik tízezerholdas magyar uradalom kisajátított földjén, hogy a megakonyozott román parasztnak ünnepélyesen átadják a két, három, esetleg öt hold földet akkor, amikor a domnu prefekt két-száz holdat megtartott magának, mint a legfőbb agrárszakértője a vármegyének.

Színmagyar községekben, ahol véletlenül se élt egyetlen román se, ott görögkeleti egyházi célra ötszáz holdat, görög katolikus egyház célra száz holdat, román óvoda céljára száz holdat, román iskola

céljára száz holdat sajátítottak ki, melyen aztán testvériesen megosztott a román jegyző és szolgabíró, aki azelőtt írnoka volt a járásnak. Ha ügyes volt a »zsán-rármária« őrsi parancsnoka, akkor neki is sikerült a káptalani földből ötven holdat hol ilyen, hol olyan címen megtartani és ott »intenzív« gazdálkodást folytatni...

Elképzelhető, hogy azok, akik fentebb voltak, államtitkárok és miniszterek, milyen nagy és gyors gazdasági folyamaton mentek keresztül. Mit szereztek ezek az urak és milyen következményei lettek ennek a vagyonszerzésnek.

Akkor azt híresztelték szeltében, hosszában, hogy a népet kell földhöz juttatni, de ebből az igaz, hogy a nép is kapott földet, de a legkevesebbet, ellenben azok, akik erre méltatlanok voltak, a nagy, állami javakban különben is dúskálók mindig többet és többet kaparintottak meg a földből.

Ha aztán baj volt, akkor az egyhétoldas román és magyar parasztot azzal rémítették, hogy vigyázz, ha jönnek a magyarok, visszaveszik a kiosztott földet. Arról persze bőlesen hallgattak, hogy az ő ezer, ötszáz, kétszáz, háromszáz, száz holdas panama földjük forog a legnagyobb veszedelemben, amire azonban hallgatás nélkül is rájött a román és magyar paraszt. Aztán új nemzedékek nőttek fel húsz esztendő alatt, akik szintén földet, állást akartak Romániában, hát most kénytelenek feláldozni a tizenöt, húsz évvel ezelőtt panamakon meggazdagodott egykori vezetőket a mostani vezetők, így pattant be a többi között a mostani földreform panama-pör, melynek számbéli jellemző adatairól legközelebb számolunk be...

sz. r. i.

28.969—1939. C. sz. HIRDETÉMÉNY.
A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közli az érdekeltekkel, hogy a városi eperkerti ingatlanából megváltott 19.329-75. hrszámú 339 négyszögöl és ugyancsak a város eperkerti ingatlanából megváltott 18.329-112. hrszámú 339 négyszögöl területű házhelyparcella kimozdítás folytán megüresedett. A fenti ingatlanokra igényeiket az érdeklődők a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth-u. 20.) földszint 40. számú szobájában a hivatalos órák alatt, folyó évi augusztus hó 15-ig mindazok bejelenthetik, akik az 1920: XXXVI. tc. alapján házhelyparcellára juttathatók és velük szemben a hivatalozott törvényben felsorolt kizáró okok nem forognak fenn (magyar állampolgár, gondnokság alatt nem áll, politikai jogainak gyakorlása alól fel-függesztve nincsen, esd- és kényszer-egyeségi eljárás alatt nem áll, katonai kötelezettségének eleget tett, juttatott házhelyparcellája még nincsen, vagy ha volt, az tőle vissza nem vonatott stb.). Az igénylő jelentkezése alkal-mával hitelt érdemlően köteles igazolni a saját és családtagjai családi, vagyoni és kereseti viszonyait, ingatlan vagyont, annak nagyságát és fekvését. Igazolni tartozik azt is, hogy az általa igényelt ingatlan megváltási árának 20 százalékát egy összegben és készpénzben megfizetni képes-e és miből. Igazolni tartozik végül, hogy két évnél régebben esedékessé vált köztartozás terhén nyilvántartva nincsen. Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy jelentkezésük csakis a fentebb részletezett igazolások után vehető figyelembe. Debreczen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

GYÓGYIT, üdít, frissít a nagy-erdei strandfürdő.

négy óra alatt ők segítették romba dönteni azt a házat, mely őket dédelgette, táplálta, nevelte első sorban és nem a Kis Pétereket, Szabó Sándorokat, akiket azonban embertelen elnyomással az új hazában éppen a magyar neveket harmadrangú polgároknak se túrték meg, arról, hogy

a rokonszenv

calami olyan érzés, melyről eddig azt hittük, hogy nem szokták árba becsülni, nos, most megtudtuk, hogy ennek is ára van, mert az Amerikai Egyesült Államok elnökének legidősebb fia legutóbb egyike újságírói látogatásában azt mondta Anglia, Franciaországgal kapcsolatban, hogy éppen ezért, mert ezzel a két állammal rokonszenv az amerikai nép, készpénzért bármint hajlandók eladni, még háborús felszerelést is lett legyen az repülőgép, vagy ágyú. Értitek felelni, készpénzért, bármikor. — Ez aztán igen, viszont kérdezhettek, hogy ahhoz különleges rokonszenv kell már Amerikában is, hogy készpénzért árut kapjon az ember, vagy csak Anglia, Franciaország ez a kivétel, akikkel szemben dacára a nagy rokonszenvnek, készpénzért hajlandó árut eladni Roosevelt fia és vele az amerikai nép. Vagy talán a mult világháború eddig kifizetetlen háborús tartozására akarta gyengéden figyelmeztetni barátait a nagy elnök kis fia: a jó Isten tudja, egy bizonyos, hogy az ilyen rokonszenv nem olyan szimpatikus már a két európai nagyhatalomnak se, mint mikor készpénz nélkül, de annál buzgóbban szállította a nagy égés idején az antant államoknak az USA a fegyvert és az embert...

arról, hogy

egy pengőt

adott Esterházy János gróf ahhoz az ötven pengőhöz, melyet az ország egyik legnagyobb kereskedelmi vállalata küldött a felvidéki magyar házak létesítésére. A nemcsak gróf azt a megjegyzést írta az egy pengős adományhoz, hogy az a nagycsalátal, amely csak ötven pengőt tudott juttatni a milliónyi költségvetésből erre a szent célra, az igen nehéz körülmények között van. Mi csak azt jegyezzük meg meg, hogy kár volt meg nem nevezni nevén az ilyen gyermeket, hogy hadd tudná a magyar közvélemény kikkel áll szembe. Jól tudjuk ugyanis, hogy elnöki igazgatóságok mennyi a pénze, de akkor, amikor igazi nagy magyar célért, magyar eszméért kell harcolni, akkor a mellényzsebükkbe van szíveük nyúlni csupán, holott minden magyar vállalat a magyar fogyasztó tömegéből él, ezeknek a verejtékes filléreiből duzzad, hát legalább olyankor, amikor kétségbeesetten magyar célra kell a pénz, akkor nyúljon meg kirételesén a szíveük is. Szíveük? Ugyan, ahol a magyar házakra, a magyar telepítési gondolatra nincs pénz, szabad és lehet ott szótól és magyar érzésről beszélni!...

arról, hogy

Jorga

bácsi ismétletlen feltehetően harcias kirohant rendezett ellenünk és olyan nagyszabású fenyegetést szánt a magyarságnak, hogy ijedtünkben csaknem a Fekete-tengernek rohantunk. Ez a vén ember végképpen nem fér a bőrben. — Most Maniut marja halálra, de

közben megcsörteti nagy Románia legalább hatvan típusú fegyverét és a mi sarkunkat akarja hátulkötni. Mi nagyon tiszteljük az időt, a kort, de nyilvánvaló, hogy Jorga bácsinál már valami nincs rendben. Mi meg elcseljük, Isten neki, egy, vagy több támadás, fenyegetés, de szegény Maniu Gyula, ő hogyan viseli el a csipést, marást, sőt Isten bűnül ne vegye, uvezzük csak nevén a gyermeket, a rugást! Mi elcsalogtatjuk Jorga bácsi legutóbbi szavait is, melyben fájlatja, hogy az elmult tavaszon nem tört ki az epedve várt világháború, amikor is véltünk, magyarokkal pompásan leszámolhatott volna Románia. Milgen kár, hogy Jorga bácsinak mindez az angol-francia szövetség megkötése előtt nem jutott eszébe, ha nem most hónapokkal a nagy remegések és rettegések után, holott akkor lett volna ideje a nagy bátorságnak, nagy harci kedvnek, lengőszakállú Jorga bácsi! Most engedjen meg nekünk, de most nem hiszünk az ön puskaporos hangulatában, nem

tudjuk elképzelni, bármennyire ápoljuk magunkban a maga történelmi átonállásának nagy tudományát, de nem tudjuk elhinni, hogy ezt a mostani megállapítást az oknyomozó tudós, történetíró mondta, mert ezt senki más ki nem ejthette száján, mint az az ősz szakállú mesemondó Jorga Miklós, aki menten dajkamesék bőbeszédű vén hőse lesz az időseknek, míhelyt történetet ír, viszont nyomban történetíróvá vedlik át abban a pillanatban, amint felnöttek számára új kiadású nem féltünk a Jarkastól című mesét akar elrebbenni. Sehogy sem stimmet ez, Jorga bácsi; hát vagy a mesével, vagy a történetírással, vagy mindkettővel sűrűsöen hagyjon fel, s menjen a jól megérdemelt penzöbába, mert a Jenti megállapításait már a Kárpátok keleti lejtőjén is enyhe gúnyjal fogadják, most tessék elképzelni, hogy milyen halást válthat ki az ilyen nagy kardesörtetés — mondjuk a Themze partján?...

jegyzí: sz. r. i

A vén cigány szomorú sorsa

A híres Boka-kesergő szerzőjének unokája öregségére megbénult kézzel küzd a nyomorúsággal

Eszlendőkkel ezelőtt már felpanaszoltuk nehéz helyzetét, szomorú öregségét. A Debreczen címke nyomán akkor fővárosi lapok is megemlékeztek a híres Boka-család utolsó sarjának szomorúságba és nyomorúságba jutott öregségéről. A vén cigánynak a költő által is megénekelte tragikus története még külön egyéni bánattal, szerenéséltenséggel egybeolvadva leszi nyomasztóvá az öreg Boka Károly sorsát, aki unokája a Boka-kesergő hírneves szerzőjének. A régi, híres cigánykirályok leszármazottja kis

kalyibászerű szobájának leírhatatlanul nyomasztó környezetében beszélt el élete keserves tragédiáját.

Megkopott, fakó, öregek hangja állt zenedik, ahogy az eleven emberi fájdalomat viszi a hallgató lelkéhez. Sok szenvedést, könnymeleg sorsot cipelnék a szavak s néha úgy felsír az öreg cigány hangja az átélt emlékek hatása alatt, mint valamikor vonójának hárfáján egy-egy létekből szakadt magyar dal.

A régi dicsőség napjairól beszél, balkan fuvolázó hangon, felparázoló szemekkel.

— A nagy Boka hatalmas alakja tartotta össze családjunkat, Micsoda életet élt... Allandóan külföldi híres éttermek, luxusfürdőhelyek, nem ritkán udvarokban, koronás fők előtt muzsikált nagyapám.

Az orosz cár, a török szultán, az angol király hallgatta felsírni a magyar dal szépségét a Boka hegedűjén... Az élete olyan volt, mint egy színes karnenál.

Arisztokrata hölgyvel kötött házasságot, aki belebolondult a tüzesszemű, fekete hajú cigányba vagy talán csak bolondul, furesán, lelkeket ringatóan szóló hangszerre... Ki tudná azt megmondani?

Ez a színes élet számtalan százával kapcsolódott Debreczenhez. A Városi Dalegytel elkísérte a századvégi külföldi útjára. Később kegyeletes megemlékezésül síremléke javára a Csoknau Színházban előadást is rendeztek.

— Apám élete minden tekintetben méltó folytatása volt a híres elődöknek — folytatta az emlékek ködébe elmerült szemmel az öreg Boka. — És az enyém is úgy indult a jó bekevérek alkonyán, hogy egyenes folytatása lesz sorsom az övékének...

— Nemí gy történt — horgasztja le fejét az öreg cigány. —

Közbejött valami... egész nemzedékünk életének tragikusan nagy beleszólása: a világháború...

Mentünk boldogan, mámoros lélekkel, felvirágozott katonavonatokon a győzelem, a magyar dicsőség útján. És ott hagytam el a harctéren a jövőmet...

Gránátnyomás ért és az egyik kezem reszketőssé vált... Más talán élhet így, ezzel a csekély hibával, de egy cigánynak ez azt jelenti, hogy az egész élete kettétörtött... Tehetetlenül ejti le kezét.

— Aztán, hogy hazajöttem a nagy világhérből, már csak kis vendéglőkben kaptam helyet.

Sajnáltaik egyéni tragédiámat, de mi volt ez akkor, a ránszakadt nagy tragédiák sorozata mellett.

Azóta hosszú évek teltek el és csak megvagyok így, nyomorúságban én, a régi dicsőségek emlékeit hordozó utolsó családtag. Velem kihal a Boka-család, amelyik annyi híres muzsikust adott a magyar dalnak. Jött a jazz, melynek lármás rikollása elnyomta ideig-óráig a magyar nóta szépségét. De meg van legalább az a gyönyörű elégtétele az életnek, hogy láthassam: a magyar nóta, a cigánymuzsika túlélt minden más, ideig-óráig tartó diavat.

— Mikor pár éve szóvátette a Szerkesztő úr keserves helyzetemet, — fejezi be a beszélgetést Boka bácsi, — kicsit felfigyeltek rám.

Jött néhány oldalról segítség, még Amerikából is küldött pár dollárt valaki, aki azt írta, hogy a régi jó békevilágban, amikor még ép volt a kezem, sokat gyönyörködött játekomban.

Aztán abbamaradt ez is... és itt állok elfelejtve, egyre keservesebbé nehezédő öregségemmel.

Az öreg cigány, akinek kezéből kiütötte a zengő hegedűt a nagy összeomlás, nem szeret panaszkodni. De nyomorúságot sír helyette egész szobája, környezete, élete... És mi felvettünk egy kérdést: vajjon a bálók, táncmulatságok rendezése alkalmával befizetendő horribilis összegeket kivető zenejogdíjakból nem lehetne-e egy alapot elszakítani a vén cigányok gondatlan, nyugodt öregségének biztosítására, hogy legalább néhány csendes, zavartalan évvel megajándékozzák a magyar nótának ezeket a derék napszámosait, akik annyi meleg, zen-

gő szépséggel, tiszta poézissal ajándékozták meg keserves, ködös, gondokba fulladt korunkat.

Kollégiumi anekdoták

A nagyon jó ember

Írja: Nagy Lajos

Fiatalabb tanító koromban is szereltem volna faluból bejutni debreceni tanítónak. Összeszedtem az összes szükséges okmányimat, szolgálati, működési és minden olyan bizonyítványaimat, amelyekről gondoltam, hogy kedvezően befolyásolhatják megválasztásomat. Megpályáztam velük a debreceni tanítói állást.

Mint tudjuk, a református tanítót a presbitérium választja. A debreceni presbitérium akkor száz tagból állott. Annak, hogy a debreceni presbiter rászavazzon valakire, egyik elengedhetetlen feltétele az volt, hogy a jelölt nála tisztelgjen, bemutatkozzék. Ez azt jelentette, hogy ha nem mutatkozott be, semmi körülmények között sem szavazott arra a pályázóra. Ha bemutatkozott, akkor csak esetleg, talán.

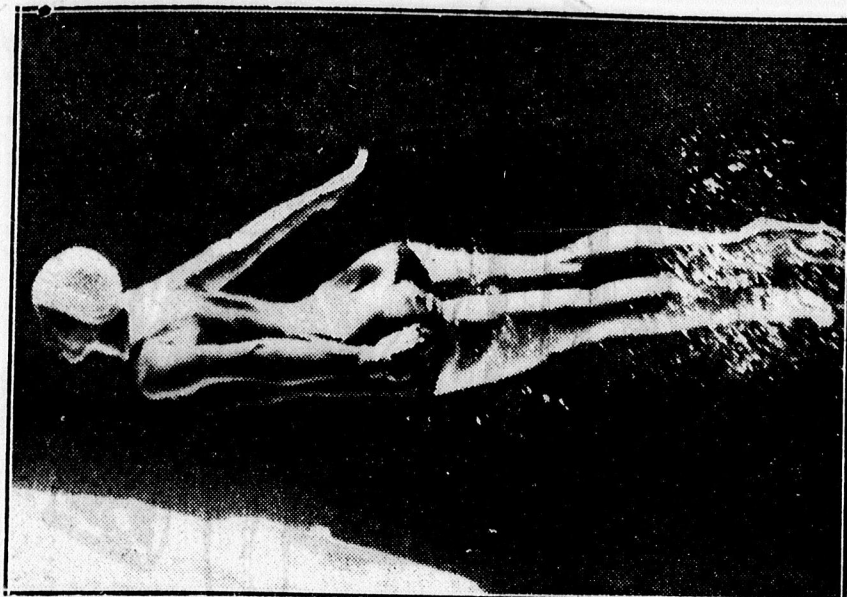
Mert komolyan szerettem volna bejutni, nyakamba vettem én is a várost, mint a többi kollégák, hogy bemutatkozzam. Eleinte gyalogszerrel. Később kocsival. Mert csak akkor tudja meg az ember, hogy milyen nagy szám az a száz hely Debreczenben, amikor már hozzákezdett és öt vagy hat napig járt-kelt a vizitképes idő alatt s alig beszélt személyesen valakivel. A kedvezőnek vélt benyomások ilyenkor hajtják, úzik az embert s mikor azt látja, hogy a napi rendelkezésre álló idő alatt milyen keveset tudott végezni amiatt is, hogy sokan nincsenek odahaza, nem riad vissza a költséges kocsikázástól sem. Csak akkor kedvetlenedtem el egyszer, amikor bejutottam a püspök úrhoz is. Boldogemlékű Eröss püspök úr ismert s melegen érdeklődött az ügyem iránt. Én bizakodva mondtam el, hogy már negyvenöt helyen voltam. Negyvenen a leghatározottabban megígérték támogatásukat. Úgy, hogyha a hátralévő ötvenöt presbiterből csak tizenegy is mellém áll, már akkor is abszolút többséggel győznék, ha mind a százan fent lennének a választáson. De erre még nem volt példa.

Püspök úr ilyenformán mondott: Ne vesztisd el a kedvedet, menj el minden presbiterhez, ved ez anélkül nem megy. De azért el ne bízd magadat a nagy ígéretek mellett, mert én már másokkal is beszéltem már, ától függ, kinek ígérték meg igazán. Csak lódni is rossz.

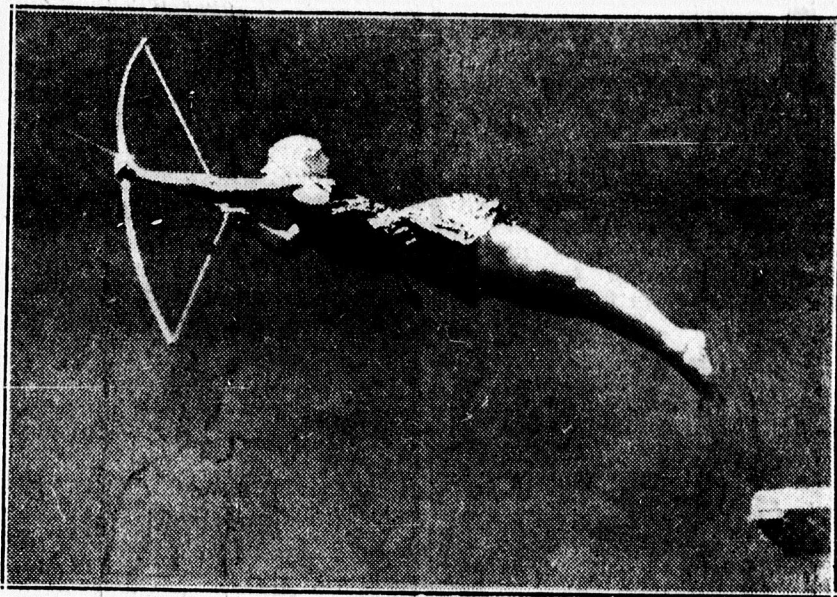
Nem értettem meg teljesen a püspök úr beszédét, mégis lehangolt egy kicsit. Másnap délután folytattam bemutatkozásomat s eljutottam a »Nagyon jó emberig.« A felesége fogadott. Kikérdezte, mi járatban vagyok. Olyan szívesen látott, amilyen szíveslátásban a körutamon még nem volt részem. Nem tudtam szabadulni, leültem s meguzsonnáztalott. Búcsúzáskor nem győzött sajnálkozásának kifejezést adni, hogy az ura nincsen otthon, mert kiment a fanyára. De lelkemre kötötte, hogy jöjjenek el holnap is, mert akkor már lthon lesz. Tudja, ielkem, voltak itt már ilyen tanítóiélefiatalemberek tizen is, mind a tíznek megígérte, hogy rászavaz. Jöjjön el holnap biztosan, öcsém. Az én uram nagyon jó ember, magának is meg fogja ígérni.

FILLÉREKÉRT a lezsőbb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

DEBRECZEN KÉPES VÁSÁRNAPJA

Amerikában az úszást szemléltető módon tanítják egy üvegfallal ellátott medencében, melyen keresztül jól látszanak az úszó modulatai

Miss Jackie Gladney híres ijjlövő, aki ugrás közben is pontosan célba talál

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a tehetség

soha se volt ritka madár ebben az országban, az ellenben bizonyos, hogy tengersok tehetségünk elkallódott, mert nagyon kevesen kerültek ki a legalsóbb néposztályból azok, akik Bakócz primások, Arany Jánosok, vagy Petőfi Sándorok lehettek. Ma már ezen a téren van bizonyos javulás, de koránt sem olyan ez az előretérés, melyet népünk értékes adottságai mellett megérdemelné. Nagyon sok tehetséges magyar gyermek kallódik el még ma is a falvakon, tanúgokon, mert se módjuk, se alkalmuk, mindennek előtt pedig tehetségük nincsen anyagiakban arra, hogy felkerüljenek és a nemzet vezetői között méltó helyet foglaljanak el. Legkésebb bizonyosságok tehetségeink elkallódására az úgynevezett östehetségek, akik valamilyen formában »egyet« kérnek és kapnak a kor divatos szólamával szólva. Azonban ezek az östehetségek is megmaradnak östehetségeknek, mert bármilyen nagy is bennük az Istenadta szikra, rendszeren igen későn jönnek rá illetékesek, vagy legtöbb esetben illetékte-

lenek arra, hogy itt, ott egy, egy kivételes tehetség kallódik, s mikor felismerik az erőt, már nem is lehet segíteni rajtuk, mert az iskolai képzettség hiánya egy egész életen elkíséri őket, még akkor is, ha talán anyagi előnyökhöz jutnak már úgynevezett östehetségük révén. Mennyivel egyszerűbb, emberibb és tisztább munka volna az ha a magyar falvak népét tehetségkutató szellemmel megáldott papok és tanítók, orvosok, jegyzők, tehát azok, akik elsősorban találkoznak a magyar néppel, szívvel, lélekkel felkarolnák azokat a tehetséges falusi gyermekeket, apró magyarokat, akiktől a magyar állam és élet még sokat várhatna, kaphatna. Nagy szükség, életbevágóan nagy érdek fűződik minden tehetséges magyar élethez, mert igen, igen kevesen vannak, akik igazi magyar szívvel, népből hajtott nemzeti érzéssel állhatnak vezetői helyen a közigazgatásban, akár az élet más megnyilvánulásában. Lám, az úgynevezett német népcsoport kéretlen »vezérei« milyen lendülettel törnek újabb és újabb kívánságokkal előre, iskolákat, magasabb tanintézeteket követelnek, hogy minél több úgynevezett falusi, nép gyermeknek biztosítsák a tanulást, pedig csak tegyék ezek a kéretlen és túltörekvő »vezérek« szívükre a kezüket és

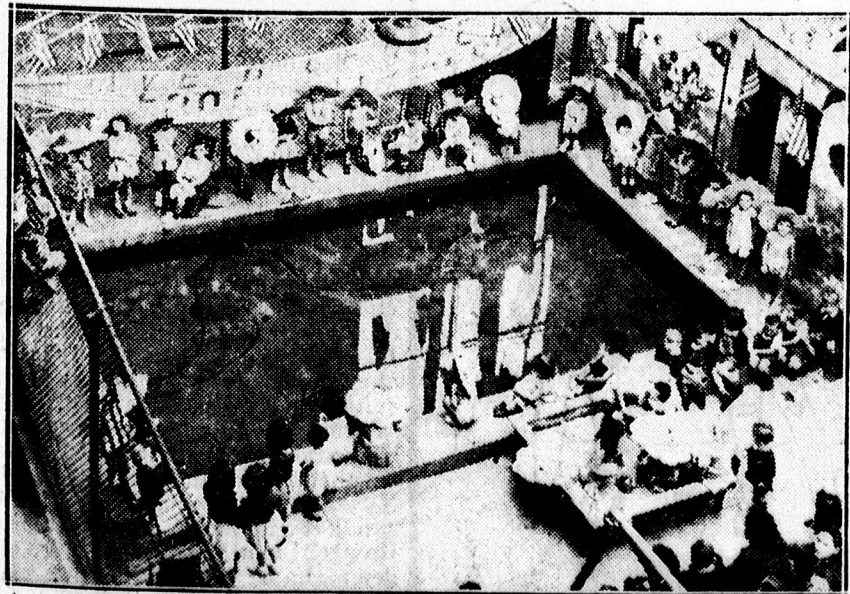
akkor látni fogják, hogy számuknál fogva sokkal, de sokkal többen vannak népiségükből ma is vezető, irányító helyen ebben az országban. Miért nem gondolnak erre azok, akiknek a tehetségkutató gyermekjáték, akik együtt élnek a néppel és szemük előtt kallódnak el nyájak, kondák, esordák, ekék, kaszák és kapák mellett az igazán tehetséges magyar gyermekek, akiknek Isten adta tehetségére égetően nagy szüksége volna a hazának...

arról, hogy

a testvér

szóban benne van a magyar nyelv törvénye szerint mindaz, ami azt fejezi ki, hogy ki milyen, illetve a testvérnek nevezett milyen közel van hozzánk. Az újabb időkben egyre többet olvasunk arról, hogy ez, vagy az az alföldi város, nagyközség testvérközségül választotta ezt, vagy azt, esetleg ezeket, vagy azokat a ruszin községeket, falvakat. Olvassuk azt is, hogy egyik, másik város milyen nagy kedvvel vállalja ennek, vagy annak a ruszin községnek két, három tehetséges gyermekét ingyenes neveltetésre. Vállalja a taníttatás költségeit, kosztot, ruhát, szállást ad, hogy a magyar-orosz gyermek-

ből tanult, művel polgár legyen. A gondolat jó, a gondolat igen mai, de ugyanakkor felvetődik bennünk önkéntelenül is a kérdés, hogy miért nem lehet ezt megtenni a magyar városok vezetőiségének megértéséből a magyar falvakkal is? Vajjon nincsenek igen elmaradt, nagyon szomorú körülmények között magyar falvak és magyar tehetséges gyermekek, akiknek taníttatását legalább anynyi jóindulattal, szeretettel vállalhatnák a magyar községek és városok, mint a ruszin testvérekét. Hány és hány újabb meg újabb jó magyart ember tudna sorompóba állítani néhány esztendő alatt ez a gondolat és vajjon mikor, oh, mikor kezdi meg ezen a téren is az úttörő munkát a magyar, ha nem ma. Emlékezzünk csak vissza a háború előtti szerencsétlen nemzetiségi politikánkra, amikor inkább tanulhatott a nemzetiségi gyermek a nagyszébeni, nagyváradi, vagy pozsonyi intézetekben az a kisebbségi gyermek, aki mégse érezte itthon magát kevés kivétellel, soha, mint a magyar falvak paraszt házainak tehetséges fiai, akik megmaradtak az anyagi tehetetlenség miatt az eke szarva mellett, vagy pásztorbotnál, s mikor jött az impériumváltozás, itt is, ott is felbukkantak a magyar pénzzen nevelt néprezerek és huszon-

Amerikában a felhőkarcolók tetején kis strandmedencéket építenek a felhőkarcolóban lakó gyermekek részére

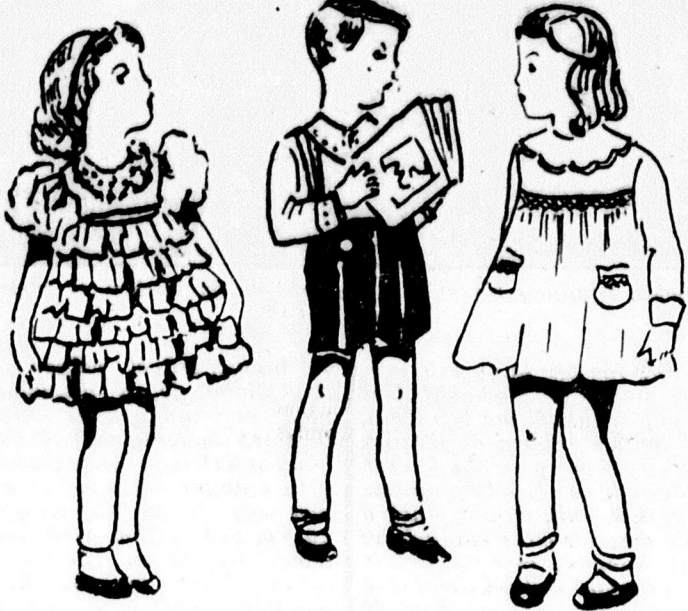
Angliában a mesterlövők gyakorlatozása

Divatkrónika

A család szeméjnye a gyerek, érthető tehát, hogy a szülők nagy gondot fordítanak exterieurjére. — A nyár az az időszak, amikor alkalom nyílik a gyermeket könnyen mosható és szépen vasalható nyári vászon holmikba járni. Legpraktikusabbak is a mosható anyagok, mert aránylag kevés munkával mindig új ruhában van a gyermek. A nemrégben megindult magyaros divatirány természetesen a gyermek-ruha holmik terén

és kézimunkás pellerineket. A gyermekdivatban is tért hódított a turbán és a virágdísz, illetve virágos kalap. A gyermekruhák már ügyszólván a válltól bőven gloknozódnak, s alkalomadtán díszíthetjük a kabátkát, vagy turbánt suttással is. Alkalmazhatunk csipkedíszítést is a gyermekruha gallérjára és a szoknyába beleaplikálva. Látunk már kitére a kirakatokba kis gyermekek számára kreált parafacipőket is, melynek viselete igen könnyű, de mindamellett a divat túlhajtásainak viselésére — nincs értelme már most rászoktat-

is dominál. Szébbnél szebb kis himzett strand- és játszóholmi, lenvászon szűrt készíthetünk gyermekeinknek kevés kiadással és mindig újat. A most bemutatott képen a két és hat év körüli gyermekek számára tervezett ruhácskák, kabát és szűr láthatók. Himzést ügyszólván minden ruhatípuson alkalmazhatunk. Legyen a ruha szövetsből, vászonsból, könnyű nyári selyemből, vagy kötött ruha, mindig nyílik alkalom a ruhának kézimunkával való dekorálására. Nyáron a gyermek szereti, ha a legkönnyebb holmiba és minél kevesebb és hűvösebb holmiba öltöztetik. Eppen ezért strandra járhat a gyermek egy rövid kis napozóban, vagy karton szoknyácskába és csak szükséges alkalmakkor öltöztessük a gyermekeket gálába. Ősszel mindig sűrűbben fogunk látni himzett szűr kabátokat

ni a gyermeket — legfeljebb, ha az valóban praktikus célt szolgál. — Egyetlen cél lebegjen szemünk előtt a gyermek öltöztetésénél: hogy a gyermek jól és otthonosan érezze magát az új ruhában is és ne befolyásolja közvetlen mozgását és ne feszélyezze a viselkedését. A jól és tisztán öltözött gyermek mindig kellemes benyomást kelt. Ha nem is költhetünk sokat a gyermek ruházatására — pár ruháját ügyesen válogassuk és ne variáljuk a díszítő elemeket, hogy a ruha mindig újnak hasson.

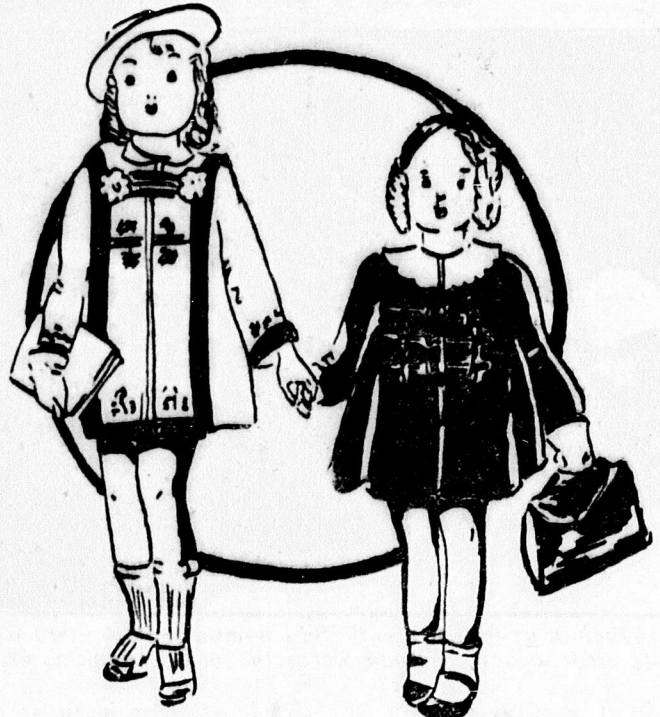
Nagyobb leánykák öltöztetésénél már alkalom nyílik ünnepélyes alkalmakkor az első hosszú orrandi, vagy tűll, esetleg taffeta ruha felöltésére és vele párhuzamosan az úrfieszkáknak a még fehér pubigallérral ellátott felsőrészhöz az első hosszúnadrág viseléséhez az első hosszúnadrág viseléséhez. Legstílusosabb még nyáron

Magyaros díszítésű ünnepi és otthoni ruhácskák.

is a fekete lakk cipő a gála öltözködés kiegészítésére. Gyermek-ünnepélyeken a leánykák legnagyobb részének lokni megoldással készül el a frizúrája, vagy pedig a sima hajviselet valamilyen szalagmegoldású díszítést kap. Biciklizéshez, tenniszhez és más sport-

okhoz is legelőnyösebb leánykák számára is a short viselete, melyben legkönnyebb a mozgás. Őszi iskolaruhácskáknak feltétlenül magyarosat csináltassunk, ha még az iskola előírásos egyenruhája nem lépett volna életbe.

A gyermekek igazi paradisosmában a Csillaghegyi strandon mutatta be az egyik fűeska a „víziollert” mint az egyik legötletesebb vízi játékszer. A játék olesó mivoltánál fogva mindenki számára könnyen hozzáférhető és valóban kellemes szórakozást nyújt, különösen szabad területű vízben.

Új szín: bambuszbeige. Díszítésül nagyszerűen illik hozzá a korall és a gyöngyfehér. Örnök az aranyzsin és barna. Az angol shantung anyagok, majdnem mind bambuszbeige színben készülnek.

„Danseuse d' Andalousie” — neve Balenciage legújabb kreációjánál mely a francia-spanyol barátság jegyében készült. Fekete taft anyagból bő aljjal, szoros derék, szabadon hagyott vállakkal csak a jobb oldalon van piros rózsacsokor szalaggal felerősítve. A hajviselet hozzá spanyolosan kettéválasztva, hátul virággal díszítve. Csuklón levő szalag is vörös rózsá dísz.

Nagy bajban lehetnek a párisi divatkreátorok, ügylátszik az őszre még az eddiginél is karsúl-

derekat terveznek, de nem talál-
nak hozzá megfelelő karsú manne-
kénket. A párisi lapok tele
vannak karsú mannekenek ke-
reső hirdetésekkel, az augusztus-
ban már megkezdődő őszi bemuta-
tók számára. Mi csak azon aggó-
dunk, hogy fog majd az a divat az
életben festeni, ha még az eddigi
ötven centiméteres derekú manne-
kenek is túlfömöltek hozzá. Fo-
gyókúra óh, fogyókúra, sohasem
fogyunk ki belőled...

Longchap az a hely, ahol a divat
kialakul. A tollak, csipkék tobró-
dása színekben és változatokban
szinte már csodálatos. A sok min-
denféle fazon között a legérdeke-
sebb volt egy »férfiasan» öltözte-
tt hölgy, aki fekete gyapjúaljat
és férfiaköt, szabókkal élénkített
skót blúz viselt, kemény rövid ci-
linderrel és fogantyús sétatálcát,
csak a füstölő szivar hiányzott,
hogy a férfi-megjelenés illúzióját
keltse.

JEAN.

Divatüzenetek

Hévíz. A könnyű nyári ruhák
mellett legfontosabbnak tartanánk
az estére való világos szövetkabá-
tot. Enélkül igazán nehezen utaz-
hat el. Ha nem akar sokat költeni,
úgy legjobb lenne, ha készen pró-
bálna venni egy olesóbb minőségű,
de mindenesetre vastagabb szövet-
ből való világos kabátot. Legszébb
legyen piszkos-fehér, vagy drap-
pos színű, mert ezt minden ruhá-
hoz viselhetné. Ha csináltatja, úgy
a feltétlenül többbe kerül, mint a
kész kabát. Ha összeköti a ruhát,
úgy legszébb lenne, ha egy bur-
gundi vörös, vagy világosabb bor-
dó árnyalatú pamutot használna.
Ez a szín jól illik akár feketére,
akár barna télikabáthoz. A kötött
ruha mindig divatos. Most, hogy
szintén járvány az aszonyok kö-
zött a kötés és a horgolás, éppen
divatos is marad egy jó darabig.
Nyárra csipkeszerű, könnyű kötött
ruhákat is készítenek. Kalapra
Hévizen nem lesz szüksége, ele-
gendő, ha azt az egy kalapot viszi
magával, amibe utazik.

Jean.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Forró napok

ernyesztő fáradságban bizony jól írja, Asszonyom, hogy mi is sokat gondoltunk a hős tenger partjára, a magas hegyek fényes világára, de úgy, mint Ön is, akarva, nem akarva itt maradtunk a katlannal forróbb városban...

Szörnyű a kánikula a városban, azt jól tudjuk.

Ideg és erő kell az elviseléséhez.

Mégis azt mondjuk, hogy inkább legyünk forró napon, égető falak között, mint nem rendes úton elmenni olyan helyre, ahol ilyenkor a pénz beszél és az előtt hajlott a világ. Szegény ember sorsát, boldog Isten bírja, Isten pedig nem önti két kézzel az aranyat, legfeljebb az aranyló napsugarat és egészséget ad a forró nyári napok elviseléséhez. Jól mondja, Asszonyom, ma nagyon nehéz két kézi munkával, kis állásban annyit gyűjteni, hogy abból nyaralásra gondoljon a család...

A család, igen, Asszonyom, mert a kis embereknek mindig családja is van, akit szeretne magával vinni, akit velük együtt akar nyaralni, már pedig ott, ahol itthon hat, hét ember mellett a nyolcadik is eszik, a nyaralásnál két személy mellett már a harmadik se gondolhat kemoly evésre, szórakozásról pedig eleve mondjon le mindenki...

Jól tudjuk, hogy reánk férne a pihegés, az üdülés, helyzetváltozás, de mi-ből?

Kellene nekünk is világot látni, emberekkel beszélni, levegni minden gondot, elhagyni minden töprengést és néhány héten át élni a nyugalom, béke, boldogság szent semmittevéésének!...

A mai keresetek, fizetések azonban erre se módot, se pénzt nem adnak.

Jönnek és mennek a nyarak, mi maradunk a forró nyári napokon ott, ahol a hideg tél szenvedését állottuk ki, de semmi se baj, Asszonyom, csak erőt, egészséget adjon az Isten mindkettőnek elviseléséhez!...

Hasznos tudnivalók

HÁZILAG ELŐÁLLÍTOTT KÖLNIVIZ

Igazán finom kölnivizet csak akkor állíthatunk elő, ha a használt anyagok jöminőségűek és tiszták. Szükséges: 7 gr. bergamotolaj, 7 gr. citromolaj, 10 gr. neroli-patalolaj, 3 és fél gr. neroli-bigaradeolaj, 7 gr. rozmarinolaj és 3 liter alkohol. A bergamot- és citromolajat az alkoholban oldjuk és kb. egy hétig állni hagyjuk. — Utóbb hozzákeverjük a többi éterikus olajat. Körülbelül fél évig tart, míg az erjedést elnyerte és használhatóra vehető. Minél tovább tart, annál aromikusabb lesz. — A jó izlést elárulja kölnivized illata — tartja az angol közmondás.

MŰVILÁGÍTÁS FÉNYKÉPÉ-SZEKNEK.

A magnéziumfény, mely a kereskedésben kapható, csak egészen rövid pillanat felvételekre alkalmas, mert égési tartama egytized, vagy negyven másodperc között mozog. Sok esetben azonban hosszabb exponálás szükséges, így pl. nagy területek felvételénél, amikor az objektíven csak egészen kis nyílást engedhetünk. Több másodpercig égő anyagot nyerünk, ha öt rész magnézium porhoz öt rész Wolfram-savas nátriumot, vagy Wolfram-savat keverünk. Ennek a

keveréknek igen erős a fénye, nagyon kis füstképződéssel jár és a szer teljesen veszélytelen, mert nem robbanó hatású.

FÉRFIKESZTYŰK MOSÁSA

Mosóbőr-, szarvasbőr- és katonakesztyűk mosására ajánlatos a következő eljárás: Egy liter forró vízzel apróra vágott fehér szappant oldunk, teszünk bele egy evőkanálnyi szalmiákszeszt, két evőkanálnyi stearin-olajat, valamint egy mogyorónyi szódát. Ezt a keveréket addig kavargatjuk, amíg habossá válik. Ha langyosra hűlt, beledobjuk a kesztyűt, még egyszer jól átgyúrjuk, megdörzsöljük, hogy egészen tiszta legyen. Most tiszta langyos vízbe rakjuk, kiöblítjük, könnyedén kinyomogatjuk s kendőbe esavarva kipréseljük belőle a vizet. Árnyékos, szellős helyen akasztjuk fel, hogy száradjon.

SVÁBBOGARAK IRTÁSA

Háztartásunkban kétféle svábbogár kellemetlenkedik, mégpedig a nagy, sötétbarna, csaknem feketés konyhai svábbogár, vagy fekete csótány és a kisebb termetű, sárgásbarna színű muszka. A svábbogarak mindenütt előfordulnak, ahol emberi táplálék számára alkalmas élelmiszer található. Megesznek, vagy megráganak minden növényi és állati eredetű anyagot, éhségükben még a gyapjuszövetet is megrágják. A svábbogarak irtására ajánlott szerek kétfélek: méregtartalmú és méregmentesek. Legelterjedtebb svábbogárirtószer az uránöld, régebbi nevén schweinfurti zöld. Ezt a zöld arzéntartalmú port ugyanannyi liszttel és némi eukorral keverik és éjjelre papíros, vagy üveglapra kiteszik. Újabb kísérletek tanúsága szerint a kisebb muszka hozzá sem nyúl az arzénos mérleghez, a nagy svábbogár megeszi ugyan, de erős ellenállást mutat vele szemben. Biztos hatású szer a svábbogár ellen a foszforos esalétek, azonban igen nagy óvatossággal szabad csak használni, mert rendkívül mérgező. Készítünk 1—2 százalékos foszfort tartalmazó pépüemű lisztes lézlét, ezt üveg- vagy kártonlapra helyezük, vagy több liszt felhasználásával laskát készíthetünk belőle. A svábok igen szeretik ezt a mérget. Kevésbé veszélyes szer a fluorkálium használata. A fluorkáliumot felerészben porcukorral keverjük és felhintjük a svábbogár helyekre. Ha a svábbogár nem eszik belőle, csak áthalad rajta, akkor is elpusztul, mert a bogár lisztalkodásakor a testére tapadó mérgezőanyagok a szájába kerülnek. Ügyelnünk kell a por felhintésénél, hogy ne porozzuk erősen, nehogy szájunkba kerüljön a mérge. Állítólag jó érett nyers uborka is jó svábbogárirtószer. Az uborkát felszeleltük s a svábbogár helyeken hagyjuk. A bogár megeszi és elpusztul tőle. Jó háziszernek tartják.

HANGYÁK A LAKÁSBAN

A hangyák leginkább nyáron az éléskamrában kellemetlenkednek s elsősorban édességet fogyasztanak, de ennek hiányában más élelmiszert is elpusztítanak. A hangyák alapos kiirtása csak azáltal lehetséges, ha felkutadjuk a fészket. E célból figyelniük kell a hangyák útját, mert gyakran előfordulhat, hogy a fészkek a házban kívül található és a hangyaráj az ablakrészen át vonul a lakásba. A fal repedésébe rejtett hangyafészektől úgy szabadul-

hatunk meg, ha a falat némileg lekaparjuk és gipszsel bevakoljuk, a repedéseket pedig betömjük. A befalazott

hangyák éhen pusztulnak. Ha a fészkek a padló alatt van, terpentines és petróleumos felöntéseket végzünk.

Nőnek a gazok

Rongy lett a kerted, nagyok a gazok,
Elyomnak mindent durván, mert a gyökerük
Lassan a szivig, lélekig ágazott...

Immár ágas-bogas árnyék a kerted,
Titkon im most szökkennek szárba,
Kevény fejű gazok, melyek itt heverték...

Felnéznek a napba helykén, vadul,
Mi lesz itt, Uram-Isten, mi lesz,
Ha e had kertedből egyszer kiszabadul...

Dulások, lopások, fosztogató hada:
Perje, dudva, paréj, esipős csalán,
Erőszakos, szennyes, ingatag laboda...

Vigyorgó előttünk fel a magas égre
És szórja gazmaggal felt fejét vakon
Szerte a gazdátlan magyar szőlőbe...

Minden olyan, mint özönvíz utáni romlás,
Hiába ontott magyar vér nyomában
Atkos temetőkerli örök összeomlás...

Isten, rongy lett a kerted, nagyok a gazok,
Ágas-bogas gyökerük fojtogat minket,
Mert hurkos esaplajuk szívünkig ágazott...

Sikoltanánk sokszor, de nincs kinek,
Uram-Isten, irtsd ki a gazt, a dudvát
És, hints a lelkünkbe régi szent hitet...

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Karfiol-püréleves, paprikáscsirke tarhonyával. *Vacsora:* Rakott zöldbab, öszibarack.

KEDD. Ebéd: Csontleves, párolt felsár kelkáposztafőzeléssel. *Vacsora:* Lelesó virstlivel.

SZERDA. Ebéd: Paradicsomleves, rántott sertésborda burgonya körítéssel. *Vacsora:* Sóska tükörtójással.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Húsleves tündöskával, főtt marhahús gombásrizszel és meggy mártással. *Vacsora:* Töltött tök, sárgabarack.

PÉNTEK. Ebéd: Tejfölös zöldbab-leves, töltött tojás paradicsommártásban. *Vacsora:* Rakott burgonya, kukorica.

SZOMBAT. Ebéd: Karalábéleves, gombás borjúborda makaróni körítéssel. *Vacsora:* Fasírozott hidegen, körte.

VASÁRNAP. Ebéd: Libaprólekves, karfiol kirántva, libasült, burgonyapüré, kovászos uborka, esokoládétorta. *Vacsora:* Hideg libamáj és libasült zöldbabsalátával.

Receptek

SAVANYÚ VESE

Birkavéséket hosszában szeletekre vágunk, vajon kevés reszelt hagymát piritunk, beletesszük a felszeletelt véséket kevés, apróra vágott petrezselyemmel együtt. Sósás nélkül puhára pároljuk. Amikor készen van, meghintjük kevés liszttel, megsózzuk, rácsavarjuk egy fél citrom levét. Pár pillanatig tovább pároljuk.

SÁRGARÉPALEVES

Öt-hat nagy sárgarépát megreszelünk, azután megpároljuk vajjal és egy szelet füstölt hússal feleresztjük és rizst főzünk bele.

TÖLTÖTT GOMBA

Veszünk nagy champignon-gombákat, minden személyre háromat számítva. A gombák kalapját lehéjazzuk, egészben hagyjuk. A szárazakat meglisztítjük, finomra összevágjuk és kevés zsírban, petrezselyemzöldjével, sóval, kevés reszelt hagymával addig pároljuk, amíg azt a vizet, amelyet magától enged, elfövi. Meglisztített, főtt burgonyát (hat gombára egy burgonya) szitán áttörünk, hozzáteszük a párolt gombaszárvagdalcot, finomra vágott sonkát, nyers tojást (hat gombára egyet) és egy kevés tejjel. Mindezt jól elkeverjük és a gombafejeket magasan gúlaalakúan megtöljük vele és zsemlyemorzzával meghintjük. Két ujjnyi vastag kenyérszeletek belét kis pogácsagyúróval kiszúrjuk, ropogósra megpirítjuk, a töltött gombákat egy-egy ilyen pirított kenyérszeletre helyezük és tűzálló kötélben, amelyben az asztalra is tálaljuk, vajjal a sütőbe tesszük és tejjellett öntözve háromnegyed óráig sütjük.

SAJTOS BURGONYALEVES

A megfőtt burgonyát megreszeljük, hozzáadunk egy darabka vajjal, egy kanál lisztet, hogy sűrű pép legyen. Akkor lassan öntünk hozzá húslevest és addig hígítjuk, amíg levestűrűségű lett. Jól megsózzuk, tíz percig forraljuk és pirított zsemlyekockákkal feltálaljuk.

CSONTVELŐGOMBÓCLEVES

Tálban 10 deka finomra vágott csontvelőt annyira melegítünk, hogy könnyen elkeverhető legyen, mire egy egész tojást, egy tojássárgáját, egy tejbé áztatott zsemlyét, sőt két kanál reszelt parmezansajtot és annyi lisztet kavarnak hozzá, amennyit felvesz. Kis gombócokat formálunk és befőzzük jó húslevesbe.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Megkezdheted

már a tanulást, azt kérdezed tőlem, mert bizony nincs mit tagadni, kettőből „elvágtak”, amint nagy őszintén bevallod. Sürgősen válaszolok: haladéktalanul megkezdheted, sőt kezd is meg a dolgot, mert az a két tárgy, amiből „elvágtak”, igen, igen erős reparációra szorulhat. Nem mondom, hogy kellemes ebben az időben a tanulás, a munka, de gondoldj ilyenkor arra, hogy a télen meg nagyon hideg volt s te akkor se végeztél el a kötelességed, holott akkor semmi más dolgod nem lett volna.

Az bizonyos, hogy fájdalmas és keserves az ilyen nyári tanulás.

Minden ellene szegül az embernek.

Minden esábitja hol ide, hol oda és nem lehet nyugodtan egyetlen lépést se tenni, mert mindig az vetődik fel, hogy mi lesz akkor a tanulással?

Látod, mennyivel egyszerűbb sorsa, de viszont annál jobb annak, aki ma rendez időben dolgozott és nem kettőből, de egyből se „vágták” el...

Minden jólakásnak meg kell adni az írást, ami azt jelenti, hogy mindenért fizetni kell. Akár jó, akár rossz sorban volt részünk. A jó jutalmat kap, a rossz még több rossz várományosa...

Nincs mit gondolkozni, kezd meg a munkát és nyeld le ezt a szigorú büntetést, melyet magad szerezted magadnak.

Es gondoldj arra, hogy eljön a jövő nyár is, amikor csaknem három hónap kereszttől másra nem kell gondolnod, mint a szórakozásra, nyugalmas életre, a szünidő ezer és száz örömeire, melyet minden becsületesen dolgozó, kötelességét elvégző diáknak méltán szerez meg...

Okulj a sorsodon és lássad, hogy valóban esata után okos a magyar s nem érdemes eső után köpenyegért sírni, de eső előtt kell okosan gondolkozni...

Magyarország

Csonka most a mi hazánk,
Amely régen nagy volt,
Mión Lajos király
S Mátyás uralkodott.

Megrohantak minket
Az idegen hadak,
Elrabolták tőlünk
Drága országunkat.

De megszakadt egyrészt,
Trianoni átok,
Visszanyertük Kassát
És a többi várost.

Horváth Attila,

Hajnal

Írta: Bereza Györgyi.

Egybe fonódott ágakon
szűrődik — napfény,
Színe olyan mint az arany
s csillog a földtekén.
Lopva surran futó felhő
kergeti a szellő...
Nyomába jön hegedűvel
egy picike sellő.

Csillog a sok kis gyémántegepp
millió fűszálon,
Dalolnak kis dalnokaink
a zöldelő ágon,
Rejtelmesen susog a lomb
a tobzódó lényben,
Felébredt a fája emlék
a sok alvó szívben.

Méhecskékről

Írta: Troján Ferencné

Nagyon szerettem a dolgos méhecskéket

Minden rovar között egyedül csak őket.

Sokszor megfigyeltem szorgos munkáikat

Mikor zümmögéssel a virágra szálltak.

A növény himporát lábaira szedve
Kelyhébe bujkálgat, mézet gyűjtögetve
Gyorsan keresgélve: szerényen kiutalt
S ha nem talált benne — más virágra
szállott...

Úgy elnézgettem ezt a kis bogárkát
Nagyra becsültem hasznos munkásságáért...

Hogyha véletlenül vízben észrevettem
Félve... óvatosan... — rögtön ki-
menteltem...

Ha szobámba téved — s ablakomra
szállott:

Vesztett szabadságát: fellelni vélte ott
Ablakot nyitoltam, szépen becéztem
Aztán... szeretettel útjára engedtem...

Többet nem kedvelem a kis méhecskéket!

Szeretettel most már nem becézem őket

Hálátlan kis bogár, rút a természeted
Aki veled jót tett, rosszal mért fizeted

Nemrég egy délután: temetőbe menve
Sok virág volt nálam, karomon ölelve
Egy méh lecsapódott arcomra orozva,
Mérges kis fullánkját maga után
hagyva.

A nagy fájdalomtól bizony feljajdul-
tam

Figyeltem a méhet, de már nem talál-
tam.

Feldagadt az arcom, helyét most is
érezem.

De a kis méhecské: többet nem sze-
retem...

Hortobágy

Hortobágy a gyönyörű szép

Gulya, ménes legelészik rajta.

Láthatatlan annak a határa,
Az egész világon ninesen annak

Jár is esodájára minden ország

A pusztai életnek itt az eszmény-
képe.

Itt főzik a gulyások a híres

Itt üli meg szőrén a csikós a

Itt játszik a délibáb mesebeli

Itt terem a magyar róna sok-sok

Itt fut versenyt a ménes a sebes

Itt lebeg a fehér gulya sokasága

Tóth Mária.

Magyarhon

Magyarország a mi édes hazánk,
Melyet Árpád apánk ezer éve hagyott

Ezer éve, hogy ezt a földet birjuk
Ezer éve vérünket hullajtjuk.

Ezer éve, hogy mi magyarok vagyunk
De mi mindig azok is maradunk.
A trianoni rabság nem tart sokáig
Visszaavesszük a régi határig.

Váradi Irma V. elemi o. t.

Emlékezel

Lelkem eddig kristálypatak árja volt.
Csevegve és szökdécselve vigan folyt.
A sok virág sutlogva hajolt rája...
Felette szállt... kis fecske meg a
párja.

Ámde zúgó vihar támadt körölte...
Dörgött az ég, hullt a villám felette.
Szememből még ömlött a könny
zápóra

Elszállt tőlem hitem reménysugara.

Dühöng a szél... sikoltva és sírva jár
Csapkodja a patak partját a bős ár.
Mint a tenger úgy dübörög az árja
Hullámhegy a sok virágot dobálja.

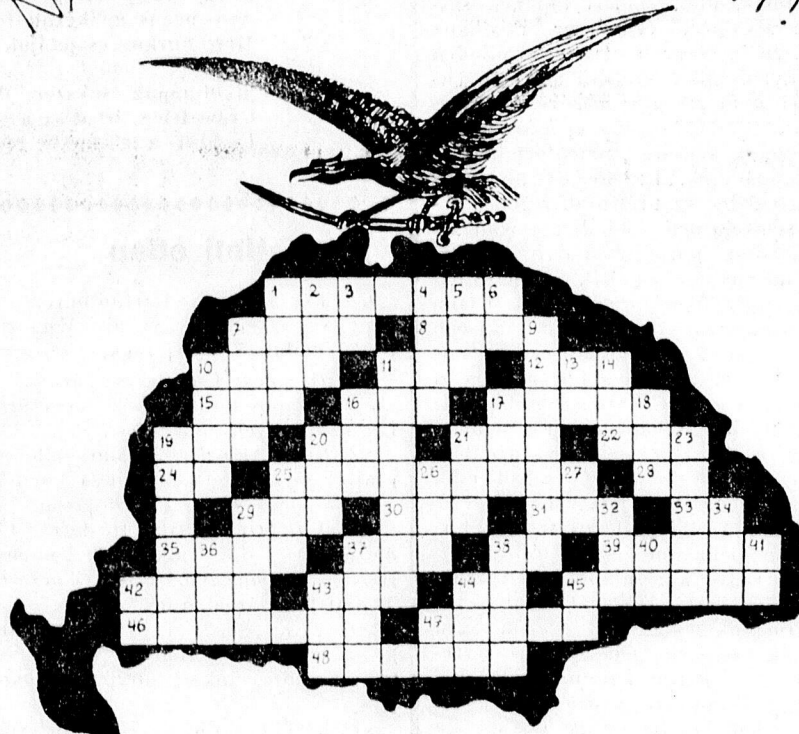
Élőt a vész... Kitisztult a láthatár...
Hová tűnt a patak és a virágár...
Itt-ott-amott egy-egy szírom feltűnik
Nagy sebesen mely örvénybe eltűnik.

Marót néni

KERESZTREJTVE NY

TERVEZTE: GYÖNGYÖSSI PETHES ANDOR

NAGYMAGYARORSZÁGÉRT!

Megfejtésül kérjük a vízszintes 1, 25, 46, a függőleges 9, 11 és 19 sorokat beküldeni

Vízszintes sorok: 1. Az erdélyi fejedelmek birtoka volt. 7. Giuseppe Verdi híres dalműve. 8. »Föld« németül. 10. Irányhatározó. 11. Pestmegyei nagyközség. 12. Ilyen só is van! 15. Isme. 16. Hím állat. 17. A Duna baloldali mellékfolyója. 19. »Csöcselék.« angolul. 20. Jó, jobb... jobb. 21. Ilyen város is van! 22. Fogoly. 24. An dem. 25. Hajdan nálunk is divott lengyel tánc. 28. Kassa része. 29. Szín. 30. Csíra lesz belőle. 31. Ényém, tied... 33. Nagy Tamás. 35. Vissza: város a Maros partján. 37. Évszak. 38. Névelő. 39. Zár. 42. Bódító szagú folyadék. 43. Érzékszerv. 44. Juttat. 45. A szentírás egyik kiváló hősnője. 46. Mondai alakú vált magyar hős Mátyás király korában. 47. Nyelvtani fogalom. 48. Francia költő és regényíró (1867—1920).

Függőleges sorok: 1. Csonthó. 2.

Nem is ide! 3. A gallium vegyjele. 4. »Tiszta« németül. 5. Menyasszony. 6. Sólom Dalma. 7. Petőfi-költemény címe. 9. A vándorló magyarság hazája 887. és 895. közötti időben. 10. Az anyag legkisebb részecskéje. 11. Bihar megyei nagyközség a nagylétei járásban. 13. In dem. 14. Bátor igéje. 16. Főzelék. 17. Tápláló folyadék. 18. A madarak királya. 19. Mátyás király ellen fellázadt főnemes. 20. Villa. 21. Pestmegyei nagyközség az aszodi járásban. 23. A papírpénz népies neve. 25. Spion. 26. »Rossz« franciául. 27. Állott ételen képződik. 29. Férfi becenev. 32. A késnek van. 34. Kopasz. 36. Mázol. 37. Zenei műszó. 38. Dokumentum. 40. Kereskedelmi műszó. 41. lantul vegyjele. 42. Egyszerű gép. 43. Német világtáj. 44. Sör — angolul. 45. A dysprosium vegyjele. 47. Rangjelző.

A jószívű pásztor fiú

Irta: Varga Mária.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy pásztor fiú, aki a nyáját őrizte a parton. Ez a pásztorfiú nagyon szerette az édesanyját. Volt egy tilinkója és akárhányszor az édesanyjára gondolt, mindig elővette, s minden örömet, bánatát ebbe a kis hangszerbe adta. Most is hazagondolt a szülői házhoz és örült, hogy hazamehet. A kis hangszerével játszott, amikor észrevette, hogy a nyája széjjel széledt. Nosza a kis pásztornak sem kellett egyéb, rögtön elindult kis állatai keresésére. Nagyon megörült, mikor meglátta, hogy

báránycái nem messze vannak. Hozzafogott összetériteni őket. A kis pásztor öröme azonban nem sokáig tartott. Történt ugyanis, hogy a pásztorfiú nagyon szépen őrizte a nyáját és a gazdája hűségért megajándékozta őt egy kicsiny báránnyal. A pásztor azért szomorodott el, mert a kis báránya nem volt a többi között. A pásztor el is indult kedves állatja keresésére. Egyszer a pásztor fülét keserves begetés üti meg. Széjjel nézett, s akkor látja, hogy a kis báránya egy sziklán van. A pásztor nagyon elszomorodott és nem törődve a veszélyes úttal, nagy nehezen feljutott a sziklára. Kis bárányát az ölébe vette és elindult lefelé. Az út azonban lefelé veszé-

lyesebb volt, de nem törődött semmivel. Amint jött lefele kis báránnyal, a lába megsiklott és leesett egy kiálló sziklára. Kicsit pihent és akkor vette észre, hogy nagyon megütötte magát, de mint ha semmi sem történt volna, tovább ment lefelé. Mikor leért, már nagyon rosszul érezte magát. Bealkonyodott. A pásztor a nyáját hazahajtotta, de a gazdájának nem szólt semmit. A gazda kifizette, s a pásztor fiú elindult hazafelé. Amikor hazaért, édesanyja karjaiba szaladt. A tapasztalt édesanyjai szem mindjárt meglátta, hogy a fia beteg. Az ütés súlyos volt. A pásztor fiú mindent elmondott az édesanyjának, de tovább nem bírta, le kellett feküdnie. Az ágyból

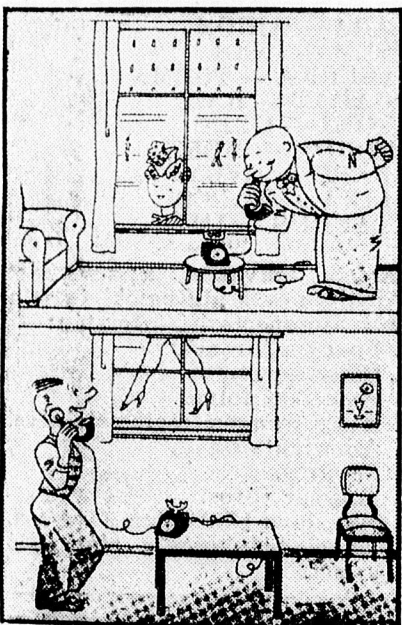
nem kelt fel többé. A sziklán kapott ütés súlyos volt. Utolsó szava az volt: „Édesanyám, az én kis báránynomra nagyon tessék vigyázni, mert érte áldoztam fel az életemet”. Így fejezte be életét a jó szívű pásztor fiú, ki kész volt életét is feláldozni bárányáért.

Imre bácsi postájából

E heti könyvjutalmat Horváth István, Törő Irén, Tóth Mária kapták. Jutalomkönyvüket átvehetik csütörtök délután lapunk kiadóhivatalában délután 4—5 óra között.

Judas Matyi

Albérlok egymás között

— Halló! Mondd, fenn is olyan esinos, mint leun?

Csak egy mosolyt

A hétlábú disznó

Vevőhölgy: Nemrég vásároltam maguknál három rendkívül izos sonkát. Van még belőle?

Hentes: Igen, nagyságos asszonyom, itt lóg még négy sonka.

Vevőhölgy: Megveszem mind a négyet ha garantálja, hogy ez a négy sonka is ugyanabból a disznóból való.

Asszonyok és férjek

Első férj: Az én feleségem mindig azt akarja, hogy övé legyen az utolsó szó.

Második férj: Az én feleségem mindig azt akarja, hogy az övé legyen az utolsó fillérem.

Kínos

Gyurka egy térképalbumot kap ajándékba a nagynénjétől.

— Ezt használtam én is iskoláskoromban — mondja a nagynéni.

— Olyan régi? — feleli családva Gyurka. — Akkor valószínűleg még nincs is benne Amerika.

Halak egymásközt

— Mit ácsorogsz itt?
— Várom, hogy a horgász megújja a dolgot és dühében bedobja a megmaradt kukacokat a vízbe.

Vendéglőben

A kövér ember a vendéglőben mérgesen hívja a pincért:

— Nézze, kérem, én már sok húst ettem életemben, de ilyen keveset még sohasem!

A skót orvos

— Doktor úr kérem, viszketésgésem van. Ajánljon valami nagyon olcsó gyógyszert.

— Egész olcsót akar?
— Igen.
— Vakarózzék.

Skóciában

— Shith olcsó módot talált ikerfiainak iskoláztatására.

— És pedig?
— Az egyiket délelőtt, a másikat délután küldi iskolásba és csak első után fizet tandíjat.

Ismérik egymást

— Fjatelemben, ön tegnap megkérte a leányom kezét. Azóta érdeklődtem önről.

— Én is önről.

— Igen? Hát akkor talán ne beszéljünk többé a dolgokról.

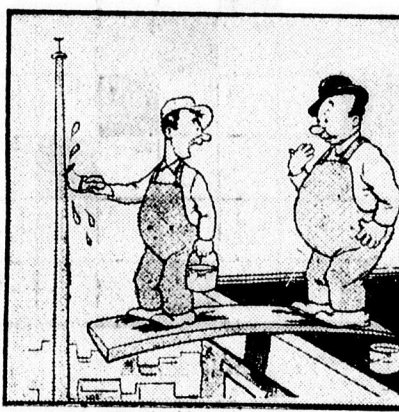
Diákok

I. diák: De kár, hogy nem születtem háromszáz évvel ezelőtt!

II. diák: Miért?

I. diák: Mert kevesebb történelmet kellene tanulnom!

Az egyensúly

— Mit állsz itt olyan bután?
Inkább hozd ide a másik vödöröt!

A biztos szer

— Mondja, kérem, tud valami biztos szert tengeri betegség ellen?

— Igen. Maradjon a szárazföldön.

Csőbőrből vödörbe

— Mi az, Pista, hallom, hogy házasodol?

— Igen, mert nagyon megúntam már az örökös vendéglői kosztot.

— És ki a menyasszonyod?
— A »Vörös ökör« vendéglő tulajdonosnője.

Az új albérló

Albérló: Ne is tagadja tovább, hogy itt poloskák vannak. Az előbb láttam egyet a padlón és most itt látok egyet az ágyban.

Háziaszony: Az egy és ugyanaz az poloska. Csak ilyenkor szokott lefeküdni.

Mai idők

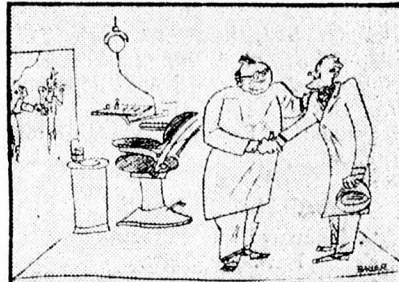
— Szervusz Mariska? Hogy van Pali, a völegényed?

— Óh, ő nagyon megváltozott az utóbbi időben.

— Hogyhogy?

— Úgy, hogy most Imrének hívják.

Zenei élvezet

— Nincs kedved meghallgatni a híres koloratúrénekesnőt?... Most húzom ki a fogát.

Kényelmes horgászás

Kép, szöveg nélkül.

Azonos fegyverek

— Az ember ellenfeleit mindig azonos fegyverekkel verje meg.

— Jó, hát espíje vissza a darazsát.

Családi jelenet

Feleség: Tegnapelőtt tegnap jöttél haza, tegnap ma reggel jöttél haza. Figyelmeztetlek, ha ma is holnap reggel jössz haza, visszamegyek a mamához.

Mariska levele

Mariska levelet ír a papájának: »Drága apukám, mi, valamennyien egészségesek vagyunk. — A kis testvére napról-napra okosabb lesz. Ugyanezt remélve részedről is, maradok szeretőd leányod, Mariska.«

REJTVÉNYEK

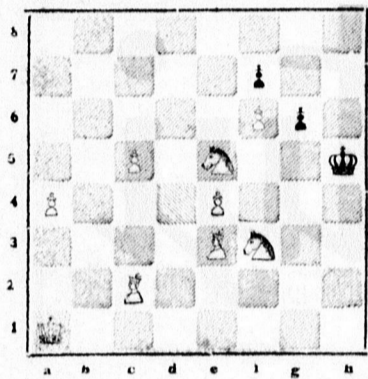
FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György.

SAKK

Hans Schaffer, Wien.

„Neues Wiener Tagblatt“ 1939.

Sötét: Kh5, gyalogok; e5, f7 és g6.
(4.)Világos: Ka1, Fe2, Fe3, He5, Hf3.
Gyalogok: a4, e4 és f6. (8.)Világos indul és a negyedik lépésben
mattot ad.Megoldás: 1. Fe2-b3! A változatok
könnyűek.

* SZICILIAI VÉDELEM

(Nimzowitsch változat.)
Karlsruhe, 1939.

Világos: L. Engels. Sötét: G. Heinrich.

1. e4, e5. 2. Hf3, Hf6. 3. e5, Hd5. 4. Hc3, e6. 5. d4, e4d4. Sokkal jobb Hxc3! — 6. Hxd5, Va5f. 7. e3, Vxd5. 8. Vxd4, Vxd4. 9. Hxd4, a6. 10. Fe3! d5. — A heves folytatás 10... He6! volt! — 11. e4, Fxd6. 12. 0-0-0, Ke7. 13. Fd3, Fd7. 14. Bhe1, Hc6. 15. Fe1! Hxd1? — Sötét e hiba nélkül is rosszabbul áll, mégis több védelmet nyújtott 15... f6. — 16. Bcd1... — Fenyeget 17. Bed1. — 16... e5. — 16... Fe6? nem ment; 17. Fxe6, bxc. 18. Bed1, Bhd8. 19. Bxdd6! Bxd6. 20. Fe5, Bad8. 21. f4! miatt. — 17. Bd2, Fc6. 18. Fxc6, bxc6. 19. Fe5! — A nyereső lépés. Most két sötét gyalog le hull. — 19... Bhd8. — Vagy 19... Fx5. 20. Bxc5f, Kf6. 21. Bxc5 stb. — 20. Brc5f, Kf6. 21. Fxd6 és sötét feladta. Becker tanár kivonatos megjegyzései a „Deutsche Schachzeitung“-ból.
Ambrus Sándor

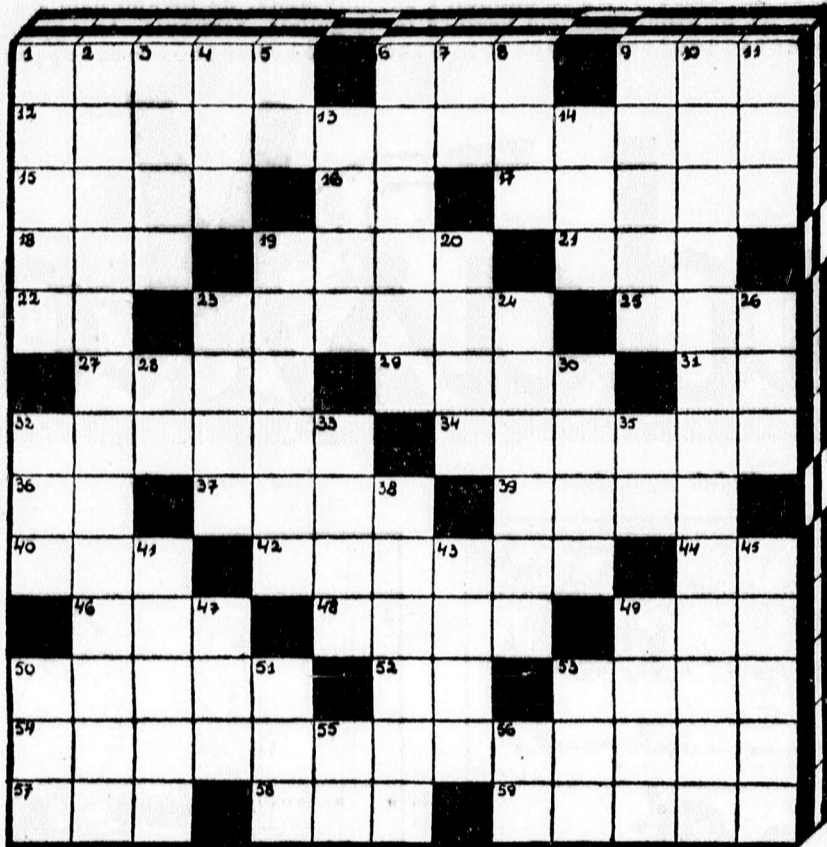
Sakkhírek

A Tatabányai Sakkör meglátogatta a Magyar Sakkszövetség elnöksége; ez alkalommal Barcza Gedeon mesterünk szimultán játszott 20 ellenféllel. Eredménye +17, =1, -2. Szimultán tartott Barcza mester Dunaharasztliban is +27, =1, -3 eredménnyel.

Dr. Aljechin nyilatkozata szerint a buenos-airesi olimpián 32 csapat vesz részt. A költségekre 120.000 pezót sikerült összehozni Argentína elnökének támogatásával. A küzdelem Aljechin szerint az amerikai és a német csapat között jól el. Amerika színeit Marshall, Reshewsky, Fine, Kashdan, Horowitz és Dake képviselik.

A Kassai Aljechin Sakkör versenyének eredménye: Szabó és Füstér 6, Soóky 4½, Réthy 4, Csövény dr. 3 és fél, Zabodróczy 2 és fél, Gömöri 1, Grusetsky ½.

Kánikulai adag

Vízszintes sorok.

- Híres zsidó rabbi az I—II. században.
- Lengyel eredetű magyar honvédtábornok.
- A. F. E.
- Katolikus ünnep.
- Ázsiai tó.
- Kutya.
- Francia folyó.
- Szemével érzékel.
- Férfinév.
- Mutatónév más tárgyesetben.
- Rangjelző szócska.
- Ilyen költészet is van!
- Szent — portugálul.
- Egyetemi város az U. S. A.-ban.
- Verdi-opera.
- Utolsó betű.
- Most jut az eszembe!
- Alkot, létrehoz.
- Római hatos.
- Vissza; vasúti kocsik.
- Férfinév.
- XIII. Alfonz neje.
- Odaköszörül.
- Gallium vegyjele.
- Iten Igric.
- Lendület, hév.
- Ilyen hárfá is van!
- Agyonbecézett női név.
- Német személynév.
- Indiai város.
- Európai törpeállam.
- Diákige mássalhangzó.
- Öve — latinul, nőnemben.
- Nem megy el!

Függőleges sorok

- Hegy Belgrád mellette.
- Úszólábú madár.
- Akta.
- Tanulmány.
- Az ezüst vegyjele.

- Bűbáj, varázslat.
- Fonetikus mássalhangzó.
- Rádióban ismert szó.
- Fűszernövény.
- Agyrém.
- Belső szerv.
- Női név.
- Romulus és Remus anyja.
- Szíria fővárosa.
- Ajtótár.
- Trópusi fafélé.
- Nem magyar állampolgár.
- Német világtáj.
- Argon vegyjele.
- Északi szarvasfajta — névelővel.
- Légy üdvözlőve.
- Kr. e. a VI. században indiai királyság volt.
- Mutatónév más.
- Ókori szumir állam Ázsiában.
- Légi szellem Goethénél, aki Faustot életre kelti.
- Erdei isten a görög mitológiában.
- Több száz sziget összefoglaló neve a Botteni öbölben.
- Azonos betűk.
- Magyar város.
- Sírköveken olvasható ez a szó.
- Jesus Hominum Salvator.
- Tisztítószermárka.
- Latin személyes név más.
- Samu — mássalhangzó.

Egész heti kitűnő szórakozást nyújt a Magyar Rejtvény-
újság, 20 oldal, ára 16 fillér,
minden dohánytözsdeben kapható.

REJTVÉNYSZELVÉNY

(1939 július 30.)

Név:

Skót ballada

Szövetet vegyek — szolt a skót.
Csak nem leszek ilyen vadállat!
Vett egy keresztrejtvényt lapot
És ruhát varrt abból magának.

Földrajz

Csipogás
Megtáplál
Tévedés
Szivdobogás
Kovács
Csarnok.

A fenti szavak mindegyikében egy-egy földrajzi nevet rejtettünk el. Ezek kezdőbetűi összeolvasva egy olasz város nevévé adják.

Kettőből egyet

- AGA — ARION
- SEM — INAS
- CSERNA — TORMA
- GARAT — RALF
- TOMI — GYEP
- TORDA — MERT
- BARD — OVOM
- LINA — NAPOS
- TAURUS — IMI

A fenti szavakból a következő földrajzi nevek állíthatók össze a betűk átcsoportosítása folytán:

- Spanyol taromány.
- Olasz város.
- Amerikai folyó.
- Híres tengeri csata színhelye.
- Amerikai ország.
- Főváros.
- Magyar város.
- Maryland USA-állam fővárosa.
- Angol fennhatóság alatt álló sziget.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

A kezdőbetűk sorrendben egy európai főváros nevévé adják.

E heti díjaink

- csavarírón.
- 5 kötet szép könyv.

Betűrejtvény

100 Pengő slepp
g—k —y

Tudnivalók:

- Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
- E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
- A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a „Hírek“ között „Rejtvényfejtők figyelmébe“ cím alatt helyeztük el.

TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Fizetendő legkisebb munkabérek a szabóiparban

A kész férfi és fiú felsőruhát tömegesen előállító iparban (konfekció) a következő legkisebb munkabérek fizetendők Budapesten és minden törvényhatósági jogú városban:

Órabér
fillér

1. Kezdő és gyakorlatlan munkások és nők, valamint a szabóipar más ágazatából átlépő munkások és nők alkalmazásuk első három hónapjában 42
 2. III. o. kézimunkás 52
 3. II. o. kézimunkás 64
 4. I. o. kézimunkás 78
 5. Kellék gépész és vasaló 74
 6. II. gépész és vasaló 82
 7. I. gépész és I. vasaló, befejező munkát végző kézimunkás 96
 8. I. rendű gyakorlatlott önálló gépész, vasaló, előmunkás, beigazító 110
- (Megjegyezzük, hogy a magyar-, vásári ágazat nem tartozik ide.)
A bedolgozó önálló iparigazolványos iparos alapórábérére 11.0 P.

Fontos rendelkezések

A határozat rendelkezései mind a gyári, mind a kézműves jellegű (kis) iparra egyaránt kiterjednek.

A munkadarabokat elkészítő iparos vagy kereskedő a bedolgozónak kiadott munkadarabról két azonos példányú lapokból álló munkanaplót köteles vezetni. A munkanaplóban fel kell tüntetni a munka kiadásának napját, a munkadarabok elkészítési osztályonként megjelölt mennyiségét, a fizetendő összeget és az összes munkadíjakat, a munkát teljesítő iparos vezetékes és keresztnévét, lakcímét, az elvégzett munka átadásának időpontját és a kifizetett összeg átvételét. Ennek a munkanaplónak azonos lapjairól egy példányt a munkát nyújtó iparos vagy kereskedő tartozik megőrizni, a másik példányt pedig köteles a munkát végző iparosnak kiadni, aki ezt szintén megőrizni tartozik.

Az új munkavállaló által a munkaadónál elvégzett első munkahét próbaidőnek számít. A próbaidő elteltével köteles a munkaadó közölni az új munkavállalóval, hogy a próbaidő alatt teljesített munkája után munkabérossztaiba sorolja. Ha a munkavállaló a munkaadó munkabérossztaiba történő besorozását nem fogadja el és emiatt a szolgálatból kilép, a legutolsó munkahelyen kapott órabérének megfelelő összeggel kell kifizetni.

Abban az esetben, ha a régi munkavállaló az egyik munkabérossztaiból egy magasabb munkabérossztaiba lép át, a munkaadó köteles az átlépést megelőző hét szombatját az átminősítést a munkavállalóval írásban két példányban közölni. A munkavállaló viszont köteles a neki átadott két példányból egyet tudomásulvételének rávezetése után sajátkezű aláírásával elátva a munkaadónak visszaszolgáltatni.

Abban az esetben pedig, ha a munkavállaló azt állapítaná meg, hogy az eddigi munkakörénél magasabb díjazású munkakörnek megfelelő munkát teljesített anélkül azonban, hogy munkaadója az újonnan betöltött munkakörének megfelelő díjazásban részesítette volna, köteles munkaadóját — az új munkakörben eltöltött első munkahét befejeztével — a magasabb munkabér megfizetésére felhívni.

Túlóradijak

A heti 48 órán túl 60 óráig teljesített munkabér 25%, 60 órán túl 30 százalék, a törvényes szünnapon teljesített munkáért pedig 50 százalékos túlórabért kell fizetni.

Ez a rendelet nem érinti olyan szerződések, jogszabályok, vagy megállapodások hatályát, amelyek az alkalmazottak számára kedvezőbb helyzetet biztosít.

A magyar tagozatban fizetendő legkisebb munkabérek

A magyar (vásári) ágazatban saját üzemében dolgoztató vásárolóknál alkalmazott munkások munkabére órabérfillérekben a következők: 1. Kis munkadarabot (nadrág, mellény) készítő munkás 60, 2. nagy munkadarabot (kabát) készítő munkás 72 fillér.

Munkadíjak

A magyar ágazatban munkát vállaló bedolgozó iparosoknak, valamint ott-hon foglalkoztatott munkavállalóknak az egyes ruhadarabok megvárásiért fizetendő legalacsonyabb munkadíjja pengőben:

a) Férfi ruhák:

1. »Párma« vagy »Castor« elnevezésű férfiöltönyért 3.30; 2. Kocsisöltöny 2.60; 3. Egyrétű kabát (rékli) 1.—; 4. Egyrétű bélelt kabát (rékli) 1.40; 5. Atlasz anyagból készült kabát 2.60; 6. Bársony anyagból készült egyrétű kabát 2.25; 7. Divat Zeig anyagból készült egyrétű kabát 2.50; 8. Zeigből készült mellény — 60; 9. Atlasz vagy bársonyból készült mellény — 90; 10. Zeig, vagy struxból mellényke 1.10; 11. Atlasz bársonyból mellényke 1.10; 12. Szövetből mellényke 1.—; 13. Zeig anyagból nadrág, pantalló — 60; 14. Zeigből fél zsebre készített nadrág — 50; 15. Bársonynadrág 1.—; 16. Bélelt nadrág 1.30; 17. Bélelt csizmanadrág 1.50; 18. Cordból csizmanadrág 1.—; 19. Pamut-struxból lovagló nadrág 1.30; 20. Gyapjú struxból lovagló nadrág 1.50 pengő.

b) Ftúruhák:

A ftúruhák elkészítési díja a ftúruhák fazonos ruhadarabok elkészítési díjánál 20 százalékkal kevesebb.

Szabás díj

A felsorolt összes ruhadarabok szabásdíja a munkadíj 10 százaléka.

Védőruhák munkadíja

Védőruhák teljes elkészítéséért a bedolgozó iparosnak fizetendő legalacsonyabb munkadíj pengőben:

1. Különleges kivitelű munkával orvosi köpeny 1.80; 2. I. o. munka, vagy orvosi köpeny 1.40; 3. II. o. munka, vagy orvosi köpeny 1.20; 4. I. o. munkaruha (mackó) 1.40; 5. II. o. munkaruha (mackó) 1.20; 6. Munkaruha szalagbehúzó nadrággal 1.40 pengő.

A rendelésre dolgozó férfiszabó és fiúruha készítő iparban a legkisebb munkabérek

Az iparügyi miniszter Debrecenre a következőképpen állapította meg a rendelésre dolgozó férfiszabó és fiúruha készítő iparban fizetendő legkisebb munkabéreket:

1. Gyenge kézimunkás, 1 évnél kevesebb gyakorlattal 32; 2. ugyanaz 1 évnél több gyakorlattal 39; 3. Gyakorlott kézimunkás 51; 4. Erős kézimunkás 62; 5. Önálló munkás 72; 6. Nap-

szabó, aki előzőleg kézimunkás volt 62; 7. Ugyanaz, előzőleg önálló munkás volt 72 órabérfillér.

A bedolgozó kisiparos munkadíja ugyanaz, mint az 5. sorszám alatt felsorolt önálló munkásnak a vonatkozó területi csoportban megszabott órabére és még óránként 16 fillér üzemi költség, amelyben bennfoglaltatik a vállalkozás kockázata is.

Fagyaltkészítők és árusítók részére szóló közegészségügyi utasítások

A tisztifőorvosi hivatal különösen nagy súlyt helyez arra, hogy a fagyalt árusítással és készítéssel kapcsolatban minden közegészségügyi követelményt teljesítsenek. A betegségben szenvedők sem nem készíthetnek, sem nem árusíthatnak fagyaltot. Ilyenirányú vizsgálatokat meglepetésszerűen állandóan tart a főorvosi hivatal, tehát az iparosok helyesen teszik, ha a saját és a közönség érdekében az utasításokat és előírásokat pontosan betartják, hogy a kellemetlenséget így elkerüljék.

A fagyalt készítésével és árusítással kapcsolatban az előírások a következők:

A fagyaltkészítésre szolgáló helyiségnek padlózatát vízhatlan anyaggal résmentesen (cement, beton) kell burkolni, az oldalfalakat pedig legalább másfél méter magasságig világos színű olajfestéssel kell ellátni. A munkahelyiséget a tisztaság fenntartására szükséges vízvezetéki folyóvízzel, szennyvíz eltávolító berendezéssel, mosdóval, ajtaját, ablakát pedig a legyek ellen hálóval kell ellátni.

A fagyalt készítésével és árusításával foglalkozó egyének tiszta, fehér, ujjas munkaruhát és sapkát illetve fejkötőt kell viselni. A kéz és körömök tisztaságára mindenkor a legnagyobb gond fordítandó.

A fagyalt készítéséhez csakis olyan edényt és eszközt vagy gépet szabad használni, amelyek anyagát, illetve bevonatát, mázát, zománcát sem a fagyalt, sem pedig a fogyasztás nem támadja meg, minek következtében a fagyalt egészségre ártalmas anyagot, vagy elütő izz, szagot venne fel. Nem szabad olyan eszközt használni, amelyből letöredezés útján a fagyaltba könnyen idegen anyag (fa, zománc, üvegeserép) kerülhetne. A horgonyból (cinkből), ólomból, ónozatlan vörös- vagy sárgarézű, ónozatlan vörösből való, valamint eszterpedényeknek a használata tilos. A keveréssel kapcsolatos fagyasztást csakis hideg-, sav- és rozsdamentes anyagból készült edényben szabad végezni. Ilyeneknek a sav- és rozsdamentes acélból, finom ónból készült, vagy megfelelően ónozott, nikkelezett és krómzott edények. A kész fagyaltnak árusítás céljából való elhelyezésére csakis olyan porcellán-, kő-, stb. edényt szabad használni, amelyben a fagyalt semminemű fémfelülettel — kivéve sav- és rozsdamentes eszközöket — nem érintkezik.

Az edényt a kimérés szünetelése alatt lefedve kell tartani.

Az edénynek és eszközöknek (gépeknek) kifogástalan állapotban kell lenni, tehát rozsdás, repedezett felületű, lekopott vagy lepattogzott bevonatú, illetőleg zománcú edényt és eszközt nem szabad használni. Az edényeket és eszközöket használat előtt, illetőleg használat után azonnal alaposan forróvízzel ki kell mosni.

A fagyalt készítésére és kezelésére szolgáló edényeket és eszközöket más célra használni nem szabad. A fagyalt szállítására szolgáló járművet és eszközöket (edény, láda stb.) állandóan tisztán kell tartani. A fagyalt adagolásánál használt ostyákat, poharakat, kanalakat portól, legyektől védett tiszta helyen (üvegszekrényben, ládában) kell tartani.

Az ehető ostyatölesér kiszolgálása csak tiszta papirossal vagy fogóval történhetik. Az elárusítóknak a tölesérhez pusztakézzel hozzányúlni tilos.

A fagyaltárusító üzemhelyisében folyóvízzel, szappannal, tiszta törülközővel ellátott mosdóberendezésről kell gondoskodni és föléje „Kézmű” feliratú fatáblát kell elhelyezni.

A fagyalt csakis kifogástalan minőségű anyagból állítható elő és csak friss, romlatlan állapotban hozható forgalomba.

Az Asztalosmesterek kiviteli Szövetkezete harmincezer pengős kölcsönt kap

A Kisipari Kiviteli Intézetet keresztül az Asztalosmesterek Kiviteli Szövetkezete 30.000 pengős kölcsönt kap és így továbbra is módjában áll Angliába bútorkivitelre dolgozni. A Szövetkezet értékes munkát végez és nagy forgalmat bonyolított le a korábbi években is. Ezekre tekintettel a Budapesti Iparkamara a kölcsön engedélyezéséhez hozzájárult.

Egyesületek iparüzése

Egyesület csak akkor foglalkozhatik iparüzéssel, ha ezt alapszabályai lehetővé teszik. Ellenkező esetben iparjogszóványt nem kaphat.

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A hajdúsági gyümölcs sorsa

Az Isten jósága megáldotta a hajdúsági gazdákat kerlejt és bőséges termést adnak a gyümölcsfák, gyönyörű a szőlő és a megelégedést látni a napbarnított arcokon, a súlyos kereszteteket, ahogy vizsgálják a földeken.

Az isteni gondviselés megjutalmazta a szorgalmas kezeket, készen van a termés és most már az emberek a sor, hogy az Isten áldása minél jobban megtalálja az értékesítést úgy a termelő, mint a fogyasztó jogos érdekét biztosítja.

A hajdúsági gyümölcstermelés szempontjából az értékesítésnek sok fontos kérdését kell megtárgyalni, mert a helyes és mindenre kiterjedő értékesítési szervezkedés nélkül, a gazda súlyos gondokat vállalhat és kiszolgáltatva van a váratlan napok meglepetéseinek. Önhibáján kívül kénytelen jó termését áron alul elköttyavelyélni és sok esetben a jó termés hasznát mások, akik érte nem dolgoztak meg, teszik zsebre.

A hajdúsági gazdák néhány éve szorgalmasan telepítik a gyümölcsösöket. Debrecen környékén is számottevő új gyümölcsösöket telepítettek. A jó földeken, gondos kezek munkájának védelme alatt igen szép fejlődésnek indultak a gyümölcsösök és bizony a felnövekvő fiatal gyümölcsösök, ha ontani kezdik majd a termést,

bekövetkezik az értékesítés gondja, pedig ha már gondot jelent az értékesítés, ott már baj van.

Nincs meg az együhhataladás a termelés és értékesítés között. Ezt elkerülni kötelessége mindazoknak, akik irányító szerepe kaptak a sorstól.

Ne szabad a véletlennek kiszolgáltatni azokat, akik egész évben dolgoztak a jó termés érdekében.

Művelték a földet, ápolták, védtek a fák. Biztosítani kell az értékesítési piacokat, hogy ne kerüljön a sor fél munkára, kapkodásokra, mikor tele vannak a piacok áruval. Úgy kell megszervezni az értékesítést, hogy a termés megtalálja az utat a legmegfelelőbb értékesítésre.

A debreceni piacon napokon át most is zsúfolva a gyümölcsféle. A pöszmété 50 pengőt ért csak mázsánként, most pedig a barackterméssel vannak úgy a kisebb termelők, hogy a fuvarköltség miatt nem érdemes beszállítani a piacra, olyan alacsony az ára. Ez csak a kezdet és már ezért is sok a jogos panasza.

Mi lesz akkor, ha az új gyümölcsösök is megkezdik a termést ontani?

Mi lesz, ha ennyire szervezeten lesz a hajdúsági termést begyűjtő debreceni

A zöldmezők nyári trágyázása

A zöldmezők nyári trágyázása, mint azt újabb kísérletek bizonyítják, igen fontos és jobb is, mint az eddigi módszer. A németek, akik azt hangsúlyozták, hogy az állatállományukat a saját termései takarmányokkal kell felnevelni, eltartani, a nyári legelőtrágyázás mellett foglalnak állást. Az állatok részére minél több fehérjédús takarmányt kell termelni és ezt úgy érik el leg hamarabb, ha a rétek, legelők erősebben trágyáznak mű- és istállótrágyával.

A gyepek fejlődésének ideje a tavaszi és a nyári hónap. A tavaszi hónapokban olyan gyors a fű növekedése, hogy az állatok nem tudják lelegelni. Az első alapos legeltetés vagy kaszálás

piac. A hajdúsági gyümölcs sorsa peccsételődik meg, ha nem gondoskodnak idejében arról, hogy megfelelő módon értékesíthető legyen. Nem elég termelni a jó, zamatos gyümölcsöt, értékesíteni is kell, mert ezzel áll vagy bukik a gyümölcskultúra.

A piacot idejében kell megszervezni, gondoskodni hűtőházzal, szállítással, szeszföldekről, ahol márkás gyümölcspalínkákat lehetne készíteni a nagymennyiségű gyümölcsből és nem kerülnek dísznök elé, mint sok faluban. A vitaminban dús, zamatos gyümölcsöknek jobban meg kell szervezni a belső fogyasztó piacot is, nem lehet mindég a külföldre számítani. Ezt világosan mutatja a magyar barack mostani útja.

Egy heti késedelmes átnevése a termésnek felbecsülhetetlen kárt okozott a gazdáknak.

A veszély itt dörömböl a kapukon és most kell megkezdeni a védekezést, mert a jövő nyáron intézkedni már késő lesz.

Késő lesz az értékesítés megszervezését a jövő nyáron megkezdeni. Arra gondolni vétek, hogy hátha nem lesz ismét bő termés és akkor felesleges az értékesítési előkészület.

Abban az esetben is, ha nem lesz bőséges termés a Hajdúságban, évről-évre több gyümölcs kerül piacra az új telepítésekből, melyek termőre fordulnak. Figyelembe kell venni, hogy a gazdák, birtokosok elfogadják a jó tanácsot, hogy gyümölcsöt is termeljenek, mert Európa gyümölcskerelje vagyunk és nincs párja sehol a magyar gyümölcs zamatajának, jó ízének. Meglette kötelességét sok-sok hajdúsági, debreceni birtokos és viruló gyümölcstelepítések hirdetik szorgalmuk eredményét.

A kötelességet most azoknak kell végrehajtani, akik hivatalban vannak az értékesítés megszervezésére, hogy a gazda jutalmát is megkapja értékes munkájának.

Nem szabad bekövetkezni annak, hogy túltermelés legyen, hogy esődjé következzen be a gyümölcstermelésnek ezen az áldott földön és potlom pénzben szedjék össze a termelőktől az árut, ezzel vagyoni romlásba kergessék és elvegyék az emberek kedvét a további telepítéstől.

A hajdúsági gyümölcs sorsa fordul meg a megfelelő gyors intézkedések. Ha megfelelő lesz az értékesítés szervezése, tovább halad a telepítés, ha nem, akkor megtörik a haladás vonala és visszahúzó a Hajdúság s vele együtt Debrecen gyümölcstermelése is.

Bence Mihály

is lehet alkalmazni. A legelő hozama ilyen módszer mellett bőséges marad egész évben és nem következik be a nyári hónapokban a takarmányhiány. Természetes, hogy ezt a rendszert csak jókarban tartott legelőknél, réteken lehet alkalmazni. Egyedül csak műtrágyákkal nem lehet elérni jó ha-

Egyenlőtlen az igás állomány elosztása

A gazdasági üzemtanok szabványai szerint a külterjes és középterjes üzemekben főleg a talaj kötöttségének mértéke szerint általában 15—50 kat. hold szántóföldre számítható egy ökörfogat. A magyar agrár birtokállomány (adatokban mindig a visszatért Felvidék nélkül érve) összes igaereje ezidőszert kerekén 160.000 jármos ökörré és 680—700 ezer igás és hámos lóra becsülhető. Ez utóbbi igásállományból 9.720.000 kat. holdnyi szántóföldterület 100 holdjára kb. nyolc és egynegyed kettős ökörfogat és mintegy 36 kettős lófogat esnek, azaz országos átlagban 22,5 hold szántóra jutna egy vegyes kettős fogat. Az 1930. évi szarvasmarhastatisztika szerint 221 ezer 800 darab ökröt és tinót írtak

tást a legelőknél, az istállótrágyára szükség van a talajélet szempontjából, akárcsak a szántóföldnél. Arra azonban vigyázni kell, hogy ne vaslagon, hanem gyengén trágyázzunk az istállótrágyával, hogy a jószág ne undorodjon, hanem legeljen a trágyázás után is.

össze, viszont az 1935. évi tavaszi állatösszeírás szerint a jármos ökrök száma 171.100 darab, az 1935. évi általános agrárstatisztika adatai szerint pedig 158.400 darab volt. Az 1935. évi agrárstatisztika adatai szerint a 3 évvel idősebb lovak száma 752.000 volt. A rendelkezésre álló igaerő megoszlása birtoknagyság szerint erősen egyenlőtlen, mert míg az igaerő körálmánynak több mint fele esik a 100 holdnál nagyobb birtokba, addig az országos állományban csak mintegy 12 százaléka. A nagyobb birtokok 1000 holdjára 27 jármos ökröt és 26 igás jut, míg a kisbirtokállomány és annak érdekörébe tartozó köztulajdonú birtokok 1000 holdnyi szántóföldjére 11,6 jármosökör és 9,3 hámosló jut.

A zöldtakarmány az állatok legolcsóbb takarmánya

Az állatok legtermészetesebb, legolcsóbb takarmánya a zöldtakarmány, tehát a gazdának arra kell törekednie, hogy az istállózott, illetve a legelőről naponta hazahajtott állatainak egész évben legyen zöldtakarmánya.

Akkor kerül kevésbé a takarmányozás, ha korán tavasztól kezdve késő őszig van a jószágok zöld takarmánya, tehát a zöldtakarmányozás folytonossága megvan.

Ahhoz azonban, hogy a zöldtakarmányozás folytonossága meg legyen,

szükséges az, hogy többféle takarmánynövényt termeljünk. A takarmánynövények közül azokat kell kiválasztani, amelyek legjobban fejlődnek a vidék talaj és éghajlatai viszonyai mellett. Arra is vigyázni kell, hogy a növények nagy hozamúak legyenek, tehát többszöri kaszálást adjon. Az állatok számát is figyelembe kell venni, mert ha aránytalanul sok takarmányt termelünk, akkor kárba vesztünk és hiába foglaltuk le a talajt.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál lehet jelentkezni a trágyatelep akcióra

A földművelésügyi miniszter trágyatelep akcióját ez évben is folytatja és 100 pengős anyagi támogatást ad azoknak, akik hajlandók az előírás szerint megépíteni a trágyatelepet. A trágyatelepek alkalmasnak kell lenni 4—5 számos állat trágyájának befogadására. A telep fala téglából készül, a feneke döngölt agyagból. Az anyagi támogatást csak azok kaphatják meg, akik 100 holdon aluli területen gazdálkodnak. Aki a segélyt megkapja, az köteles a trágyatelepet miniszteri engedéllyel és gazdatársainak, ha kéri, meg-

mutatni és ösztönzést gyakorolni rájuk, hogy ők is jobban hasznosítsák a trágyát.

A trágyatelepek a megépítésére vonatkozó tervet, utasítást a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Debrecen, Hunyadi utca 5. szám megadja és ugyanott kell bejelenteni, hogy részt kívánunk venni az akcióban. A száz pengős segélyt csak akkor utalják ki, ha a trágyatelep az előírásnak megfelelően elkészült és arról a kamara is meggyőződött.

A szudáni fű nem jó száraz homokon és szikes talajon

A szudáni fű, mint a neve is mutatja, Szudánból, Afrikából került át más földrészekre. Előbb Amerikába vitték a magját, 30 esztendővel ezelőtt és onnan került Európába. A szudáni fű gyorsan fejlődő, rövid tenyészidejű, a szárazságot jól bíró, nagy tömeget adó növény.

A nagy termés következménye azonban az, hogy kiszorítja a földet. Az istállótrágyázást meghaladja. Sokan azt hiszik, hogy ez az afrikai fű megnő a sivatár száraz homokon, vagy szikes földön is, de szomorú tapasztalatokat szereznek ha ilyen talajokra vetik magját. Kifizetődő termést csak jó táperőben lévő közepkötött talajon ad.

Tanácsos olyan tavaszi növényt utána vetni, amely alá istállótrágyát szokás adni.

A szudáni füvet rendszerint április végén vetik. Holdanként 30—40 kiló vetőmag kell és 3—4 centiméteres takarás. A szudáni fű a vetés után 8—10 hétre már teljesen megérett a kaszálásra. A bugabányas kezdetén kell kaszálni, mert később elfásul, megkeményedik. — A szudáni füvet lehet legeltetni, etetni lóval, szarvasmarhával, de csak addig, míg nem fás. A fejős tehének szívesen eszik. Tápértéke a jó réti szénával egyenlő. — A szudáni fű szalmája hasonló tápértékű mint a köles szalmája.

A Debreczen rádióműsora

1939 július 30-tól augusztus 5-ig

VASÁRNAP

JULIUS 30.

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
9: Unitárius istentisztelet a Koháry utcai templomból. Prédikál Barabás István lelkész.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Pusztai Sándor leányfalui lelkész mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara Sugár Viktor vezetésével.
11.15: Görög katolikus magyar istentisztelet a Rózsák téri levő templomból. A szentbeszédet mise közben Papp György dr. püspöki titkár mondja. A szentmise énekeit ősi dallamon a hívek éneklék. — Utána Himmusz. Harmóniumon kísér Ordelt Lajos.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Cselényi József Petőfi-versekre írt magyar nótákat énekel. Kíséri Farkas Jenő és cigányzenekara.
13.40: „Egy védtelen asszony.” Csehov humoreszkje. (Felolvasás.)
14: Hanglemezek.
15: „Időszzerű gazdasági tanácsadó.” (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)
15.45: Koncert Fuvószenekar. Vezényel Keil Ernő.
16.25: A „Pax Ting” tábor ünnepélyes megnyitása a gödöllői Erzsébet királyné parkból. Beszélő Dövényi-Nagy Lajos.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: A rádió szalonzenekara. — 1. Lehár: Tánchezil. 2. Cremieux: Lassú keringő. 3. Részletek a „Hőfőhérek és a hét törpe” c. filmből. 4. Pazzeller: Herkulesfürdői emlék — keringő. 6. Farkas Ferenc Tarantella.
18.15: „Felfedeztem Amerikát.” Kínizsi Andor vídám elbeszélése.
18.50: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Stefániai Imre: Primavera Hellenica. 2. Csajkovszkij: Részlet a „Diótörő” c. balettből. 3. Nováki László: Scherzo. 4. Szabados Béla: Régi magyar táncszöveg. 5. Haydn: Üst-dobpergés.
Közben 19.15: Hírek.
20.10: Jön a kegyelmes úr.” Bohózat 7 képben. Irta Bóday Jenő és Machán Tibor. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Pálto Boldizsár, polgármester — Kürthy György; Krisztina, a feleség — Berkó Illy; Ágnes, a leányuk Tachy Anna; Tamás — Ajtay Andor; Talmay — Fáy Béla; Holubka szenátor — Galetta Ferenc; Babérváry — Kövály Gyula; Rosenbergré — Orbán Ibolya; Venyige, írónk — Baló Elemér; Hajdu — Koltay Gyula; Teac — Mihályi Julia.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Táncclemezek.
22.40: Hírek, német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Dunapalota szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.25: Tunggram Dalárda. Vezényel Endre Béla.
10.05: Hanglemezek.
19.30: „Egy japán gyárvaros.” (Oszaka.) Irta Keöpe Viktor. (Felolvasás.)
20: Hírek, löversenyeredmények, szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Néger dalok. (Hanglemezek.)
20.50: „Lionardo kiállítás Milánóban.” Farkas Zoltán előadása.

21.20: Faragó György és Albert Ferenc zongora-hegedű számai.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 15.16 és 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 9: Egyházi ének és szentbeszéd a kasai Szent Erzsébet székesegyházból. A szentbeszédet Kucez Imre mondja.
10.15: Evangélikus istentisztelet. Prédikál Mohr Gedeon.
11.20: Hírek és műsorismertetés.
11.30: Hanglemezek.
Közben 11.40: „Magyar kultúrházak a Felvidéken és Szlovákiában.” Darkó István előadása.
12.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Varsó 18.50; Baranyi Lily zongorázik. Olasz I. 20.55: Bizet: Carmen, opera.
TÁNCZENE: Bécs 20.15, Hamburg 19, Varsó 21.15, Szófia 21.25, Berlin 22.30, R. Páris 23.

HÉTFŐ

JULIUS 31.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Csevegés a fürdőzészről és más egyébről a magyar biédermeier korban.” (Felolvasás.)
10.45: „A falagtól a porcellánfogig.” Irta Lovag Wachutka Ferenc. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himmusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemezek.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Szalonfűtős.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diáklőrája: „Közép-afrika törpe őslakói.” Irta Bánki Sándor. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: „Petőfi halála.” Irta Gyulai Farkas dr. (Felolvasás.)
17.40: Lakatos Gyula és Vince cigányzenekara.
18.30: „Petőfi a katoná, a zöldhajtkás sárgapitykés közlegény.” Asztalos Miklós dr. előadása.
18.50: Vita-eladás.
19.15: Hírek.
19.25: Molnár Anna hárfázik.
19.40: Kiss Ferenc Petőfi-verseket ad elő.
20: A Turul együttes előadása a Studióban. Fioravanti: „Vándorszínészek” c. operája egy felvonásban. Rendező Balogh Pál. Vezényel Karáesyonyi István. Személyek: Rosalinda — Senyeci Ius; Bellarosa — Kronfusz Richárd; Lauretta — Bánlaky Elns; Fiordaliso — Szabó Miklós; Boehindoro — Szirmai Reginald; Frigidanza — Máthé Jolán; Servasio, utazó — Hetényi Kálmán; Umberto; katoná — Kürtös Károly; Giannelta — Varga Klári; Padosta — Tibiássy Béla.
Utána kb. 21.40: Hírek, szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Közvetítés az Ostende-kávéházából. Lendvai Jóska és cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel.
22.40: Hírek, német, olasz, angol, és francia nyelven.
23: A Maria Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Fegydy

Sándor.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.40: Molnár Anna hárfázik.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: „Szepesi ötvösök.” Kőszeghy Elemér előadása.
20.50: Hanglemezek.
21.30: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: „A segesvári esete.” Lausmann Ottó előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—15.40: Azonos Bp. I. műsorával.
15.40: „Liszt Ferenc.” Sziklay Ferenc dr. előadása, hanglemezekkel.
16.45—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Berlin 19: Helge Roswange énekel. Svájci aleman 20: Bizet: Carmen, opera.
TÁNCZENE: Pozsony 19.40, Hamburg 19, Varsó 22, Brüsszel I. 22.10, P. Parisien 23.

KEDD

AUGUSZTUS 1.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A nemzet nem bízhatik másban, mint saját erejében.” (Emlékezés Kossuth Lajos 1848 július 11-i naggy beszédére.) Irta Fényad Ernő. (Felolvasás.)
10.45: Divattudósítás. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himmusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Fertis Jenő cigányzenekara muzsikál.
Közbe. 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. — 1. Rust: Gyermekünnepély — nyitány. 2. Eördögh János: Tangó szerenád. 3. Kochmann: Firenzei keringő. 4. Leopold: Hungaria-egyveleg. 5. Waldteufel: Zöld réten — keringő. 6. Flotow: Márta — nyitány.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Felföldünk gyöngyfel.” Hegyaljai Kiss Géza előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: Szudy Nándorné zongorázik.
17.40: „Arad marad.” (Képek Arad történetéből.) Harmath Géza és Lendvai Ferenc párbeszéde.
18.10: A rádió szalonzenekarának műsora.
19.15: Hírek.
19.25: „Emlékezés vérré és dícsőségre.” Pávai Mátyás Sándor ny. altábornagy előadása hanglemezekkel.
20.15: Komjáthy Aladár verseiből ad elő.
20.35: „Az én rádióműsorom.” VII. — „Európai mozaik.” Közreműködik: Böszörményi Nagy Béla (zongora), Lukács Margit és Abonyi Géza (versek).
21.10: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Hanglemezek.
22.40: Hírek, német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Közvetítés az Emke-kávéházból. Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.15: Magyar-országi ballatáinknak. Hanglemezek.
18.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
19.30: „A malária.” Makara György dr. előadása.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Mally Győző, az Opreaház tagja énekel, zongorán kísér Földes László.
20.45: „Angliai levél.” — Irta Buday György. (Felolvasás.)
21.15: Közvetítés a Hangli-kioszkból. Fátoly Janesi és cigányzenekara muzsikál.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: „A kasai mészárosévek.” Jaszuch Elek előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—18.40: Azonos Bp. I. műsorával.
18.45—19.10: Azonos Bp. II. műsorával.
19.15—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Zágráb 20: Wagner: Tannhäuser, opera. Oslo 20.15: Strlaus R.: Rózsalovag.
TÁNCZENE: Berlin 20.15, Köln 20.30, Boroszló 22.40, London 23.30.

SZERDA

AUGUSZTUS 2.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Vajda-Hunyad vára.” Irta Darvay Mária. (Felolvasás.)
10.45: „A film igazi feltalálója.” Sziinyay Jenő előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himmusz. — Időjárásjelentés.
12.10: A rádió szalonzenekarának műsora. — 1. Heyden: Vadászinduló. 2. Mayben: Bűn a hazugság — angol keringő. 3. Mayer—Lindauer: Egervidéki táncok. 4. Lacalle: Amapola — rumba. 5. Lehár: Arany és ezüst — keringő. 6. Botstorf: Fekete és fehér — intermezzo. 7. Dziewior: Törpék birodalmában. 8. Sándor Jenő: Operett és filmgyeveg. 9. Szirmai Albert: Pezsgóval a „Mágnas Miska” c. operettből.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diáklőrája: „Híres versek titkai — Arany János: Fiamnak.” Fábán István dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: „Vidéki fiúk elhelyezkedése a budapesti egyetemeken.” Várkonyi Fiedel előadása.
17.35: Rendőrszenekar. Vezényel Szőlőssy Ferenc.
18.45: Magyar-országi ballatáinknak. „A kárpátaljai fatemplomok építészete.” (I. rész.) Felolvasás.)
19.15: Hírek.

19.25: Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.
 20.20: Két egyfelvonásos. Rendező Kiss Gyula. 1. „Egy kis félreértés.” Vigjáték 1 felvonásban. Irta Max Maurey. Fordította és rádiószínpadra alkalmazta Harsányi Gizi. Személyek: Alcime — Ihász Lajos; Nock — Dénes György; Nockné — Harsányi Gizi; Erneszt — Horti Lajos; Filfer — Solthy György; Viktor — Kertész Lajos. — 2. „Szomszédok” Hangjáték egy felvonásban. — Irta Arató Béla. Személyek: Ádám Mózes — Kubányi György; Husvéth Péter — Pethes Ferenc; Torza Ábrissné — Vándory Margit.
 Utána kb. 21.10: „Ces Quatre” lengyel énekegyüttes.
 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
 22: Emmer Jaap hegedül, zongorán kíséri Földes L.
 22.25: Tánccseleked.
 Közben 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 0.05: Hírek.
 BUDAPEST II. 19.30: „A mai Weimar.” Klekka János dr. városképe. (Felolvasás.)
 20: Hírek, löversenyeredmények, szlovák és magyar-országi hírek.
 20.20: Hanglemek.
 21.10: „A graeffenbergi vendég.” — Nyiresy Tichy Kálmán előadása Pákh Albertől. (Felolvasás.)
 21.40: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.
 Közben 22: Időjárásjelentés.
 A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
 KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
 11.05: „Nagyszombat dícsősége”. Geréb László dr. előadása.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
 12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
 KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Szófia 19.50: Berlioz: Faust elkárhozása. Olasz III. 21: Wagner: Lohengrin, opera.
 TÁNCZENE: München 19.20, Droitwicz 19.10, Szófia 22, Varsó 23, Olasz 23.15.

CSÜTÖRTÖK

AUGUSZTUS 3.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemek.
 Utána: Étrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.20: „Pakots József elbeszéléseiből: 1. Antik művásár. 2. Négyszáz gyermek.” (Felolvasás.)
 10.45: „Az Egyetlenke.” Irta R. Ruttkay Emma. (Felolvasás.)
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Gasparek Tibor hegedül, zongorán kísér Földes László.
 12.40: Hírek.
 12.50: Oláhné Vajda Julia énekel, zongorán kísér Földes László.
 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr.
 14.30: Hírek.
 14.45: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15: „Vendéglátás a lányosháznál.” Szily Leontin előadása.
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
 17.10: „Mentsük meg Rákóczi kápolnáját.” Bilkey Ferenc előadása.
 17.35: Népegyesület magyar nótákat énekel, kíséri Veress Károly cigányzenekara.
 18.45: „Petőfi, az újságíró.” Schöpflin

Aladár előadása

19.15: Hírek.
 19.25: Hangképek a cserkészleányok első világtalálkozójáról. Közvetítés Gödöllőről. Beszél Geeső Sándorné és Máriássy József dr. (Hangfelvétel.)
 19.55: Fischer: Az Alpoktól délre — szvit. (Hanglemekről.)
 20.40: Operaházi zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
 21.10: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
 22: Közvetítés a Vadászkiirt-szállóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23: A rádió szalonzenekarának műsora.
 0.05: Hírek.
 BUDAPEST II. 19.30: „Az evangélikus nőegyleti munka.” Irányi Kamillné előadása.
 20: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek, szlovák és magyar-országi nyelven.
 20.20: Rác Elek cimbalmozik.
 20.50: Néprajzi hanglemek.
 21.10: Közvetítés a Vadászkiirt-szállóból. Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.
 21.45: Időjárásjelentés.
 A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
 KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
 11.05: Szlovák hallgatóinknak: A nyár a szlovák költészetben. Vájlok Sándor előadása.
 11.25: Hanglemek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
 12—15.50: Azonos Bp. I. műsorával.
 15.50: A kassai szalonhatos műsora.
 16.45—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
 KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 19: Weber: A búvós vadász, opera. Svájc r. 21: Toscanini vezényel.
 TÁNCZENE: Pozsony 19.30, Varsó 17, Königsberg 20.30, Hamburg 20.35, Szófia 21.40.

PÉNTEK

AUGUSZTUS 4.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemek.
 Utána: Étrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.20: „Tatárdúlás Magyarországon.” Irta Galánthai Király Pál. (Felolvasás.)
 10.45: „Az ipar rokkantjai.” — Pályi Márton dr. előadása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.40: Az állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Vincze Ottó. — 1. Vincze Ottó: Áldozás Mozart szellemének. 2. D'Albert: Ábránd a „Hegeyek alján” című operából. 3. Wetzel: Törpék díszmenete. 4. Strauss János: Perpetuum mobile. 5. Kiss-Angyal Ernő: Magyar hangulatkép. 6. Veesev Ferenc. Valse Triste. 7. Kéler Béla: Rákóczi nyitány.
 Közben 12.40: Hírek.
 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30: Sthimmel Miklós jazzzenekara.
 14.30: Hírek.
 14.45: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.20: A rádió diáklélorája. „Észak Velencéje.” Irta Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
 17.10: Hanglemek.
 17.30: „A németalföldi poldervidek.” Bulla Béla dr. egyetemi m. tanár előadása.

18: Sportközlemények.

18.15: A rádió szalonzenekara. — 1. Lutz Béke — induló. 2. Schröder: Dalkeringő a „Dreiklang” című filmből. 3. Grever: Ti-Pi-Tin — foxtrott. 4. Siede: Hawai szerenád. 5. Rixner: Pony — foxintermezzo. 6. Zakál Dénes: Éjjeli szerenád. 7. Friml: Indián szereimi dal. 8. Mercier: Tarantella Siciliana. 9. Eisemann: Miss Amerika — előjáték. 10. Englemann: Táncceló billentyűk.
 18.45: „Knut Hamsun nyolevan éves.” Kodolányi János előadása.
 19.15: Hírek.
 19.25: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál.
 20.10: Az „Aida” szereposztásának ismertetése.
 20.20: A Szegedi Ünnepi Játékok keretében az „Aida” közvetítése. Dalmű négy felvonásban. — Szövegét írta Gislanzoni. Fordította Zoltán Vilmos Zenéjét szerezte Verdi. Az előadást vezényli Ferencsik János. Rendező Nádasy Kálmán. Karigazgató Roubal Vilmos. Személyek: A király — Lendvay Andor; Amneris — Némethy Ella; Aida — Németh Mária; Radames — Halmos János; Amostr — Losszony György; Ramphis főpap — Koréh Jendré; A hírnök — ifj. Toronyi Gyula.

Az I. rész után kb. 21.50: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
 Utána: Csevegés a szabadtéri játékok műhelytitkairól. Beszélő: Filó Lili.

Az előadás után kb. 23.35: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

0.45: Hírek

BUDAPEST II. 19.30: „Pest és Budapest a nagy árvízben.” Urai Dezső előadása.

20: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.

20.20: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál.

20.40: Tánccseleked.

21.40: Időjárásjelentés.

21.45: Magyar nóták és eszterdásak — hanglemekről.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.

11.05: „Mai felvidéki költők: Tamás Lajos.” Marék Antal dr. előadása.

11.25: Hanglemek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Varsó 16.20: Magyar ének kar. Berlin 20.15: Kreitzer: Granadai éji szállás, opera.

TÁNCZENE: Köln 21.10, Pozsony 22.15, München 22.45, Boroszló 22.30, Frankfurt 22.30, P. Parisien 23.

SZOMBAT

AUGUSZTUS 5.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Beszédesszámok.” Nagy Sándor dr. előadása.

10.45: „Mit nézzünk meg?” A Nemzeti Muzéumban a nyírbátori stámmokat ismerteti dr. Bárány Istvánné. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Sallak Pál énekel, zongorán kíséri Földes László. — Szabó András zongorázik.

Közben 12.40: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemek.

14.30: Hírek.

14.45: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

személyek.

16.15: Bátor Irén meséi.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.

17.10: A m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. sz. regőscsoportjának műsora. — 1. Lugossy István: Bevezető. 2. Népdaok: a) A dobszai erdő; b) Arass rózsám; c) Szürke számár; d) Cifra tolla (Sztára Sándor feldolgozása). 3. Lugossy István: Összekötő rigmus. 4. Lugossy István: Tárogatószóló — Székely népdalbránd. 5. Sztára Sándor: Szeretem az erdőt (Murgács Kálmán szövege). 6. Igyártó Zoltán: Ördögsekér (Jászay szövege). 7. Lantos Ferenc: Vigyázzunk a lányra (Murgács Kálmán szövege). 8. Csajághy Gyula: Érik a bozakkalás.

17.40: „A rádió postája.”

18.10: Közvetítés a Gellért-szállóból. Hluczyk László jazzzenekara játszik.

18.45: „Néző királyt koronáz.” Révay József csevegése.

19.25: Hanglemek. — Lengyel zeneművek.

20: „Hogyan élemezük miúllós fővárosunkat.” Közvetítés Budapest székesfővárosi Elelmiszer Nagyvásártelepéről. Beszél Tari Ágoston. (Hangfelvétel.)

20.30: A „Cigánybáró” közvetítése a margitszigeti szabadtéri színpadról. Operett három felvonásban. Irta Jókai Mór regénye nyomán Schnitzler I. Zenéjét szerezte Strauss János. Fordította Liszt Nándor. Rendező Vértess Lajos. Karnagy Paul Tibor. Személyek: Zsupán Kálmán — Komáromi Pál; Arzén, a leánya — Szabó Ilonka; Mirabella — Gobbi Hilda; Ottokár — Károlyi Vilmos; gróf Carnero — Solthy György; Czippa, cigányasszony — Gere Lola; Szaffi — Tamás Ilona; Barinkay Sándor Sárdy János; Gábor diák — Háromy Imre; Pali — Pethes Ferenc; Ferkó — Sándor István; József — Hlatky László; Mihály — Bihari József; Egy hírnök — Deák Ferenc; Lámpagyújtogató — Király József; Miska, hajóslegény — Földes István; Pista, Zsupán szolgája — Ternei Gyula.

Az I. felv. után kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.

A II. felv. után kb. 22.50: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági féloraja.

20: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.

20.10: Tánccseleked.

20.50: „Savonarola.” Huszti Dénes dr. előadása.

21.20: A rádió szalonzenekarának műsora.

21.50: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 24—1 óráig ad műsort.

KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.

11.05: „Pillanatképek a mezőgazdasági életből.” Lukács Dezső dr. előadása.

11.20: Hanglemek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12—15.40: Azonos Bp. I. műsorával.

15.40: A 21-ik honvédgyalozezred zenekarának műsora. Vezényel Hadányi Antal.

16.45—19.25: Azonos Bp. I. műsorával.

19.30—20: Azonos Bp. II. műsorával.

20: Tánccseleked.

20.30—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Deutschlandsuder 15.15: Erna Sack énekel.

TÁNCZENE: Varsó 17, Szófia 21.40, Köln 22.40, Königsberg 22.40, Olasz I. 23.15, Brunn 23.

A b b á z i a Hotel Auguszt
Elsőrangú szálló és pensio. Kitűnő magyar konyha és személyzet
 Felvilágosítást nyújt Auguszt cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3. Délután 4-7 óráig.

APROHÍRDETESEK

Nyomozó iroda
 Szabó magánnyomozó irodája Varga uca 41. Legdiszkrétebben — nyomoz, megfigyel — bárhol. 803

Levelezés
 15-20 napra férfi benzintársat keresek alpesek és olaszországi autótúrára. Cím a kiadóban. 703

Intelligens
 urilány megismerkedne középkorú komoly uriemberrel — szórakozás céljából. Levelt 13. jelígre a kiadóba kérek. 862

Házasság
 Férfihez mennék idős emberhez, jobb családból való középkorú özv. magános asszony. — Otthon után vágyom jelígre. 898

Alkalmazást nyer férfi
 Kocsis és fejtehenes — egy családban — felvétetik a debreceni T. sz. gazdasági népiskolához. — Mikepécsi út 10. sz. 706

Konvenció
 cseléd, aki harmad, v. negyed magával tud szolgálni, azonnali belépésre kerestetik debreceni tanyára. Jelentkezni 12 és 2 óra között a lap kiadóhivatalában. Vasárnap 9 és 10 óra között. 744 vv

Timár-
 munkást, vagy napszámot felveszek, Tekei u. 82. 711

Munkafelügyelőt
 keres gazdaság. Gazdasági téren kellő jártasság szükséges. Fizetési igény megjelölendő. — Cím a kiadóban. 709

Konvenció
 gazdasági cselédet keresek legalább egy nagyobb fiával azonnali belépésre debreceni tanyára. Nagy család előnyben. Jelentkezni lehet 12 és 2 óra között a lap kiadó hivatalában Vasárnap 9 és 10 óra között. 743 vv

Fiatal festősegéd
 felvétetik. Gabauer Gyár, Hid uca 32. 264

Szülészt
 fiával felveszek. Cím a kiadóban. 832

Kerestetik
 komenciós kocsis aug. 1-ére, Nap u. 1. 752

Szabósegédet,
 ki önállóan tud szabni és nagy munkát készíteni, keresek állandó munkára Trien Sándorné, Tiszadada 725

Egy
 ügyes fiú kovácstanulónak felvétetik teljes ellátással, Eötvös u. 75. 808

Tanulót
 16 éven felül felvesz rőfős, konfekciós — Amerikai divatüzlet. 809

Házmasternek
 gyermektelen házaspár lakás cseléneben kerestetik, Domokos Lajos u. 18. 822

Fényképészegéd,
 fiatal, jómodorú, ki kelő útbiztosítás mellett szabadban felvételhez és amatőr munkákhoz eléggé ért, azonnali belépésre küldje ajánlatát fizetési igényekkel, lakás, ellátás mellett — Róna fényképészek, Parád-fürdőre. 881

Vízvezeték-szerelő-
 tanulónak ügyes fiút felvesz Kolozsváry János, Csapó uca 56. 830

Tanulónak
 iskolázott, ügyes, mozgékony fiút felvesz Nagy vasüzlete Csapókanyar. 827

Férfiszabó
 tanulók felvétetnek — Hofgartner, Szent Anna uca 41. 828

Kerékpáros
 ügyes, megbízható újságkiosztót felveszek lapkihordáshoz. Jelentkezni délelőtt 9-11 óra között. — Magyarország Batyány u. 13. 922

Kádár munkás
 felvétetik Hid utca 8. 933

Fémesizelősegédek
 és tanulók felvétetnek. Rácz. — Halköz 3. 944

Bádogostanuló
 felvétetik, női kerékpárt veszek, Both, bádogos, Csapó u? 56. 910

Keresek
 fiatal házmasterpárt vagy magános asszonyt Simonyi ut 5. 903

Mindenes
 bentkosztos kocsis felvétetik. Zugó 4. Reáliskola. 1030

Tanulót
 4 középiskolával fizetéssel felveszünk. — Dtutsch Albert és Fia. 921

KIRÁLY KAVÉI MEGIS A LEGJOBBAKI AROMÁS, ZAMATOS KAVÉI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A YEVO ELŐTT PÖRKÖLİK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Fodrásztanulónak
 fiút felvesz Moldován, Szent Anna u. 1. 860

Címfestőtanuló
 felvétetik. Kálvin tér 4. 1017

Teljesen
 megbízható házmesterpár jelentkezik hosszú bizonyítvánnyal elsőjére. Bethlen u. 68. 1018

Konvenció
 kocsis nagyobb fiával augusztus 1-re felvétetik. Varga utca 34. 953

Gazdaságba
 tehenész nagyobb fiával kocsisnak alkalmas felvétetik. József kir. herceg utca 30. 978

Hoffher-
 traktorhoz kaucióképes kezelőt gazdasági kulcsárt, írkokot, keresek. Magoss György tér 30. 969

Egy
 erős fiút kenyérkihordónak azonnal felveszek. Czegléd u. 1. Boskovics. 965

Jó családból
 való ügyes fiu tanulónak felvétetik. Rákóczi utca 39. 964

Házmaster
 gyermektelen felveszek. Vár utca 8. 895

Kifutófiút
 fiatal, erőset, kerékpározni tudót felvesz Szilágyi fűszeres, vámospécsi sorompónál. 896

Angóra
 telepemre kezelőt egy családtaggal felveszek, lakásal, nők is jelenhetnek, István ut 45. 833

Alkalmazást keres férfi

Pénzbeszedői
 állást 3000 P biztosítékkal, saját kerékpárral rendelkező — fiatal nyugdíjas elvállal. Lippai Lajos, Temető uca 14.a/ 932

Állandó
 munkára hölgyfodrászsegéd állást keres Nádudvar ifj. Bojtor. 791

Soffőr
 állást keres vidékre is. Fekete Bocskai tér 6. 927

Egy
 vegyes munkás kovács tüziember állandó munkát vállal. Cím a kiadóban. 756

Soffőr
 állást keres: magán személykocsira, intelligens, nőtlen, fiatalember. Károly Ferenc József ut 30. 1032

Alkalmazást nyer nő

Orvosi
 rendelőbe szobalány hosszú bizonyítvánnyal azonnal felvétetik, Fazakas, Kálvin tér 14. 785

Jómunkás
 hölgyfodrászleányt felveszek. Orsz. Kassa út 11. szám 837

Bejárónő
 és egy kifizető felvétetik. Wesselényi u. 15. 839

Intelligens
 jól főző házvezetőnőt tanyára keresek. Jelentkezni Kossuth u. 31. 847

Perfekt
 varrónő, szabásznő felvétetik, Benyáts Ernőnél, Tiszapalota. 849

Főző
 mindenest elsőjére felveszünk. Nyomató u. 3. szám. 1234

Jócsaládból
 való leányt vagy fiút tanulónak felveszek. — Ajánlatokat „fűszerkeskedő” jelígre a kiadóhivatalban 806

Hadházi
 utcaóra főzni tudó bejárónőt keresünk, Jelentkezés Szoboszlai úti bérház. Mátééknál. 800

Liszt
 és terményüzlet keres olyan nőt, ki írni, számolni, kiszolgálni és pénzkezeléshez értsen. Budai Ézsaiás u. 2. 804

Rőfős
 konfekciós kiszolgáló kisasszonya nagy fizetéssel felvesz Amerikai divatüzlet. 809

Azonnalra
 keresek bejárónőt, jelentkezés reggel 10-ig. Adler, Hüvelyes u. 10. 815

Jól
 főző mindenest jó bizonyítvánnyal felveszek Rothermere u. 7. 829

Hatszernakmabeli
 leány, gyakornok, ki szolgáló segéd felvétetik. Cím a kiadóban. 833

Mindenes
 főzőnőt négytagú családból keresek Gazdák sűtődjé, Bösörmeényi út 15. sz. 835

Bejárónőt
 felveszek. Mihály. — Arany János uca 2. II. emelet. 9. ajtószám. 984

Bejárónőt
 vagy bentlakót gyermek mellé felvesz — Grósz. József kir. hg. u. 7. 986

Kifutóleányt
 alkalmaz Nagy Gyula műhímző. Püspöki palota. 932

Megbízható
 bentlakó mindenest hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Tikos, Simonffy u. 2/a. 999

Kiszolgálónőt
 fiatal, — vendéglőbe felveszek. Maróthy György u. 3. 963

Bejáróleány
 jócsaládból való, elsőjére felvétetik. Széchenyi u. 8. sz. keresztépület. 1023

Magános
 nő esetleg gyermektelen házaspár, idős nő mellé havi 10 P fizetéssel és lakással felvétetik. Ref. lelkész. Szabó Kálmán u. 41/b. 1013

Ügyvédi irodába
 lehetőleg keresztény, gyakorlott gyors- és gépírónőt felveszek. Cím a kiadóban. 998

Áolónő
 felvétetik, jelentkezni Szöllösi tőzsdében, Püspöki palota, Hatvan u. 1. 929

Paplanvarrodamba
 tanulóleányt felveszek. Sas u. 2. 934

Főzéshez
 értő mindenest kis családból felvétetik. Bethlen u. 34. 940

Rendes
 bejárónőt Burgundia uca 4. számhoz közzelakót azonnal felveszek. Havasné, az emeleten. 946

Mindenes
 főzőnőt kéttagú családból felveszek. — Szabados, Arany János u. 2. 949

Jócsaládból
 való leány tanulónak felvétetik. Jóry Margit kalapszalón. Piac uca 19. 870

Munkáslányokat
 felvesz Széchenyi uca 42., Kovács. 883

Megbízható
 bejárónőt keresek — 1-re. Jelentkezés hétfőn d. u. 5-7 között Patthyány u. 17-19. félemelet 5. 879

Alkalmazást keres nő

Fiatal
 tanítónő 1-2 gyermek mellé nevelőnőnek vagy idős hölgy mellé társalkodónőnek — esetleg vidékre is — elmenne. Cím a kiadóban. 731

Jómegejelenésű
 gyermekszertető tisztességes leány magyar nevelőnőnek ajánlkozik. Cím a kiadóban. 825

Jobb családból
 való középkorú özvegy magános asszony gondozónak elmenne idős házaspárhoz vagy magánoshoz. Cím: Timár utca 23. szám. Keresztépület. 897

Háztartási alkalmazott

Főzítő
 bentlakó mindenest keresek augusztus elsőjére Hüvelyes u. 921

Bejárónő
 délelőtti felvétetik — Miklós u. 11. keresztépület. Jelentkezni tíz óráig. 928

Mindenes
 főzőnő és fiatal bejárónőt elsőjére felveszek. Bethlen u. 19. 884

Jóbizonyítvánnyal
 mindenest felvétetik — Bernát, Piac u. 26-a. sz. IV. em. délelőtt 10-ig és délután. 887

Kisújszállásra
 mindenest leány felvétetik. Jelentkezni hétfőn délelőtt Fülöp, Deák Ferenc u. 10. 905

Mindenes
 szobalányt évesbizonyítványokkal elsőjére felveszek. Jelentkezni vasárnap reggel 8-9-ig, hétfőn délután 4-6-ig is. Deák Ferenc u. 6. földszint. 913

Ajánlat

Házlebontás
 miatt gyümölcs, szemegüzletemet, Csapó uca 3. sz. alól, Dégenfeld-téri barakkba helyeztem át, (Bódével szembe). 431 8. 22

Költözködés
 alkalmából villanykörteit becsereljük, rádió, gramofon, tánclemez, vagyonmentő, Hunyadi uca 22. 1764 8. 8.

Ciánóztasson
 bizalommal a „Csalá” ciánózó vállalattal. Rákóczi uca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2.

Poloskairást,
 ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kigyó uca 5. szám. 1867 9. 2.

Fáy-arcokrém
 tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc „Aranyegyszarvú” gyógyszerháza, (színház mellett). 1653 8. 4.

Retortafaszén
 Boksa-faszén, kőszén, tűzifa, Likalit, petroleum legoicsóbban beszerezhető: Grünfeldnél, Hatvan uca 21. sz. telefon: 29-82. 77 1. 13.

Tölgyfaparketta,
 használatlan, száraz, négyzetméterenként 4.50, lerakás 1.20. Iroda: József királyi herceg uca 5. II. 3. Telefon 28-74. szám. 112 8. 6.

Fáy arcokrém
 napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában, Színház mellett. 1653 8. 4.

Kék-
 gázfűzők, üstök, üstházak, nyugágyak, vendégágyak, passzírozógépek, mérlegek, stülök, virágvázák, temetői padok, almaszedők, zománctűzhelyek Nagy vasüzletében, Csapókanyar. 826

60 fillér
 egy négyfogásos ebédmenü, Szent Anna 36. számú kifizetőben. 826

Kerékpárját
varrógépjét teljesen
rendbehozta Keszler
Széchenyi uca 1. szám.
Új és használt kerék-
párok részletfizetésre a
legolcsóbban. 1722 8. 6

Csépést
vállalok azonnalra —
Karacs Imre, Ondód
1. sz. 943

Lakáson
mosást, vasalást vállalok.
Eötvös uca 116.
4. ajtó. 1006

Étkezémet
püspöki palota főudvar-
ban megnyitottam. Izlet-
es házikoszt jutányos
árban. Bentékezésre,
kihordásra. 993

Béreséplést
vállalok magánjáró ál-
lami tüzes gépre Prém
Miklós Honvéd u. 57.
991

Sodronyágybetétek,
drótkerítések, vaságyak
mosdók, állófogások stb
készülnek Ottónál, Rákóczy 13. 992

Kereslet

Veszek
bútort, zálogjegyet, var-
rógépét, irodaberende-
zést, mindenféle ingósá-
gokat. Hívásra jövök.
Csapó uca 16. 707. 9. 7.

Vadat.
foglyot, özet, export-
ra megfelelő minden
mennységben veszek
Vargáné. — Délelőtt
Simonffy ucai üzlet-
ben, délután Árpád
tér 4. sz. 924

Egy
újabb típusú jókar-
ban levő női Singer
varrógép megvételre
keresték. Berek u. 6.
6. sz. 956

Vadat.
foglyot, özet Barkász
féle export részére
bármilyen mennyi-
ségben veszek. Wag-
nerné. Árpád tér 31.
916

Ezer
pengő kölcsönt kere-
sek priváttól ingat-
lan fedezésre. Közvet-
ítő díjazva. Cím a
kiadóban. 856

Tüzifa
árulásra alkalmas
udvart keresek. Sü-
megi, Bethlen u. 17.
796

Jóforgalmú
fűszerüzletet keresek
Cím a kiadóban. 885

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
fínom koszt a Hun-
gária panzióban, **szobák napokra és hónap-
számra,** Ferenc József
út 59. szám. Telefon:
23-39 szám. 800 vv

Élelmiszer ital

Öt éves
tokaji zamatos bor li-
terje 1 pengő. Vár 2.
852

Sajttermésű
újletai borok literje
70 fillértől pincéből.
Árpád tér 5. 927

Kitűnő
minőségű homoki faj-
borok 60—90 fillérig.
Dr. v. Balogh Jánosné
saját termelésű kiméré-
sében, Rákóczy u. 10.
902

Társ

Rövid
szövött, kötött textil-
konfekció iparral ren-
delkezem, pénzes tár-
sát keresek. Cím a ki-
adóban. 1029

MAV
háztól-házig fuvaro-
zási vállalatához két
egylovassal — társat
keresek vidékre. Ci-
met „Fuvar” jellegre
kiadoba. 892

Többezer
pengővel ízr. betar-
sulhat jömeneteli
üzletembe. Ipariga-
zolványom is van. —
Leveleket „Biztos jö-
vedelem” jellegre ké-
rek. 950

Oktatás

Urileányokat
kiképzésre elvial (ame-
rikai-párisi módszer)
Parissette Kosmetikai
Szalon Budapest Do-
rotya uca kilenc. Szép-
ségápolószerek székül-
dése. 771

Magyar nóta
sláger zongora tanfo-
lyam augusztus 1-től.
Mester u. 11. sz. 766

Pénz

2—3000 pengőt
ingatlanfedezetre adok.
Cím kiadóban. 1011

Rádió

2+1
lámpás rádió eladó. —
Megtekinthető a kiadó-
hivatalban. 1234

Hangszer

Zongorák
pianinók megbízásból
alkalmi áron 240 pen-
gőtől. Tanczer, Batthy-
ány u. 1. 673

Pianino,
angol mechanikus el-
adó. Megtekinthető dél-
előtt 11—12 óráig. Püs-
pöki palota I. kapu, I.
47. 772

Zongora
modern, olesón eladó.
Pianinó is bérebeadó.
olesó harmonium el-
adó. Hangolást, javít-
ást olesón vállalok.
Tonté, Piac u. 44. 958

Bútor

Antikkomót,
modern háló, ebédlő, s
kombinált szekrény,
konyhaberendezés, fo-
telek eladók, Dégenfeld
tér 6. szám. 379 8. 19

Eladó
sürgösen ebédlő, íróas-
ztal, kis asztal, képek,
leanderek, stb. Simonyi
út 11-a. 769

Ebédlő
eladó. Megtekinthető
naponta délután 4—
6-ig Nyugati uca 50.
797

Eladó
hálószoba bútor Si-
monyi út 5. sz. 903

Két darab
festett ágy és egy sifon
eladó. Ugyanott leán-
derek, rózs- és fehér-
színiük eladók. Honvéd
temető uca 6. 1217 vv.

Elköltözés
miatt egész háló, —
egyéb bútorok el-
adók Kút uca 58. 762

Két
festett háló, külön
ágyak, szekrények,
egy rokokó garnitu-
ra, szolonok, egyéb
bútorok olesón el-
adók Csapó 49. 853

Nagy
ebédlőszőnyeg, kerek
ebédlőasztal, kinyit-
ható likör-, dohányzó
asztal eladó. Balháné
u. 14. 830

Tüzelő anyagok

Száraz
bűkkhasábból felvágott
tüzifa 500 kg vetélnél
hazaszállítva 3.80 P és
4.40 P Grünfeldnél, —
Hatvan u. 21. Telefon:
29-82.

Autó, motor, kerékpár

Egy
üzemképes kis Fiat te-
herkocsi és egy Drad
üzemképes olesón eladó
Marx, Piac u. 44. 718

Üzemképes
Chevrolet 4 h. 28 tp.
csukott autó 400-ért el-
adó, Szoboszlói u. 13.
729

Egy
350 ke. D. K. V. motor-
kerékpár eladó. Deák
Ferenc uca 20. szám.
889

Segédmotorkerékpárt
veszek, jó kerékpár
negyennyolcórát eladó.
Timár u. 34. 925

Négyszemélyes
csukott kis fogyasztású
kis Tatra eladó. Kut u.
58. 761

500 kem-es
oldalkocsis Méray mo-
torkerékpár eladó. Hon-
véd u. 83. 818

Kerékpár
jókarban levő, férfi, el-
adó. Kölescy u. 21.
834

Jóállapotban
levő 175 kem-es motor-
kerékpár eladó. Holes,
Böszörményi ut 17.
840

Méray
motorkerékpár 350-es
és egy 2+1-es rádió el-
adó. Vár u. 2. 858

Női
kerékpár teljesen új, el-
adó. Nyilas telep Mun-
kás u. 4. 875

„Fiáth”
Topolinó prima állapot-
ban kedvező fizetési fel-
tétellekkel eladó. Szent
Anna I. hentes. 1016

Zündapp
kardánhajtásos lábka-
pcsolós motorkerékpár
olesón eladó. Baross 26.
1008

Modern
autó négyszemélyes kis-
adójú, eladó. Kalota-
szeg uca 6. szám. 990

250 kem.
B. S. A. motorkerékpár
eladó. Arany János 26.
sz. 1003

Elveszett

Elveszett
2 drb szén-utalvány.
Megtaláló jutalom
ellenében adja le Pa-
csirta u. 44. szám. —
Eged József. 947

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Nagy
pince raktárhelyiségnek
kiadó. Rákóczy 5. hen-
tesüzlet. 919

Üzlethelyiség
berendezéssel azonnal
kiadó. Attila tér 2. ház-
tulajdonos. 901

Üzlethelyiség
berendezéssel bármily-
en elfogadható ár-
ban, az adójáért is
kiadó. Cím a kiadó-
ban. 926

Istálló
kiadó Bozzai telepen.
Cím: Vár uca zenede. 942

Kiadó
hentes-mészáros üzlet
és cipészüzlet bármire.
Kassai ut 2.

Raktárhelyiségnek
garantált féregmentes,
világos nagy szoba ki-
adó. Garai u. 25. 831

Világos
parkettes helyiség jobb
raktár, iroda, társaskör,
tánciskolának kiadó. —
Piac uca 59. 798

Hatvan
u. 6. sz. bérházban köz-
vontó fűtéses szép nagy
üzlethelyiség november
1-re kiadó. Telefon:
22-31. 758

Ferenc József útra
néző üzlethelyiség ki-
adó, azonmára, Hunya-
di u. 24. Értekezni zárg-
ondnoknál Piac ut-
ca 81. 1027

Kovácsműhely
forgalmas helyen, jól
bevezetett, azonnal ki-
adó, ugyanott egy szoba
konyhás lakás kiadó.
Csokonai uca 50. sz. 1026

Üzlethelyiség
Piac uca 56. alatt azon-
nal kiadó. Értekezés dr.
Csáthynál, Deák Fe-
renc 9. 1010

Átadó üzlet, vendéglő

Eladó
vendéglőház Piac téren
főútvonalon, amely évi
nagy forgalmat bonyo-
lít le, aranybánya vagy
bérbe kiadó, a felszere-
lést a bérlet tartozik át-
venni. Cím a kiadóban.
923

Bevezetett
fűszerüzlet kismér-
tékbeni italméréssel
s berendezéssel, ár-
nyal, az üzlet mellett
levő lakással átadó.
Cím a kiadóban. 939

34 éves
fűszerüzlet, italmérés-
sel, árnyal, berendezés-
sel azonnal átadó. Cím
a kiadóban. 735

Betegség
miatt egy jömeneteli
italmérés szabadkézből
eladó. Értekezni Hajdú-
szoboszlón Horthy Mik-
lós ut 13. sz. alatt tu-
lajdonosnál. 733

Jóforgalmú
kifőzde eladó. Cím a
kiadóban. 877

Jömeneteli
fűszer-, csemegeüzlet
elköltözés miatt át-
adó. Cím a kiadóban.
866

40 éves
fűszerüzlet italmérés-
sel forgalmas helyen
átadó. Cím a kiadó-
ban. 982

Korosma
országút mentén be-
tegség miatt lakás-
sal átadó. Cím a ki-
adóban. 974

Élelmiszerüzlet
forgalmas helyen be-
rendezéssel elköltö-
zés miatt azonnal át-
adó. Cím a kiadóban.
974

Egy
jó forgalmas vendéglő
kerthelyiség, stb. teljes
berendezéssel azonnal
átadó, Rákóczy u. 16.
891.815

Vendéglő
jogfolytonossággal,
lakással, kerthelyi-
séggel és berendezés-
sel, laktanyával szem-
ben kiadó. Péterfia
u. 55. 948

Vegyés

Csépést
vállalok azonnalra, Aus-
pitz, Bor uca kilenc.
773

Elsőrangú
zongorát adnék hasz-
nálatra, butorraktá-
rozásra alkalmas szo-
báért. — Érdeklődni
Vörösmarty u. 5. 936

Grafológusnő
csalhatatlanul biztos
analizist nyújt az ér-
deklődőknek. Széche-
nyi u. 43. 816

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy nagy ucai szoba,
Ferenc József út 75. sz.
I. emelet, ügyvédi iroda.
84 vv.

Kiadó
egy szoba konyha fás-
kamara aug. 1-re, Kút
u. 116. 789

Ucai
szoba, konyha, spéz
augusztus elsejére ki-
adó. Kar uca 26. 909

Ucai
szoba, konyha elsejére
kiadó. Tócskerti, Szon-
di u. 18. 783

Ucai
szoba, konyha augusz-
tus 1-re kiadó. Gólya u.
10. sz. 868

Udvári
különálló szoba, kony-
ha, étéskamra, mellék-
helyiségekkel kiadó. —
Arany János 62. 1007

Nyugdíjasok!

Bérbeadnám, esetleg el-
adnám a Júliatelep, Zó-
lyom uca 8. sz. (Kassa
uti vámbáz mellett) csa-
ládi házamat, mely két
szoba, 1 konyha, élés-
kamara, előszoba, kü-
lön nyárikonyha, fás-
kamara, sertés- és ba-
romfi istállóból áll, kü-
lön pince, jövizű kút. A
telek jötermő szőlővel
és gyümölcsfákkal be-
rakva. — Megtekinthető
naponta bármikor. 859

Kiadó
szoba, konyha, kama-
ra; villatelek 437 öl
két uccára nyíló, el-
adó Dózsa uca 9. 955

Egyszobás
előszobás lakás Hajnal
utcai városi bérházban
átadó. Értekezni ugyan-
ott B) lépcső III. emelet
11. ajtó. 886

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
2 szoba aug. 1-re, Piac
u. 73. sz. keresztépület-
ben. 745

I. emeleti
2 szoba előszoba irodá-
nak, orvosi rendelőknek
Ullmann, Ferenc József
út 69. 763

Kiadók:
kétszoba, előszoba, für-
dőszobás lakás, külön-
bejárattú butorozott szo-
ba, Miklós u. 41. 793

Áthelyezés
miatt sürgösen kiadó 2
szoba, fürdőszobás stb.
lakás, Teleki u. 13. 812

Kiadó
augusztus 1-re 2 szoba,
előszoba konyha spájz,
elkerített külön padlás,
sertés és baromfitartás-
sal Álmos uca 4. szám.
838

Kiadó
2—3 szobás fürdőszo-
bás lakás ujonnan fest-
ve. Csapó uca 56. 851

Kiadó
most épült új magános
lakás, 2 szoba, konyha,
előszoba, spéz szeptem-
ber 1-re kiadó. Gróf
Leiningen uca 16. sz.
Lengyeltelep. 699

Kiadó
két szoba, előszoba, für-
dőszobás lakás mellékhe-
lyiséggel, különbejára-
ttú butorozott szoba ki-
adó Teleki 92. 904

Emeleti
kétszobás lakás azon-
nalra kiadó. Hunyadi
u. 2—4. Értekezni: A
zárgondnoknál, Piac u.
81. 1028

Kiadó lakás kétszobás

Eladó
3 szoba, előszoba ösz-
szes mellékhelyiségek-
ből álló kertes családi-
ház villamoshoz közel,
Siposs u. 4. Vágóhid
melett. 811

Kiadó lakás hámszobás

Eladó
3 szoba, előszoba ösz-
szes mellékhelyiségek-
ből álló kertes családi-
ház villamoshoz közel,
Siposs u. 4. Vágóhid
melett. 811

Háromszobás
fürdőszobás laúás szept-
ember 1-re kiadó. Bun-
di u. 4. 794

Háromszobás
Fürdőszobás lakás kerttel, szőlővel, mellékelvényekkel kiadó. Bujdosó utca 5. Homokkert. 863

Háromszobás
utcai parkettes lakás teljes komforttal november 1-re kiadó. Rothermere u. 30. 872

Háromszobás
ujjonnan tatarozott parkett nélküli udvari lakás fürdőszobával kiadó. Arany János u. 20. 755

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10-12 óráig, délután 3-5 óráig. 1757 vv

Négy
parkettes utcai szoba volt Hollandi biztosító helyiségbe novemberre kiadó. Piac u. 44. 717

Ötszobás
lakás, 900 négyszögletes kerttel, egyszobás s ház mesterlakással kiadó, a Simonyi úton. Tulajdonos címe a kiadóban megtekinthető. E 35

Ötszobás
urilakás kiadó. Piac u. 59. sz. 798

Négyszobás
urilakás kiadó november 1-től Battyhány u. 13. délután 3-5-ig. 915

Négy
szoba hallos villalaks azonnalra kiadó. Ugyazintén egy nagy telek. Érdeklődni Deák Ferenc u. 6. emelet. 912

Kiadó
Magoss György tér 14. alatt négyszobás utcai lakás novemberre. 1020

Lakást keres

Novemberre
3 szobás, komfortos lakást keres pontos pontot fizető. Ajánlatot „nyugdíjas tisztviselő” kérek. Maróthy György 18. 795

Bérbevennék
azonnalra 6-8 szobás villát lehetőleg kertészen. Ajánlatokat kérek Idegenforgalmi Hivatal. Piac u. 28. címre. — telefon 11-34. 844

Keresek
négy-ötszobás összkomfortos családi házat garázzsal novemberre, havi egyszázötvenig. Levelekben címetek a kiadóba „katonatiszt” jellegre. 975

3-4 szobás
összkomfortos lakás Simonyi úti villasorban, esetleg központban villamoshoz közel azonnalra kereseték. Hönig Ferenc, Széchenyi 52. 973

Szép
lakással rendelkező elvált, vagy özvegy független magános

középkorú nőnél lakást, ellátást keres idősebb férfi. Ajánlatot a kiadóba kérem „Tisztviselő” címre leadni. 867

Butorozott szoba

Butorozott
utcai szoba központban kiadó. Hűvelyes 6. 970

Tágas
utcai szépen butorozott szoba azonnal kiadó. Monti ezres utca 23. 890

Kiadó
butorozott szoba magános urnak. Miklós utca 37. 819

Különálló
butorozott szoba komolyabb urinó, esetleg úr részére kiadó. Domokos Lajos u. 18. 823

Butorozott
különbejáratu egy szoba, konyha tisztviselőnek, nyugdíjasnak vagy gyermektelen házaspárnak azonnal kiadó. Pacsirta 53. Mojnár. 864

Légfűtéses
butorozott szoba azonnal kiadó. Hatvan utca 6. I. em. 18. 869

Elegánsan
butorozott utca szoba, előszoba, fürdőszoba kapualatti bejárat, kiadó. Beresényi u. 29. 850

Kiadó
nagyobb és kisebb butorozott szoba különbejárattal Csapó u. 19. Grozncé. 882

Egyszemélyes
szép butorozott szoba lépcsőházi különbejárattal elsejére kiadó. Simonvi út 6. 987

Tisztviselőnőt
lakótársnak keresek. Cím a kiadóban. 954

Kiadó
butorozott szoba református egyházi bérpalota, IV. kapu, III. emelet 26. sz. Értekezni délelőtt 9 óráig. 968

Butorozott
szoba kiadó Svetits bérház, Piac 43., föld-II. lépcsőház 2. ajtó. 977

Butorozott
szoba különbejáratu, esetleg nyaralóknak is kiadó. Burgundia 9. 920

Kiadó
börgarnitúrával butorozott utcai szoba egy vagy két személy részére, esetleg ellátással. — Piac u. 77. I. em. 4. 1014

Butorozott
szobát központban ágy nemű nélküli teljes ellátással keresek. Cím a kiadóban. Paszti, Kálvin tér 5. 1031

Egy
szép butorozott szoba kiadó. Kut u. 82. 1009

Egy
szépen butorozott szoba azonnal kiadó magános asszonytól. — Budapest Ezsaiás u. 7. sz. Elelmiszerüzlet. 1009

Ingóságvétel

Zálogcédulát

tábori látszóveket, alpakka étkezőleket, régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol **Ingóságközvetítő**, ref. püspöki palota, telefon: 11-99

Veszek
használt bútor, — egyes és komplett berendezést. Boros Sándor, Rákosi J. u. 3. sz. 966

Koresmaberendezést,
taxi-billiárdasztalt — veszek. Özv. Bakos Károlyné, Hajdúszoboszló. 728

Gyermekkosít,
melyet, kifogástalan modern, fehérre kerek megvételre, Cím a kiadóban. 730

Vályogot
1000 darabot megvételre keresek. Cím a kiadóban. 871

Diófurnéros
ruhaszekrényt veszek Rothermere utca 61. 917

Ingóság eladás

Berkel
rendszerű automata-méreg, ebédőkredenc és fél hálószoba olcsón eladó. Széchenyi utca 49. sz. 732

Elköltözés
miatt egy sparhelt olcsón eladó. Cím: Meszena utca 3. balra. 748 vv

Toknélküli
92x220 méretű üvegajtó és kis ablakok eladók. Garai u. 25. 831

500 kg
mérleg súllyal együtt eladó. Diószegi út 26. Darálómalom. 821

Eladó
gyermekszék, állítható konyhaszekrény, asztal, szék, íróasztal, 3+1 rádió, teljesen jó, nagy hangerő, Kassa út 29. J. épület. 53. lakás. 780

Eladó
kettő esővíz Linthos vadászfegyver, Burgundia u. 6. Megtekinthető hétfőtől. 842

Szövetek,
öltönyök, berbery felöltők, télikabátok, láncső, mesterhegedű eladó. Horváth, Csapó u. 4. szám. 846

4 darab
jó 65/270 méretű ajtó-szárny olcsón eladó. — Török Bálint 2. 878

Szép
szárnyas ajtó, rollós kiskakát, tömör és üveges ajtók eladók. Erzsébet u. 9. 900

Fürdőkádnak
mosdó, angol klozett, női ruhák, fehér cipő eladó. Csapó u. 90. 907

Súlyesztős
varrógép centrálhobbinos, alig használt állapotban eladó. Simonffy 33. 991

Jókarban
lévő 3 ajtós masszív előszobaszekrény eladó Mester u. 43. 983

Gyönyörű
szőnyegek, lakkesiszolt leányszoba, függönyök, gyermekágy, képek, ablakroletta, dísz tárgyak stb. — Arany János 28. 988

Szekérnek
való autó alvázak eladók Rákosi Jenő u. 3. soffőriskola. 985

Fürdőszobaberendezés
eladó. Bethlen utca 21. szám alatt. 1021

Egy
modern hálószoba bútor, konyhaberendezés, egy sportkosci Borz u. 19. II. ajtó. 962

Sörösüvegcserep
cca 100 u igen olcsón eladó. Hatvan utca 22. Sörraktár. 960

Használt
ablakok eladók 130x90 méretben. Borz u. 26. sz. 981

Eladó
fürdőkád, kétszárnyú ajtó, kályhaajtók, — szekrény Péterfia u. 31. sz. Házmesternél. 967

Egy
Singer karikahajós féli varrógép eladó. Jókai utca 25. 918

Eladó
hálószoba, ebédlő, hálószoba, ebédlő, — konyhabútor, kottállvány Piac u. 81 II. 931

Modern
ebédlő gyönyörű húzatú székekkel, hencser és konyhaberendezés eladó. Érdeklődni: Vörösmarty 5. 935

Indiai
perzsa 30 drb. három csipkefüggöny, új kertibútor, fehér szekrény és asztal, új férfiiraglán eladók. — Andrássy 3. 941

Öcskedeszákak,
gerendák, akácoszlopok, 1000 drb padlás-tégla eladó Bösör-ményi út 2. 938

Eladók
használt ajtók és ablakok többféle méretben, palettás is van. Kígyó u. 5. 1015

Varrógép,
bicikli, íróasztal, páncélszék, előszobafal, sezlou, hálószoba, ebédlőszekrény, vegyes bútorok eladók. Csapó 16. 989

Gyermekkosci
sötétkék olcsón eladó. Arany János 26. sz. 1002

Eladó
zuhatag kut 18 l. e. benzinnel. Lorántffy 40. 1001

Fodrászberendezés
kétszemélyes mosdóval felszerelés eladó. Hadtest parancsnokság, Péterfia u. Györynél. 995

Porszívógép
legelő svéd gyártmány eladó. Teleki u. 9. 810

Szerszámnak
való akáca és egy háromajtós jég szekrény eladó, Mikes Kelemen 17. szám. 996

Eladó
egyajtós ruhaszekrény, fürdőkád melegítővel, 200 kg-os tizedesmérleg Veres utca 9. 1005

Csepel motor
Vákum szivattyú, többféle bútorok elköltözés miatt nagyon olcsón eladók. Csapó 6. 1012

Gazdasági eszközök

Cséplőgép
1000 m/m. tízéves, 4, 6 8 HP gőzlokomobil kiegészítve eladó, bérbeadó. Cséplést vállalkoz. Király, Royal épület. 1721 8. 6.

Hoffer
traktor és cséplőgép-garnitúrával bérceplést vállalkoz fekete földön. Rákóczi u. 15. 774

Göré
száz mázsa tengerihez és szőlőprés eladó. Nap utca 4. 911

Taliga
jókarban lévő olajtengelyes olcsón eladó. — Széchenyi utca 70. 906

Eladó
két lóra egész szerszám, két tokos ajtó Eötvös u. 80. 945

Kútfúrás
javítást felelősséggel vállal Szeitler kútfúrómester. Kútszivattyúk, kútrámák eladók. Honvéd utca 41. sz. 937

Kútfúrás
javítást vállal Kiss Lajos ártézi mélykút fúró. Kútszivattyúk eladók. Nyil u. 117. 801

Eladó
8 vagy 6-os HP. magánjáró — Hoffher Shuttleworth garnitúra gyűrűs cséplővel, üzemben megtekinthető. 8 vagy 10-es húzatosal eszerél. Érdeklődni Szondi u. 3. 807

Künyyü
kocsi és hintó eladó. — Mindenféle kocsimunkát készítek. Hatvan u. 34. sz. 1025

Gazdasági termények

Eladó
48 kereszt búza szalmája, töreke. Repülőtér közelében. Baranyai u. 42. 957

Eladó házhely

Háromszáz
négyszögletes villatelek, termő gyümölcsös eladó. Szeszina u. 4. szám, (kisállomás mellett). 1418 8. 2.

Eladó ház

Eladó
ház Acél utca 39. számánál lévő Körte utcában. Értekezni vasárnap. 857

Eladó
kevés költséggel 2-3 szobás lakása átalakítható még 15 évig adómentes 7 szobás, két fürdőszobás, minden közművekkel ellátott ház. 440 négyszögletes telekkel Nagyerdő mellett, Marlinovics utca 4. 753

Üzletes
sarokház adómentes, forgalmas fűszerüzlettel, vendéglővel, havi 220 tiszta házbérlőjévedelemmel eladó. Sámsoni u. 9. 856

Bösör-ményi
ut 53-55. számú ház vendéglővel, nagy gazdasági udvarral eladó. Ugyanott istálló raktárnak is kiadó. 853

Családi ház
város közepén, 3 szobás, komfortos, kert udvarral eladó. — Megtekinthető délelőtt, Tanító utca 6. 908

Eladó
4 szobás, adómentes, új villa. Parkett, központi fűtés, hideg meleg víz, park, gyümölcsös. Érdeklődni: Széchenyi u. 8. sz. keresztépület. 1024

Rákóczi u. 26. sz.
ház 291'34 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség, 61 lakás, igen értékes telek. Címe megtekinthető a „Debreczen” kiadói hivatalában. 742

Villatelek
egy 404 s egy 327 négyszögletes a Lajos király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Nap utca 4. 107 vv

Eladó
vagy augusztus 1-re kiadó Eröss Lajos u. 20. szám alatti kertés családi ház. Értekezni lehet Ferenc József út 31. szám. 652

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkírozott, gyümölcsös és szőlővel beültetett 448 négyszögletes telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó vagy földbirtokkal elcsereleendő. Értekezni: Nap utca 4. szám. 07 vv

Eladó ház
a város szívében 7 lakással, fürdőszobákkal, Virágoskert. Termő gyümölcsfák. Elsőrendű 16 kebefektetés. Rákóczi u. 35. szám. 1014

Rakovszky u. 57.
és Beresényi u. 51. sz. két uccára nyíló alapincézett, havi 100 pengő jövedelmet hozó ház villany szívezetékekkel olcsón, sürgősen eladó. 1094

Takaros
kerteségi ház, nagyon olcsón megvehető. Bozzai telepen. — 334 négyszögletes telek, két egy szoba, konyhas lakás és egy szoba, konyhas lakás van benne. Kevés pénzrel arthethető. Cím a kiadóban. 16 A+

Eladó
Csemete utca 3. számú ház. Értekezni Mester u. 9. sz. 792

Jól jövedelmező ház
reme feltételek mellett eladó. Havi 111 pengő hoz, mert 1 kétszobás, 3 egyszobás, konyhás lakás és 1 üzlethelyiség van bérbeadva. Cím a kiadóban. 21 A+

Kitűnő jövedelmet hoz
158 négyszögletes telken fekvő ház, két háromszobás lakásból áll, most renoválták, havonként 172 pengő bért hoz. Kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó. Cím a kiadóban. 22 A+

Eladó
Tócskerti, Faiskola u. 7 f. alatti ház és mellette levő beépítetlen telek, együtt, vagy külön. A ház áll: uccai 2 szoba, előszoba, konyha, spájzból, lakhatóság alapincézésből, udvari 1 szoba, konyha, spájzból, Szivattyús kút, 12 jöszágra istálló, gyümölcsös, konyhakert és szőlő van a 393 négyszögletes telken. A beépíthető házhely 384 négyszögletes. Olesó ár 108+

Vargakertben
kitűnő vétellehetőség nyílt egy most renovált házra. A lakbértől a ház ára kifizethető, mert 2 kétszobás és 6 egyszobás lakásban bérlők laknak. Most havi 97 pengőt fizetnek. Jó feltételek mellett a ház azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 20 A+

Jó vétel
A Salétrom uccán 115 négyszögletes telken havi 54 P bérjövédellel eladó. két egy szoba, konyhás és egy egyszoba, konyhás lakás 2 pinchelyiségből áll. Nem sok pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 17 A+

Alkalmi vétel
kedvező áron eladó 132 négyszögletes telken három egy szoba, konyhás és két egyszobás lakással bíró ház. Havi bérjövédelle 56 pengő. Cím a kiadóban. 13 A+

Eladó
villamos végállomásnál gazdáknak is nagyon alkalmas házastelek, két szoba, konyha, kamara 2 istálló, góré, egy nagy szénás szin deszkából. Az épületek téglából, cseréppel fedve, vívízü kút. Az egész ára 3500 pengő. Részletre is megvehető. Készpénz esetén engedmény. Bihari u. 4. szám. 105+

Jó nyugdíjnak
megfelelő jövedelmelel biztosíthat magának, aki megveszi a város forgalmas fejlődő helyén azt a házat, amelyikben egy kétszobás, négy egyszobás konyhás és 1 szoba kizet-helyiségből álló lakás van. Jövedelmez havi 130 pengőt. Fele árával átvehető. Cím a kiadóban. 14 A+

Ilyen csodavélt
még nem hallott! Nem egészen két év alatt önmagát kifizeti egy most renovált ház. Havi bérjövédelle 290 pengő. Van benne két háromszobás és 5 egyszobás lakás. Ügynökök kizárva. Cím a kiadóban. 19 A+

Négyszobás,
uccai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással bíró 246 négyszögletes telekkel, Teleki ucca 77. alatt, szép ház, garázs is van benne, most olesón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Simonyi út 5. sz. villa
eladó
600 négyszögöl, van rajta 2 rendbeli lakás. Tulajdonos címe a kiadóban. E 44

Eladó
Simonffy u. 39. sz. ház, 141'40 négyszögöl, van rajta 6 lakás. Cím a kiadóban. E 43

Kétlakásos
ház 129 négyszögöl telekkel, Móricz ucca 1 sz alatt olesó áron eladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Pompás
helyen szép telek olesón megvehető. Komlóssy út és Dóczy ucca között az egyetemi atletikai pályával szemben fekszik, 864 négyszögöl. Három parcellában is eladó. Cím a kiadóban. E 29

Meszena ucca 2.
Könyök ucca 1.
saroktelek, 138 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség és 4 lakás. Cím a kiadóban. E 40

Tőkepénzesek!
nyugdíjra, kereskedők figyelmébe, nagyértékű, masszív, üzletes sarokház a város legforgalmasabb piacterén, a tulajdonosok visszavonulása miatt, kedvező feltételek mellett, esetleg részletekre is átvehető. Átvételhez cca 10.000 P elégséges. Cím a kiadóhivatalban. 106+

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld a vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelynek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102+

Villatelek,
egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos ut mentén, kedvező feltételekkel eladó. Kölesös Segélyző, Kossuth ucca 8. 104+

Homokkertenben
119 négyszögletes telken 3 egyszobás és egy egyszobás lakás van. Most havi 30 pengő hoz. Alkalmi áron átvehető, kevés pénz kell hozzá. Cím a kiadóhivatal megmondja. 18 A+

Eladó házhely
a Sámsoni követtől 1 percrenyire, Apponyi u. 48. szám. Négyszögletes 3 pengő. Részletfizetés mellett is. 2+

OFB. INGATLANIRODA

PATAY FERENC
CSAPO-U.49

ELADÓ HÁZAK!

Péterfián bankteherrel átvehető.

Huszár utcán 4 szobás nagy parkkal bankteherrel átvehető.

Galamb utcán 3 szobás adómentes kevés pénzzel megvehető.

Klapka utcán több lakásos ház havi részletre pár száz pengővel átvehető.

Nyilas telepen 2 szoba, előszoba, konyhával vételár felével átvehető.

A városnak minden részén kisebb nagyobb házak, telkek kedvezményes áron kaphatók.

FÖLDEK

Nyíraesádi út mellett 36 holdas jó tanyával, gyümölcsösrel, olesón bankteherrel megvehető. Cserén 7 hold tanya nélkül, 18 hold tanyával, város alatt 10 hold búzatermő, Bánkon 36 hold tanyával, Fancsikán 9 hold tanyával, Fái dűlőben 3 hold tanya nélkül, Ujvárosi út mellett 20 hold tanyás fekete föld, holdja 450 pengő. Bérletek kaphatók.

PATAY-iroda
Csapó u. 49.

1 kg. nagyon szép szőlő
Csaba gyöngye 48f.

Gödény csemegeüzlet

Csapó u. 7.

Telefon 17-64.

Dienes József

ny. községi jegyző ingatlanforgalmi
irodája, Bethlen ucca 21. szám.

ELADÓ HÁZAK:

Varga ucca 43. Négy-szobás és kétszobás fürdőszobás lakással, világos pincekkal. 22.000 pengő.

Jókai ucca 5. Szép sarokház, négyszobás alapincézett és kétszobás lakással. 22.000 P.

Bornemisza ucca 14. Adómentes ház több lakással, kedvező feltételekkel. 13.500 pengő.

Pacsirta ucca 9. sz. Hat lakással, nagy telekkel. 13.000 pengő.

Poroszlay ut 67. sz. Négy-szobás, fürdőszobás villa nagy kerttel. 12.000 pengő.

Vendég ucca 44. Palas és cseréptető, részben adómentes ház. 7.400 P.

Harsányi Gusztáv ucca 15-17. Háromszobás és egyszobás lakással. 7000 pengő.

Kassa út 37/B. Adómentes, palatetős ház. 5000 pengő.

Fogarasi ucca 5. Adómentes szép ház, gyümölcsösrel. 4500 pengő.

Homokbánya,
a Rigó ucca elején kövesülhöz közel, kedvező áron eladó. A telek a kibányászás után ingyenbe marad a vevőnek. Felvilágosítás: 28-83. sz. telefonon. 11+

Simonyi út 7. sz. villa
888'20 négyszögöl, 5 szobás lakás és külön 1 szoba, konyhás lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 45

Kossuth ucca 49.
szám alatt ötlakásos istálló ház hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögöl telken eladó. Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

A Hadházy-telepen
négylakásos ház, gyümölcsösrel. 3500 pengő.
Honti ucca 24/B. sz.
Nagy telekkel, istállósul. 3000 pengő.

FÖLDEK:
Ujostáson 33 hold nagyon jó föld. 42.000 pengő.
Mikepéresen 11 hold fekete homok. 11.000 pengő.

Hajdubagason tizenegy hold 600. pengőjével.
Hajdubagason tizenkilenc hold kétszobás szép lakással, gazdasági épületekkel. 19.000 P.

SZŐLŐK:
Erdőtelken 12 holdas szőlő, gyümölcsös, jó lakóházzal. 26.000 P.

Rásó Gyula ucca 2-b.
Szép kis csemege szőlő, gyümölcsfákkal, kis épülettel. 1100 pengő.

KERESEK
eladó házakat földeket, telkeket, szőlőket.

DIENES IRODA
Bethlen ucca 21.

Gyönyörű
ötszobás lakással bíró 293 négyszögletes telkes ház, méltányos áron eladó. Jókai ucca 9 C. — Közelebbit a kiadóban. E 27

Szent Anna ucca
34. számú ház
418'54 négyszögöl, négy rendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert. Tulajdonos címe megtehető a kiadóhivatalban. E 46

Egészséges
városrészen, Komlóssy út 10. sz. 519 négyszögletes villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágosítás a kiadóhivatalban. E 28

Földbérlet

Kiadó
24 hold föld tanyával kondorosi állomásnál, tehenészetre alkalmas, értekezni Baranyi u. 42. 749

Kiadó
13 és fél hold föld Acsádi útfélen, értekezni Héttvezér u. 29. Fekete. 505

Kiadó
Halápon 185. szám, 36 hold tanyástöld, értekezni Timár u. 14. 805

Kiadó
Bellegelő 250 sz. alatti 18 hold föld. Értekezni ugyanott. 814

Kiadó
20 hold tanyás föld Ujmacson gazdasági felszereléssel októberre — Kölesev ucca 15. 817

Kiadó
Nagyserén 23 kat hold tanyás föld Vámospercsi kövesút mentén. — Értekezni lehet Nagy-esere 41. szám. 841

Kiadó
haszonbérbe 17 hold tanyás birtok 7 km-re a Fancsikán, október elsejére. Értekezni Boeszkai tér 7. sz. 873

21 holdas
jó birtok haszonbérbe kiadó. Értekezni Mester u. 37. 893

Kiadó
20 hold tanyástöld a város alatt. Vár u. 8. 894

26 hold
szepesi tanyás birtok bérbeadó. — Értekezni Berks ügyvédnél, Piac 75. 848

Város alatt
kövesút mellett 32 holdas tanya kiadó. — dr. Halász ügyvéd, Ferenc József ut 41. 824

Kiadó
Nagyserén 29. kat. hold föld. Csillár eladó. — Értekezni dr. Lengyel, Fűvészkert u. 14. 959

Eladó föld

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold prima tanyástöld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi ucca 74. 591 vv

50 holdas
tanyás birtok a város alatt bérbeadó vagy eladó. Cím a kiadóban. 979

Eladó
Ondód Fáy dűlőben hat hold föld. Eötvös 92. 930

31 hold
jóminőségű nagyseréi tanyásbirtok vasúti megállótól 500 méterre, eladó. Értekezni Arany János u. 2. földszint 1. 970

Eladó
750 négyszögöl termő szőlő és gyümölcsös, épülettel, esetleg 15 család dongóval a sárándi állomás mellett. Értekezni: Lovász esősznél. 961

Kitűnő

állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiat Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok eladók. Szoboszlay-nál, Széchenyi ucca 24. 371 vv

Egyetem
közelében Poroszlay ut 33. szőlő lakással olesón eladó. Értekezni Bethlen u. 31. 846

Eladó
kismacsi iskola mellett 18 hold föld tanyával, ugyanott 3 hold. Értekezni a helyszínen. 751

Eladó
Csigekert Csörsz ucca 13. sz. termő szőlő, gyümölcsös, egyszerűbb lakással, jutányosan. Értekezni Kandia 5. 799

Eladó
Bellegelő 71. számú 17 hold tanyás föld, Vámospercsi útfélen. A kondorosi esárdánál. Értekezni Pacsirta ucca 16. szám. 1004

Eladó állatok

Angora
anyanyul eladó. Ispoltály ucca 13. 980

Három
darab ölhónapos szép malac eladó. Sámsoni út 48. Fűszerüzlet. 914

Eladó
angora nyul Meszena u. 5. sz. alatt. 976

Eladó
egy sovány koca két négyhónapos angol süldő. Sámsoni ut 60. 971

Angora
nyul eladó. Csapó u. 16. Házmester. 861

Egy
darab kilenchnapos sertés eladó. Acél u. 10. Tócskerti. 865

12 darab
négyhónapos mangalica süldő van eladó. Wolaffka u. 3. 722

Eladó
4 darab 6 hónapos süldő Diófa u. 23. sz. 802

Eladó
egy darab fiatal kisborjas tehén. Nemes ucca 15. Tócskerti. 843

Eladó
2 darab 7 hónapos süldő. Értekezni Homok u. 79. sz. Trafikban. 845

Eladó
pulikutya Matyás király ucca 53. 1033

6 hónapos
süldő, 7 drb Yorksir és Bergsir keresztezés eladó. István malom portánál. 1019

Szerkesztési felelős
PALFI JÓZSEF
Kiadási felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató

Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY.